דבר

יום רביעי, ג' בתשרי תשמ"ט, 14 בספטמבר 1988 • גליון 19520

היום 10 עמודים • המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר
- ההזמנה משכם שבוטלה / דני רובינשטיין
- שיהיו ראשי הממשלה בריאים / שלמה גינוסר
- שנה גרועה לחקלאות / דויד מושיוב
- מלחמת הקוקאין / 'אקונומיסט', מיוחד ל'דבר'
- על רגשי אשם ובריאות נפשית / צופיה מלר
- ספורט (עמ' 8־9), עכשיו (עמ' 7), בידור (עמ' 4)

מזג האויר

(ע).– תחזית מזג־האויר להיום: בהיר עד מעונן חלקית. הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 19־29, רמת־הגולן: 19־32, צפת: 16־28, חיפה: 19־30, טבריה: 19־35, עפולה: 19־32, שומרון: 19־31, תל־אביב: 21־30, לוד: 18־31, יריחו: 20־38, עזה: 22־30, באר־שבע: 19־32, אילת: 23־38.

ערפאת איכזב הפרלמנט האירופי שציפה לחידוש; היום ייפגש עם שר החוץ הצרפתי

מסכים לוועידה בחסות או"ם תוך קבלת החלטות 242 ו־338 וקבלת כל זכויות העם הפלשתיני • 1500 איש השתתפו בעצרת שערכה הקהילה היהודית בשטרסבורג נגד ביקור ערפאת ונגד הטרור

מאת גדעון קרין, שליח „דבר" בשטרסבורג

שטרסבורג (מיוחד ל„דבר").– ראש אש"ף יאסר ערפאת, שהופיע אתמול בפני הסיעה הסוציאליסטית של הפרלמנט האירופי, הצהיר בנאומו כי אש"ף מסכים לקיום ועידת שלום בינלאומית תחת חסות האו"ם ובהשתתפות החברות הקבועות של מועצת הבטחון וכל הצדדים הנוגעים בדבר בסכסוך כולל אש"ף וישראל.

ערפאת הציע את הצעתו על בסיס אחת משתי אופציות: א. כל החלטות האו"ם על שאלת פלשתין כולל החלטות 242 ו־338 ב. החלטות 242 ו־338, בתוספת קבלת הזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתיני ובראש ובראשונה – זכותו להגדרה עצמית. מעבר להצהרה זו היו דבריו של ערפאת חזרה על נאומים קודמים והוא איכזב את ציפיות הנאספים להצהרה דרמאטית. הוא חזר על נכונות אש"ף לכך שכוחות האו"ם, או כוח אירופי יקחו על עצמם את הפיקוח על השטחים. עם נסיגת ישראל, הכוחות הבינלאומיים יוכלו להישאר גם אחרי הקמת המדינה הפלשתינית במשך תקופה שתוחלט על־ידי מועצת הבטחון. „אנחנו רוצים בשלום עבורנו ועבור ידידינו, אך לא נסרב להעניק אותו לאויבינו", אמר ערפאת.

ערפאת הודה לפרלמנט האירופי על כך שהטיל סנקציות על ישראל והקפיא את אשרור ההסכם בין ישראל לשוק המשותף. בתום נאומו, שבו ציטט גם את אבא אבן ונחום גולדמן, התקבל ערפאת במחיאות כפיים, אך התחמק מלענות על שאלות ישירות כמו האם בדעתו להכיר בישראל, או האם בכוונת

הביקור בשטרסבורג

מנהיג הסיעה הסוציאליסטית בפרלמנט האירופי, רודי ארנדט, מקבל את פני מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, עם הגיעו לביקור של יומיים בשטרסבורג. (צילום: א.פ.)

אש"ף להקים ממשלה גולה. הוא אמר כי נושאים אלה הוכרעו בכינוס המועצה הלאומית הפלשתינית וכי גם הוא מייצג פרלמנט. אשר לטרור, אמר ערפאת כי אמנם אש"ף מגנה טרור מכל צורה ומכל מקור, על־פי הצהרת קאהיר משנת 1985, אך הוא שומר לעצמו את הזכות להילחם בכיבוש עד לפינוי השטחים הכבושים ועצמאות לאומית של העם הפלשתיני במסגרת מדינתו.

ערפאת אמר כי פרס ומפלגת העבודה מקבלים לפתוח את נושא ועידת השלום הבינלאומית, אבל ממשיכים לדבר על אופציה ירדנית ועל ייצוג אלטרנטיבי. זאת, בשעה שרבין עולה על שמיר בהגשמת מדיניות היד הקשה. שמיר רוצה למחות את הפלשתינים שאותם הוא משווה לחרקים ומסרב בכל שימוש בהיגיון, אמר ערפאת.

ערפאת נועד אתמול גם עם נציג השוק המשותף לענייני אגן הים התיכון קלוד שסון שהשתתף גם בהופעתו של ערפאת ודיבר על מדיניות השוק באיזור.

משרד החוץ הצרפתי אישר אמש סופית את פגישתו של ערפאת היום עם שר החוץ הצרפתי רולאן דימא, אשר יגיע לשטרסבורג במיוחד לשם כך. כן יוועד היום ערפאת עם שר החוץ היווני, שהוא היו"ר התורן של שרי החוץ של הקהילה האירופית. בצהריים יערוך ערפאת מסיבת עתונאים.

נשיא הפרלמנט האירופי הלורד פלמב, שנועד עם ערפאת לפני נאומו, מסר כי העביר לערפאת מסר פשוט: „הפסק את האלימות והיכנס למו"מ". הוא גינה את פעולות הטרור במזרח התיכון ואת אלה התומכים בהן והוסיף שלערפאת אפשרות גדולה להתחיל מחדש

(המשך בעמוד 2)

הפגישה בתוניס

שחרור העצורים תמורת מאה ימי שקט – הציע אייבי לערפאת

לשכת רה"מ – מעשה חמור שיש בו, לכאורה, עבירה על החוק • מפ"ם: מעשה נועז • התחיה: להעמידו לדין

מאת סופרי „דבר"

אייבי נתן נועד שלשום בתוניס עם מנהיג אש"ף יאסר ערפאת. בשיחה טלפון מתוניס אמר אייבי נתן לכתב „קול ישראל" בוואשינגטון, כי הציג לפני ערפאת תוכנית הסדר בין ישראל לפלשתינים שתכלול הכרה הדדית של הצדדים.

במרכז התוכנית – קריאה פומבית של ערפאת להפסיק את ההתקוממות וכל פעולת איבה למשך 100 ימים. נתן גם ביקש מערפאת מידע על השבויים והנעדרים הישראלים בלבנון. נתן אמר לערפאת כי ישראל תשחרר את כל העצורים מחודשי ההתקוממות.

לדברי נתן, הבטיח ערפאת לשקול את התוכנית לאחר ביקורו בפרלמנט האירופי בשטרסבורג. נתן אמר עוד כי אינו חושש ממאסר עם שובו לארץ והודיע כי יבקש להיפגש עם ראש הממשלה יצחק שמיר ועם ממלא מקומו שמעון פרס, כדי להביא לפניהם את פרטי תוכניתו.

(המשך בעמוד 2)

עיקרון תחילה
- 8 התפטרו ממטה בוש תוך שבוע עקב גילויים שהחשידום באנטישמיות / עמ' 2
- הפרלמנט הלבנוני ינסה שוב לבחור נשיא ביום ה' הבא / עמ' 2
- נופשי הכנרת עושים שבוע־גשר / עמ' 3
- בחירות 88 – שמיר: יוזמת שלום ישראלית תצא לדרך אחרי הבחירות / עמ' 3
- נשים ממזרח אירופה – לראשונה במכון האפרו־אסיאני / עמ' 10
- המשטרה: תפנית בחקירת ההצתה באור יהודה / עמ' 10

אישור תוכנית העבודה הרב־שנתית של צה"ל יעוכב עד אחרי הבחירות

מאת טלי ליפנר, הסופרת הצבאית של „דבר"

שר הבטחון יעכב כנראה את גיבושה הסופי ואישורה של תכנית העבודה הרב־שנתית של צה"ל עד אחרי הבחירות.

אף שהמועד המוצהר לסיומה הסופי של תכנית העבודה הרב־שנתית של צה"ל מתקרב, ואמור להיות באוקטובר, נראה, כי התכנית לא תחתם. נודע, כי בשל אי־בהירות וחוסר ודאות בכמה מיסודותיה אי־אפשר יהיה להשלימה במועד שנקבע, אף הוא מועד מאוחר יחסית לכוונה המקורית מלפני שנה, מועד סגירת פרויקט „לביא". גיבושה המלא וחתימתה של תכנית העבודה הרב־שנתית מתעכבים, כפי שנודע, בשל שאלות של היקפי תקציבי לא ברור ודגשים שלא הוסכם עליהם. חלק ניכר מהעיכובים נובע מאי־הבהירות הקשורה לתוצאות הבחירות.

כבר פעמיים הוצגה התכנית המתגבשת בפני שר הבטחון, אך כאמור, ההערכה בצה"ל היא, כי הוא לא יאשרה עד לאחר הבחירות. יצויין, כי העיכובים הרבים בסיום התכנון של בניין הכוח לשנים הבאות יוצרים, להערכת גורמים צבאיים, מצב לא נוח ו„לא בריא". נראה כי כמה נושאים לא יבואו לכלל סיכום בכל מקרה, כדי לא להתחייב בפרויקטים שאין כל ודאות במימושם.

חשש מעימות חריף עם שוודיה בפרשת ההודאה בעניין ברנדוט

מאת יקיר צור, סופרו המדיני של „דבר"

גורמים מדיניים בירושלים חוששים, כי ההודאה בפרשת רציחתו של הדיפלומט השוודי, הרוזן פולקה ברנאדוט, בשנת 1949 בירושלים, על־ידי שני חברי לח"י, עלולה להתפתח לכדי עימות דיפלומטי חריף בין ישראל ושוודיה. על רקע ההודאה זומן היום שגריר ישראל בשוודיה, משה אראל, למשרד החוץ השוודי.

ערב ראש השנה פורסם בעיתון „ידיעות אחרונות", סיפורם של השניים, אשר הודו כי רצחו את ברנדוט בירושלים, בהוראתם של ראשי לח"י. הסיפור זכה לפרסום נרחב בתקשורת השוודית. ישראל אלדד (שייב), שהיה מראשי לח"י, סיפר בראיון לעיתון השוודי „דאגנס ניהאטר", כי הוא ושמיר היו נוכחים בשעה שהתקבלה ההחלטה לרצוח את ברנדוט.

מלשכת ראש הממשלה נמסר אתמול בתגובה, כי מדובר בעיסוק מיותר ששייך לעבר וכי אין לו שייכות כלשהי להווה. „אנו מציעים גם לשוודים לעסוק בהווה ובעתיד ולא לחטט ללא צורך בעבר".

אבו־איאד בראיון ל„לוס־אנג'לס טיימס":

אש"ף ייצא ביוזמה גדולה אחרי הוועידה הפלשתינית

מועד כינוס הוועידה נדחה פעם נוספת – לאמצע אוקטובר

מאת סופרת „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").– מנהיגות אש"ף רואה הזדמנות היסטורית לשלום עם ישראל, אומר בראיון ל„לוס אנג'לס טיימס" בתוניס אבו־איאד, סגנו של ערפאת.

המנהיגות מוכנה לעשות 'צעדים אמיצים' להשגת השלום. אולם, הוסיף, אין כל כוונה באש"ף „לקפוץ לתהום", ללא תמורה מישראל. דרישתו היא להכרה ישראלית באש"ף ובזכות הפלשתינים להגדרה עצמית, תמורת הכרת אש"ף בישראל. אם יעשה אש"ף את הויתורים הגדולים „רק יגרום הדבר להעמקת הפילוג הקיים כבר בין מתונים לקיצוניים" (באש"ף), ללא השגת תמורה מישראל. מה שמונע מאש"ף לעשות צעדים אלה היא „עמדתה הנוקשה של ישראל", אמר אבו־איאד.

„יוזמה פוליטית גדולה"

אבו־איאד אומר עוד כי הנהגת אש"ף ויתרה על הקמת מדינה פלשתינית בכל שטח פלשתין

(המשך בעמוד 2)

שמיר – להונגריה; פרס – לבריטניה

מאת יקיר צור, סופרו המדיני של „דבר"

ראש הממשלה, יצחק שמיר, וממלא מקומו ושר החוץ, שמעון פרס, יוצאים הבוקר לביקורים קצרים של יומיים – שמיר להונגריה ופרס לבריטניה. את מקומו של ראש הממשלה ימלא בהעדרו סגן ראש הממשלה ושר השיכון, דוד לוי. את מקומו של שר החוץ ימלא השר עזר וייצמן.

ביקורו של שמיר בהונגריה, המוגדר „ביקור עבודה", הוא ביקורו הראשון של ראש ממשלה ישראלי בהונגריה, מאז ניתקה בודאפשט את יחסיה עם מדינת ישראל בעקבות מלחמת ששת הימים. שמיר ייפגש עם ראש הממשלה ההונגרי, קרולי גרוס, ועם שר החוץ, פטר ורקוני, ויתארח אצל הקהילה היהודית בהונגריה.

בירושלים מייחסים חשיבות רבה לביקורו של שמיר בהונגריה ורואים בכך את תחילתו של מפנה ביחסן של מדינות מזרח אירופה כלפי ישראל. מאז נפתחו משרדי האינטרסים של ישראל והונגריה, במארס השנה, כבר ביקרו בהונגריה מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, שר התיירות אברהם שריר ויו"ר ההנהלה הציונית, שמחה דיניץ. בפמלייתו של שמיר ישתתפו מזכיר הממשלה, אליקים רובינשטיין, ח"כ דן מרידור והדובר, אבי פזנר. שלישו הצבאי של שמיר, תת־אלוף עזריאל נבו, יצא להונגריה לפני ימים אחדים להכין את הביקור.

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, יוצא הבוקר לביקור של יומיים בבריטניה, על־פי הזמנתה של ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, לשיחות בנושאי יחסי ישראל ובריטניה וההתפתחויות האחרונות באזור. פרס ייפגש גם עם ממלא מקום שר החוץ הבריטי, ויליאם ולדגרייב, ועם ראש האופוזיציה, ניל קינוק, ויתארח לארוחת צהריים עם בעלי „הטיימס". בתום ביקורו יקיים מסיבת עתונאים. לפרס יתלוו ראש לשכתו, אורי סביר, ויועצו המדיני, נמרוד נוביק.

ישראל לוחצת לקבלת חסינות לעובדי משלחת הרכש לפני תום כהונת רייגן

מאת דליה ראשל, סופרת „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").– ישראל לוחצת על ממשל רייגן להעניק חסינות דיפלומטית ל־47 עובדי משלחת הרכש הבטחוני בניו־יורק. ארה"ב וישראל מקיימות שיחות בעניין, הנושא רגיש ופוליטי, כבר מראשית השנה. אולם לאחרונה הוגברה הדחיפות, מכיון שישראל מבקשת להשיג החלטה של מחלקת המדינה, עוד לפני שהממשל הנוכחי יסיים את כהונתו בחודש ינואר הקרוב.

ישראל רוצה ב„חסינות קונסולרית" ל־47 מתוך 250 עובדי המשלחת. חסינות דיפלומטית זו היא מוגבלת, ומעניקה הגנה רק ביחס לפעילויות הקשורות במילוי התפקיד הרשמי, אך לא לגבי כל עבירה שהיא, כפי שמעניקה החסינות הדיפלומטית המלאה. גם החסינות המוגבלת תספיק כדי להגן על עובדים ודים בארה"ב, מפני העמדה לדין, אם יואשמו בעבירה על חוקי היצוא האמריקאיים הנוגעים לטכנולוגיה צבאית.

משלחת הרכש בניו־יורק אחראית לביצוע הסכמי הסיוע האמריקאי הבטחוני לישראל. בראש המשלחת עומד כיום אברהם בן־יוסף, לשעבר מנכ"ל משרד הבטחון, והוא נהנה מחסינות דיפלומטית מלאה.

נושא זה רגיש באופן מיוחד, לאור החשדות שהועלו כנגד עובדים במשלחת הרכש הישראלית (כמו גם המצרית), שהיו מעורבים כביכול בייצוא בלתי חוקי של טכנולוגיות אמריקאיות צבאיות מתוחכמות.

ביולי 1986 רצה משרד המשפטים האמריקאי להעמיד לדין שמונה עובדים במשלחת, שנחשדו בייצוא בלתי חוקי של מכונות הדרושות לייצור פצצות מצרר. צווי הבאה להופעה בבית־המשפט בוטלו לאחר מחאה רשמית של ישראל. באביב שעבר הגיע משרד המשפטים למסקנה, כי אין בידיו מספיק הוכחות לשם העמדה למשפט פלילי.

פקידים במחלקת המדינה בוואשינגטון אישרו דיווח של ה„וואשינגטון פוסט", כי בתחילה רצתה ישראל להשיג חסינות קונסולרית לכל צוות משלחת הרכש, בבקשה שהמשלחת תוכר כ„שלוחה" של הקונסוליה הישראלית בניו־יורק. אולם בשבועות האחרונים צומצמה הבקשה ועומדת על 47 עובדים בלבד.

הפקידים הסבירו, כי בקשת ישראל גורמת לקשיים משפטיים ודיפלומטיים בשאלה, כיצד על הממשל האמריקאי לטפל בעובדי משלחת רכש (כלשהי), החשודים בנסיון להבריח טכנולוגיה אמריקאית מתוחכמת אל מחוץ לארה"ב. דובר מחלקת המדינה צ'רלס רדמן אישר ביום ב', כי „העניין נמצא בבדיקה", אך כשלב זה אינו יכול להוסיף פרטים.

דובר השגרירות בוואשינגטון יוסי גל אישר, כי מתנהל משא־ומתן בעניין מעמד העובדים במשלחת. הוא הוסיף כי השיחות מתנהלות כבר זמן רב, בהמשכים. גל הכחיש, כי חל שינוי בעניין זה לאחרונה.

ל„דבר" נודע, כי במחלקת המדינה יש נטייה להשיב בחיוב, אך עדיין לא הושגה החלטה רשמית.

שר ההגנה הלבנוני נחטף לכמה שעות

ביירות (ע"ר). – שר ההגנה הלבנוני, עאדל אוסיראן, נחטף אתמול למשך כמה שעות על ידי אנשים חמושים, הדורשים את שחרורו של ציר פרלמנט נוצרי, המוחזק, לדבריהם, במעצר על ידי הסורים.

כמה אנשים חמושים תפסו את השר המוסלמי, בן 83, במזרח ביירות הנוצרית, בשעה שנסע למשרדו בשעת צהריים.

ממקורות בטחוניים נוצריים נמסר כי אוסיראן שוחרר כעבור שלוש שעות, לאחר שראש 'הכוחות הלבנוניים', סמיר ג'עג'ע, שכוחותיו שולטים על האיזור, ציווה על אנשיו למצוא את אוסיראן.

אוסיראן, שנראה תשוש, סיפר לאחר שחרורו במסיבת עתונאים, כי הוא נחטף בידי תומכיו של ציר הפרלמנט המארוני פריד סרחאל. ממקורות בטחוניים בלתי תלויים נמסר בתוך כך כי סרחאל עצמו נעצר ביום חמישי דרומית לביירות על ידי דרוזים חמושים.

אוסיראן החולני, המכהן כשר הגנה מאז שנת 1984, אמר במסיבת העתונאים כי זכה ליחס נאות מצד חוטפיו, והגדיר אותם „אדיבים ביותר".

חייל ש„הלך לאיבוד" ליד עפרה – הותקף וירה

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

חייל צה"ל, שהיה בפעילות מבצעית בכפר עין־יברוד שליד עפרה, איבד את חיילי הכוח שלו והותקף על־ידי מיידי אבנים. החייל ירה לעברם ופצע אחד. לאחר מכן איתרו אותו חיילי הכוח.

התקרית אירעה במשך החג, שבו סיירו חיילי צה"ל בפעילות שיגרתית בכפר עין־יברוד הסמוך לעפרה. במהלך הסיור הרגלי ניתק, כאמור, החייל משאר חיילי הכוח באחת מסימטאות הכפר והוא נקלע להתקהלות של צעירים ערביים שיידו אבנים לעברו.

החייל פתח באש לעברם ופצע אחד מהם. לשמע היריות שבו חיילי הכוח למקום ואיתרו אותו והחייל המשיך יחד עם הכוח במשימה.

עשרות תקריות בשטחים בשני ימי החג – אבל בהיקף מצומצם

מאת דני רובינשטיין ודני צדקוני, סופרי „דבר"

עשרות תקריות באלימות היקף מצומצם היו בשטחים בשני ימי החג. בעזה היו שמונה פצועים מירי ועוד נפגעים מגאז מדמיע. עשרה מתושבי הרצועה נפצעו מירי חיילי צה"ל. תושבים מהעיירות יעבד וערראבה שבנפת ג'נין ומהכפר מחמה שבנפת טול־כרם נפגעו ברובים של השוטרים במשתפי עולה. בקלקיליה נמשך העוצר וצה"ל המשיך בפעולות יזומות בכמה כפרים בשומרון ובנפת חברון.

ביום הראשון של החג תקפו מפגינים בטול־כרם את סניף בנק דיסקונט שבעיר ואת סוכנות הדואר באותו בניין וגרמו להם נזקים. במחנה הפליטים נור־שאמס הסמוך לטול־כרם נמשך העוצר ה־15 השוטרים כהפגנות נעצרו. מקורות ערביים מסרו שבהתנגשויות בין הצבא למפגינים בנפת טול־כרם נפגעו מגאז מדמיע שישה תושבים ונזקקו לטיפול רפואי.

בקלקיליה הוסר העוצר לשעתיים ביום הראשון של החג, כדי שהתושבים יצטיידו במצרכי מזון. למבואות העיר הגיעו מפגינים רבים של „הרשימה המתקדמת לשלום". אולם צה"ל מנע את כניסתם לעיר. ליד מחסומי צה"ל הניפו המפגינים כרזות הקוראות לחיילים לסרב לשרת בשטחים. מתנחלים מהישוב גינות הגיעו להפגין נגדם והמקומות אנשים היו חילופי קללות.

המשטרה חוקרת שני ארועים אלימים שארעו במוצאי־שבת בעזה ובחאן יונס ושבמהלכם נהרג צעיר ועוד שלושה נפצעו מדסיסי רימון יד ושני רופאים מחאן יונס נפצעו בחומצה שנשפכה עליהם.

ארוע אלים נוסף שקרה במוצאי־שבת בחאן יונס מוביל את חוקרי המשטרה לכיוון הלאומני. בשעת לילה התפרצו לבית־החולים 'נאצר' בעיר גברים רעולי פנים ושפכו חומצה על שני רופאים של בית החולים. התוקפים הסתלקו מיד מהמקום ועד כה ההערכה היא, שהיתה זו פעולת גמול של ארגון לאומני נגד הרופאים, כנראה בשל אי־שביעות רצון התוקפים מהטיפול הרפואי שניתן בבית־החולים לאחד מפצועי המהומות האחרונות בחאן יונס.

נבחנת גם אפשרות, שתקיפת הרופאים בוצעה על רקע של חילוקי דעות בין פלגים לאומניים שונים: חלק גדול מהרופאים ברצועת עזה מזוהה עם המפלגה הקומוניסטית, בעוד שבאיזור פועלים פלגים לאומניים שונים, שיש להם חילוקי דעות עם אנשי מפלגה זו.

שני הרופאים נפגעו באורח קל מהחומצה, שנשפכה עליהם. הם טופלו בבית־החולים ושוחררו לבתיהם. המשטרה פתחה בחקירת נסיבות האירוע.

העוצר הוסר ברוב המחנות ברצועה

העוצר במרבית מחנות הפליטים ברצועת עזה, פרט למחנה נוציראת, הוסר ביום א' לפנות בוקר והיתה יציאה תקינה של עובדים לישראל.

77 עצורים שוחררו בקציעות

77 מתושבי רצועת עזה שוחררו בערב ראש השנה ממחנה המעצר הצבאי 'קציעות' בנגב. עוד כשבעים עצורים ישוחררו בימים הקרובים.

על שחרור העצירים הוחלט בפיקוד הדרום כמחווה לקראת חג ראש השנה. מרבית המשוחררים נעצרו לתקופות קצרות בלבד.

חידוש בלעדי לבנק הפועלים: הצמדה לדולר או...

במסלול החדש של "מטמון תשואה" תוכל ליהנות עכשיו גם מהצמדה למדד + ריבית צמודה של 4% לשנה וגם מאפשרות הצמדה לאחד ממטבעות החוץ העיקריים: דולר אמריקאי, ין יפני, מארק גרמני, לירה שטרלינג, פרנק שויצרי או סל המטבעות.

פרטים נוספים בסניף הקרוב אליך.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

בנק הפועלים

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

8 התפטרו ממטה בוש תוך שבוע לאחר שהוחשדו באנטישמיות

מאת דליה ראם, כתבת "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – שבעה פעילים נוספים בממטה הבחירות של המועמד הרפובליקאי לנשיאות ג'ורג' בוש התפטרו לאחר שהוחשדו באנטישמיות. דוברת ממטה בוש שיילה טייט אמרה כי חמשת פעילי הממטה, הפועלים בקרב קבוצות אתניות, התפטרו אף־על־פי שהחקירה בנושא לא העלתה דבר העלול להחשידם.

פרדריק מאליק, התפטרויות זו באה לאחר התפטרותו של אחד הפעילים המרכזיים במירוץ של בוש, פרדריק מאליק שהתפטר ביום א' השבוע.

סגן יו"ר הוועדה המרכזית של המפלגה הרפובליקנית במסע הבחירות, הגיש התפטרותו ביום א' השבוע לג'ורג' בוש, מועמד המפלגה לנשיאות. ההתפטרות באה בעקבות ידיעה שפירסם ה"וושינגטון פוסט", כי ב־1971 ערך מאליק סקר על היהודים שביזהו במשרות רמות בלשכה לסטטיסטיקה של משרד העבודה בממשלו של ריצ'ארד ניקסון. מתוך 35 שמות, 13 היו יהודים. מסר מאליק לממונים עליו. הוא מסר גם את שמותיהם, כמובן.

תוך פחות מחודשיים לאחר מסירת הדו"ח, הושעו שניים מהיהודים ממשרותיהם והועברו למשרות נמוכות יותר במשרד, כך מתברר עתה ממסמכים ארכיוניים.

הלשכה לסטטיסטיקה במשרד העבודה מספקת נתונים כלכליים חשובים ביותר של הממשלה האמריקאית, כולל שעור האבטלה החודשי, מחירים וכד'.

מאליק הכחיש, כי נטל חלק כלשהו בסילוק הפקידים. את התפטרותו הוא מסביר בכך שיריביו של בוש עלולים להשתמש בדו"ח "להסטת תשומת לבו של הציבור מהנושאים האמיתיים של מערכת הבחירות".

בוש לא ביקש את מאליק להתפטר, אך דיווחים עיתונאיים מוסרים, כי "חש הקלה". בהודעה רשמית שפרסם כינה בוש את מאליק "אדם מכובד ביותר", שלא דבק בו כל רבב של קיצוניות. "אני מתנגד לאנטישמיות, דעות קדומות ופנאטיות ואני מאמין שגם פרד מאליק כך", הוסיף בוש.

דובר הבית הלבן, מרלין פיצווטר השיב, בתגובה לשאלות כתבים, כי "אפלייה מכל סוג שהוא איננה מותרת ולא תהיה נסבלת", על־ידי ממשל רייגן. "אני יודע שסגן הנשיא (בוש) חושב כמוני", הוסיף.

במטה הדמוקרטי של דוקאקיס, לא התמהמהו היריבים, וכבר שעות ספורות לפני שהודיע מאליק על התפטרותו עשו שימוש בגילוי האחרון כדי להטיח ביקורת בבוש.

הפרלמנט הלבנוני ינסה שוב לבחור נשיא ביום חמישי בשבוע הבא

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

הוסיין חוסייני יו"ר הפרלמנט הלבנוני הכריז שלשום, כי הפרלמנט יתכנס ביום ה' הבא בשעה 11 בבוקר במקום משכנו הישן בביירות המערבית, כדי לבחור בנשיא חדש במקום הנשיא ג'ומייל, האמור לסיים את כהונתו למחרת היום.

כזכור, נכשל הפרלמנט בנסיון קודם שנערך ב־18 באוגוסט לבחור במחליף לנשיא ג'ומייל, משום שרוב הצירים המרונים החרימו את הישיבה, בגלל התנגדותם למועמדותו של המנהיג המרוני הפרו־סורי סלימאן פרנג'יה.

שר החוץ הסורי פארוק אל־שרע אמר במהלך התג בראיון עיתונאי, כי סוריה עדיין רואה בפרנג'יה את מועמדה להחליף את הנשיא ג'ומייל. אולם הוא רמז גם שההנהגה הסורית מוכנה לחדש את ההידברות עם האמריקאים על מציאת מועמד פשרה אחר לנשיאות, בתנאי שלא יהיה עושה דברה של ישראל או כל מדינה אחרת החותרת תחת האינטרסים של סוריה בלבנון.

אמש הגיע לדמשק ריצ'רד מרפי, עוזר מזכיר המדינה האמריקאי לענייני המזרח התיכון, כדי לנהל שיחות עם הצמרת הסורית בדבר מציאת הדרכים לקיום הבחירות לנשיאות בלבנון ללא תקלות.

מקורות סוריים העריכו, כי השיחות צפויות להיות קשות משום שסוריה לא תתיר לדבריהם לארה"ב לקבוע מי יהיה המועמד לנשיאות. סיבה נוספת הגורמת לאירוראות ביחס לקיום הבחירות היא התנגדותה של מיליציית "הכוחות הלבנוניים" (הפלנגות) לעריכתן במקום משכנו הישן של הפרלמנט במערב ביירות.

המיליציה הנוצרית חוששת שבמקום זה יקל על הסורים ונאמניהם לכפות באופן פיזי על הצירים המרונים להשתתף בהצבעה. (נאמני הסורים עצרו כבר את הציר הנוצרי מג'זין פריד סרחאל, כדי לאלץ אותו להשתתף בהצבעה בפרלמנט על־פי תכתיביהם).

אנשי הפלנגות מתנגדים גם לקיום הבחירות ב־22 בספטמבר, יום אחד לפני תום כהונתו של הנשיא ג'ומייל, מכיוון שהם חוששים שלג'ומייל יהיו קשיים להרכיב ממשלת־מעבר בראשות מדינאי נוצרי, בגלל צמידות התאריכים בין קיום הבחירות לסיום תפקידו.

בינתיים הציג המנהיג המרוני הגולה בפאריס, רמון אדה, באופן רשמי את מועמדותו לנשיאות. אדה עומד בראש מפלגת "הגוש הלאומי" והוא נחשב למנהיג אנטי־ישראלי התובע את נסיגת צה"ל לאלתר מדרום לבנון.

באו"ם מחכים לתגובת עיראק למשלחת שתחקור שימוש בגאז

מאת סופרת "דבר" בניו־יורק, מרים פוקס

ניו־יורק (מיוחד ל"דבר"). – מזכ"ל או"ם התבקש על ידי ארה"ב ובמה מבעלות בריתה לשלוח משלחת לעיראק כדי לחקור האם אכן השתמשו העיראקים בגאזים רעילים במאבקם נגד המורדים הכורדים.

לפי דרישת ארה"ב, יפאן, בריטניה וגרמניה המערבית התבקש מזכ"ל האו"ם פרז דה־קוויאר לשגר משלחת של האו"ם לצפון עיראק, כדי לחפש הוכחות המאשרות שימוש בגאזים רעילים על־ידי צבא עיראק נגד המורדים הכורדים. גם שר החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ אמר אתמול כי יש בידי ארה"ב הוכחות חותכות לשימוש בגאז מצד עיראק.

באו"ם מקורים שהמשלחת תהיה מוכנה לצאת לדרכה בסוף השבוע, למרות שלא ברור עדיין אם עיראק, המכחישה את ההאשמות, תסכים לאפשר למשלחת לחקור בגבולותיה. אם לא יאפשרו העיראקים חקירה בגבולותיהם, תרכז המשלחת את חקירותיה בקרב הפליטים הכורדים שנמלטו לתורכיה. דיפלומטים מערביים מעריכים שאי הסכמת עיראק לאפשר חקירה בגבולותיה תשמש כהוראה באשמה, אך מוסיפים שעיראק בוודאי תטשטש את העובדות בטרם תאפשר למשלחת לנהל חקירות.

ממשלו של הנשיא רייגן תומך בהאשמות של המורדים הכורדים ומסר שיש בידי אנשיו הוכחות שעיראק אכן השתמשה לאחרונה בגאזים רעילים כדי לדכא את המאבק לעצמאות הכורדים. מקורות דיפלומטיים מעריכים שהיחומה של האמריקאים ושל בני בריתם משקפת את חוסר שביעות הרצון של הממשל ממשטרו של סאדם חוסיין, אשר מתעלם בעקביות מדו"חות מועצת הבטחון של האו"ם, המאשימים אותו בשימוש בלוחמה כימית נגד איראן, ואשר מתכל במאמצי האו"ם להשיג הסכם לפתרון הסכסוך שגרם למלחמת שמונה השנים בין איראן ועיראק.

ישראל שוקלת רכישת נפט מברית־המועצות

מאת אמנון אמר, הסופר הכלכלי של "דבר" בירושלים

שר האנרגיה, משה שחל, הנחה לאחרונה את מנהל הדלק לבדוק אפשרות של רכישת נפט מברה"מ. במהלך השנה הקרובה מתכוונת ישראל להדק את קשריה המסחריים עם הגוש המזרחי ולהרחיב פתח מסחרי.

כך גילה שר האנרגיה במהלך ביקור שקיים ערב ראש השנה בבתי־הזיקוק בחיפה.

לדברי שחל, צפויה השנה ירידה משמעותית במחירי הנפט ומוצריו.

בעקבות ההחלטה למכור את בתי הזיקוק הבהיר שר האנרגיה, כי זכויות העובדים לא ייפגעו וכי הממשלה תציע לעובדים לרכוש עשרה אחוזים מהמניות בתנאים מיוחדים.

בתו של השר דוד לוי ניסתה לשים קץ לחייה

מאת סופר "דבר"

אתי לוי, בתו בת ה־34 של סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון דוד לוי, ניסתה בסוף השבוע שעבר לשים קץ לחייה בבליעת כמות גדולה של כדורי שינה. היא ניצלה ברגע האחרון הודות לשכנים וקרובי משפחה, שמצאו אותה מעורפלת חושים ובמצב קשה והעבירו אותה לבית־החולים "פוריה", שם קיבלה טיפול רפואי וניצלה. אתי לוי נשואה זה 13 שנה ואולם לבני הזוג אין ילדים. היא מתגוררת עם בעלה בשיכון ד' בטבריה.

לפני יותר משנה התפרסמה אתי לוי, לאחר שנודע כי מקורבי השר לוי באיזור הצפון היו מעורבים בהכנסתה לעבודה בפרויקט שיקום השכונות בטבריה. עובדת ותיקה בפרויקט התלוננה אז, כי פוטרה משום כך מעבודתה. השר לוי הכחיש כל קשר לפרשה ההיא.

קצובר – בטיפול נמרץ; ניצל פעמיים מדום־לב

מאת אוריאל בן־עמי, סופר "דבר"

מצבו של בני קצובר, ראש המועצה האזורית שומרון, המאושפז בביה"ח "בילינסון" עדיין קשה והוא נתון ביחידה לטיפול נמרץ. קצובר נפצע קשה בשבוע שעבר בתאונת דרכים בכביש חוצה שומרון בעת שנהג במכוניתו וניסה לעקוף כלי רכב אחרים.

פעמיים לקה בני קצובר בשבוע שעבר בדום־לב וניצל בידי רופאיו בהלם חשמלי. הוא נפגע בריאה אחת, שאיננה מתפקדת, והוא סובל מפגיעות בכבד ובטחול ומשטפי דם בגלגולת.

קשה להעריך מתי ישוחרר מן הטיפול הנמרץ. רופאיו של קצובר העריכו בסוף השבוע שעבר, כי מצבו קשה אך יציב, וכי יידרש זמן רב להחלמתו.

שר המשפטים ההולנדי מגיע היום ארצה

מאת כתבת "דבר" בירושלים

שר המשפטים ההולנדי, קורטהלס אלטס, מגיע היום לארץ כאורחו של שר המשפטים אברהם שריר.

בממסד הפוליטי ההולנדי זוכה השר קורטהלס להערכה מרובה על יכולתו המקצועית ועשייתו הפוליטית, והוא נודע בידידותו לעם היהודי ולישראל. עפ"י בקשתו הוא מייצג את ממשלת הולנד בטקסי יום השואה.

'הווירטואוזים של מוסקווה' הגיעו למסע הופעות בישראל

מאת ישראל דליה, סופר "דבר"

28 הנגנים חברי התזמורת הקאמרית "הווירטואוזים של מוסקווה" הגיעו שלשום בערב לישראל בטיסה ממוסקווה דרך פאריס.

זה ביקורה הראשון של תזמורת מברית־המועצות בארץ מאז נותקו היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות, ב־1967. התזמורת, בניצוחו של מנהלה המוסיקלי, הכנר־הסולן הנודע ולאדימיר ספיבקוב, תסייר בישראל כשבועיים ותנגן בקונצרטים שיכללו ארבע תכניות שונות.

התזמורת הופיעה לאחרונה בפסטיבלים אירופיים מפורסמים. רבים מנגניה הם יהודים. בין הסולנים שיופיעו עם התזמורת גם הפסנתרן הרוסי המזהיר הנער בן ה־15 יבגני קיסין שזכה כבר להצלחה רבה במערב.

אמש נערכה לתזמורת קבלת פנים בירושלים, בהשתתפות מוסיקאים ישראלים, בביתו של הכנר הראשי של התזמורת הסימפונית ירושלים, מוטי שמיט, שהוא ידיד נעורים של ספיבקוב. הנגנים האורחים, שהיו נרגשים, הביעו את שמחתם הגלויה על האפשרות לנגן בארץ.

היום עומדים חברי התזמורת ממוסקווה להיפגש בהיכל התרבות בתל אביב עם נגני הפילהרמונית של וינה המבצעת ליאונרד ברנשטיין, השוהים בימים אלה בישראל לסיור קונצרטים. אחד הסולנים האורחים שהיה צריך להופיע עם "הווירטואוזים של מוסקווה" המנצח וסולני שאן, נאלץ לבטל את בואו מסיבות בריאות. את מקומו ימלא, בנגינת הקונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת של שוסטאקוביץ', המנצח הישראלי רם אורן, נגן ראשי בתזמורת הסימפונית ירושלים.

ערפאת איכזב הפרלמנט האירופי

(המשך מעמוד 1)

על־ידי קבלת העמדה האירופית, התובעת להכיר בישראל ובזכות קיומה בגבולות בטוחים. כתום הפגישה אמר הולנדי פלמב שהוא לא יודע יותר עם יאסר ערפאת, כל עוד לא ייענה לשתי הבקורות של הכרה בישראל והפסקת הטרור. עם זאת ציין בסיפוק שערפאת הבטיח לו כי אש"ף לא יספק נשק לצבא השחרור האירי ולא יאמן את אנשיו.

בפגישתו עם הסוציאליסטים אמר עוד ערפאת כי אש"ף לוחם על עצמו את העברת הכספים לפקודות בגדה, אך יבקש מן האירופים לספק אם כספים אלה הגיעו משום שההעברה נתקלת בקשיים. הוא אמר כי הנשיא רייגן הבטיח לו הרבה הבטחות שלא התמלאו. אשר להחלטה 181 על החלוקה, אמר, כי הסעיף הראשון בה, על הקמת מדינה יהודית הוגשם ושאל, מדוע לא יוגשם גם הסעיף השני.

כל חברי הפרלמנט, הדיפלומטים, ביניהם שגרירים ערביים ומוזמנים אחרים נשאו את תגית אש"ף, משום שאש"ף ארגן את הפגישה אשר נערכה בבניין הפרלמנט האירופי.

בשעות הצהריים ערכה הקהילה היהודית בשטרסבורג עצרת ליד בית הכנסת הגדול נגד ביקור ערפאת ונגד הטרור בהשתתפות משלחות מאירופה, צירי פרלמנט רבים וראש עיריית שטרסבורג מרסל רידהוף, שנאם בעצרת. רידהוף הביע את הזדהותו עם הקהילה היהודית, אמר שאסור לתת לגיטימציה לטרור וציין כי הגנת זכויות האדם מתחילה בכיבוד זכות החיים והקיום של כולם. ההפגנה, שבה השתתפו כ־1,500 איש, צעדה בשקט לעבר ארמון אירופה, כשמשתתפיה נושאים כרזות ובהן פירוט מעשי החבלה של אש"ף, דגלי ארגוני ניצולי שואה ומדינות אירופה.

אש"ף ייצא

ומקבלת עתה כי מדינה זו תוקם רק בשטחי עזה והגדה המערבית. זאת, מתוך התחשבות בנקודות המדאיגות את ארה"ב, אירופה וישראל. עתה מוכן אש"ף לפתרון של שתי מדינות, על בסיס החלטת האו"ם 181 מ־1948. נקודות אלו, אמר, יכללו ב"יוזמה פוליטית גדולה" עמה יצא אש"ף אחרי ועידת המועצה הפלשתינית בחודש הבא.

אולם, אמר, בדוחתו מילוי תנאי אמריקאי מרכזי למו"מ עם אש"ף, אין הנהגת הארגון מוכנה לקבל את החלטות האו"ם 338 ו־242, כיוון שאינן נותנות תשובה לנושא ההגדרה העצמית הפלשתינית. "אנו מוכנים לקבל החלטות אלו, רק אם יקבל הצד השני את עקרון ההגדרה העצמית לפלשתינים", אמר.

אבו־איאד מודה גם כי ברור לו שהסכם שלום על בסיס החלטה 181 יידחה מכל וכל ע"י ישראל, אך הסביר כי אש"ף איננו משתמש בה כנקודת מוצא למו"מ טריטוריאלי, אלא כבסיס משפטי להצעה לפתרון של שתי מדינות. "האספקט החשוב ביותר איננו הגבולות הגאוגרפיים, אלא רוח ההחלטה, כבסיס למו"מ", אמר.

דחייה נוספת בכינוס המועצה הלאומית הפלשתינית

אבו־איאד אישר כי במהלך כינוס המועצה הפלשתינית הלאומית צפוי דיון על הקמת ממשלה גולה, שמטרתה יהיה למלא את החלל שנוצר בשטחים, לאחר שהמלך חוסיין ניתק עצמו מהם. עוד אמר כי הודעת המלך והאינתיפאדה גרמו לו ולאחרים בהנהגת אש"ף לבחון מחדש את "עמדותיהם הבלתי מתפשרות". כדוגמא, הוא ציין שביקר בעבר את מסמכו של בסאם אבו־שריף. אולם עתה "הכל השתנה", אמר, "עכשיו אני מקבל את רוב תוכנו של מסמך בסאם אבו־שריף".

ברומזו למחלוקת הפנימית, הנמשכת באש"ף, אמר אבו־איאד כי יתכן שכינוס המועצה הלאומית הפלסתינית יידחה שוב, עד לאמצע אוקטובר. אבו־איאד מוחר כי האינתיפאדה הנמשכת גורמת לדה־קליזציה של הפלשתינים בשטחים ה־פסקת הפונדמנטליזם בהם.

אחרי 20 חודשי שבי בביירות שוחרר קורדס

דמשק (עיר רויטר). – בן הערובה המערב־גרמני רודולף קורדס שוחרר אתמול בלבנון והועבר לדמשק, משם שב הביתה אחרי עשרים חודשי שבי, לאחר שנחטף על־ידי מחבלים פרו־איראניים.

חוטפיו מסרו כי הסכימו לשחררו לאחר "פניות רציניות" מצד סוריה ואיראן. קורדס נחטף לאחר מעצרו של המחבל מוחמד עלי חמאדי שמשפטו מתנהל עתה בפרנקפורט על חטיפת מטוס 'ט.וו.א.' ב־1985. שחרורו של קורדס קשור ככל הנראה במשפטו של חמאדי, אם כי הקשר עדיין אינו ברור. שני בני ערובה גרמנים נוספים שוחררו במהלך השנה כתוצאה מהתערבות סורית ואיראנית, לאחר שיפור היחסים בין איראן לבון.

הפגישה בתוניס

(המשך מעמוד 1)

בלשכת ראש הממשלה נמסר אתמול בתגובה, כי מעשהו של נתן הוא מעשה חמור, שיש בו, לכאורה, עבירה על החוק הישראלי. כשיחזור ארצה ייחקר אייבי נתן על פגישתו עם ערפאת.

ח"כ יאיר צבן, העומד בראש רשימת מפ"ם לכנסת ה־12, כינה את פגישתו של אייבי נתן עם יאסר ערפאת "מעשה נועז של ישראלי מפורסם ושוחר שלום, המחפש דרך לשים קץ לסכסוך הפלשתינאי מכאן ולכיבוש הישראלי מכאן".

ח"כ יובל נאמן, יו"ר "התחיה", תובע לאסור את אייבי נתן מיד אחרי נחיתתו.

המתקדמת: מברכים

"התנועה המתקדמת לשלום אינה 'משרד נסיעות', אך אנחנו מברכים את כל מי שרואה באש"ף פרטנר למו"מ ומוכנים להגיש לו כל סיוע שיאפשר מו"מ כזה", כך הגיב בתג, ח"כ מוחמד מיעארי.

"מברך את אייבי נתן על אומץ הלב הציבורי בכך שהעיז לפגוש את ערפאת, דבר שרוב אנשי הציבור בישראל מפחדים לעשות זאת", אמר ח"כ דראושה. לדעתו של ח"כ דראושה, אייבי נתן פיים השלום הוכיח שהוא איש בעל עקרונות המוכן להקריב למענם.

הסתדרות הגימלאים — המרכז

כנס ההסברה

על ביצוע מהלך חדש בהסתדרות

מיועד ליושבי ראש הסניפים, האירגונים והחטיבות בהסתדרות הגימלאים

יתקיים מחר יום ה' 15.9.88 ש.ז. בבית ספר לפעילי ההסתדרות בת"א

בהשתתפות החברים:

אליהו רייף – יו"ר הסתדרות הגימלאים

אורי אלפרט – מ"מ יושב ראש

גדעון בן־ישראל – יו"ר האגף לארגון ומועצות הפועלים

ההתכנסות בשעה 9.30 בבוקר.

ההזמנות נשלחו.

בית הספר הריאלי העברי בחיפה

עצרת תלמידים

לכבוד שנת ה־75 לבית ספרנו

בהשתתפות

כב' נשיא מדינת ישראל מר חיים הרצוג

תהיה ביום שני, ח' בתשרי תשמ"ט 19.9.88

בשעה 18.15 בבית בירם

בוגרים ובני "משפחת הריאלי" מוזמנים לצפות באירוע. נשמח לראותכם.

משרד המשטרה

כינוס היסוד החגיגי

של

המועצה הציבורית לצמצום העבריינות בישראל

המוקמת ביזמת משרד המשטרה

יתקיים בכפר המכביה ברמת גן ביום שני, ח' תשרי תשמ"ט, 19.9.1988.

המועצה מיועדת לתאם את פעילותם של הגורמים הציבוריים, הממלכתיים, העסקיים והפרטיים ברמה הארצית ובמישור המקומי, במטרה לשפר את יעילות מאבקה של החברה הישראלית בנגע העבריינות המחריף.

המועצה תמקד את פעילותה ביזום פיתוחן של שיטות, אמצעים וטכנולוגיות לשיפור יכולת המיגון וסיכול פעילות עבריינית, יזום מחקרים וסקרים ויזום פעולות הסברה והדרכה - כל אלה בתיאום וסיוע הדדי עם מערכת אכיפת החוק הממסדית בישראל.

סדר היום לכינוס יכלול, בין היתר:

חיים בר לב, שר המשטרה: המועצה הציבורית לצמצום העבריינות בישראל - מטרות ויעדים.

רב ניצב דוד קראוס, מפכ"ל משטרת ישראל: המאבק בעבריינות בישראל 1988.

פרופ' גדעון פישמן, אוניברסיטת חיפה: מאפייני העבריינות בישראל.

גד אבינר, מנכ"ל משרד המשטרה: פעילות המועצה - מטלות ותכניות.

• דיון וסיכום.

לכינוס מוזמנים אישי ציבור, עובדים בכירים במשרדי הממשלה, ראשי עיריות, מועצות מקומיות ואזוריות ועובדיהן הבכירים, ראשי אירגונים ומוסדות ציבוריים, נציגי אירגוני מתנדבים, אנשי מדע ומחקר, נציגי אמצעי התקשורת, תנועות־הנוער ואירגוני הספורט, נציגי חברות הביטוח והבנקים, אנשי מסחר, כלכלה והתיישבות.

המעוניינים להשתתף באירוע יטלפנו לקבלת פרטים לטלפונים: 03/454-332; 03/459-826; 03/457-729

הננו משתתפים בצערו של

חה"כ **יעקב שמאי**

יו"ר סיעת הליכוד

בועד הפועל של ההסתדרות

על מות אביו היקר

עזרא שמאי

ז"ל

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

הועד הפועל

יקירנו

ישראל (לויצקי) אלישר

איננו

הלויה תצא מבית העם במושב ירקונה (ליד הוד השרון), לבית העלמין המקומי, ביום חמישי ד' תשרי תשמ"ט (15.9.88) בשעה 4 אחה"צ.

האבלים:

אשתו: אלה אלישר

בניו: גדעון ויפעת

נמרוד והילה

נכדיו: נעמה ועמרי

אחיו: גואל ושרה לויצקי ובי"ב

יפה שוורץ ובי"ב

ראובן ואסתר לויצקי ובי"ב

הדסה בן יואב ובי"ב

משפחות בריהאוז ופלאי

אבא שלנו

לוי הורוביץ

איננו

הראלה ועפרה

ובני המשפחות

ההלויה תתקיים היום יום ד' ג' בתשרי תשמ"ט 14.9.88

בבית הקברות הישן (חוף הכרמל) בחיפה בשעה 13.30.

נאספים ליד הכניסה הראשית של בית הקברות.

מוניות לבית הקברות וחזרה תצאנה מקרית חיים, רחוב יבנאלי 10 בשעה 13.00.

השבעה בבית לוי הורוביץ בנתיב הל"ה.

בית נתיב הל"ה

אבל

עם הראלה

והמשפחה על מות אביה

לוי הורוביץ

בית נתיב הל"ה

במלאת 30 לנפילתו של יקירנו

סא"ל רם קולר ז"ל

נעלה לקברו בחלקה הצבאית בקרית שאול

היום 14.9.88 בשעה 5.00 אחה"צ.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו חברתנו

רבקה בן דב

ההלויה תתקיים היום, יום רביעי ג' תשרי תשמ"ט 14.9.88

בשעה 4 אחר־הצהריים לבית העלמין של הקבוצה.

המשפחה

ובית קבוצת כנרת

לחברתנו **שולי בעבור**

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

סניף ראשון־לציון

ההנהלה והעובדים

לחברנו **פיליפ שפירא**

אתך באבלך במות

רעייתך ז"ל

תנחומינו לכל בני המשפחה

ועד מקומות עובדים ת"א

אגודה שיתופית בע"מ

לאה דורון (רז)

יקירתנו

בת צביה ויוסף דורן

איננה

ההלוייה תתקיים היום יום רביעי ג' תשרי תשמ"ט 14.9.88 בשעה 1.30 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול. נפגשים ליד השער.

המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

דבורה פלר

לבית לזוביק

ההלוויה תצא היום יום רביעי 14.9.88, ג' תשרי תשמ"ט, בשעה 1.45 בצהריים מבית ההלויות הדר דפנה רחוב דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין בקרית שאול. אוטובוס יועמד לרשות המלווים.

האבלים: אחותה שרה לזוביק

גיסתה אולגה לזוביק

אחייניותיה: גיסנה קיזלר ובי"ב

רחל רעננו ובי"ב

אנו מודיעים בצער על פטירתו של חברנו

שמעון מדיסקר

ההלויה תתקיים היום יום רביעי ג' תשרי תשמ"ט 14.9.88 בשעה 16.00 בבית העלמין בקיבוץ שפיים. הארון יוצב בבית הבנים בקיבוץ שפיים בשעה 15.30.

המשפחה

ובית שפיים

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

מרדכי סנפיר (שנפר) ז"ל

נערוך אזכרה וגילוי מצבה ביום חמישי ד' בתשרי תשמ"ט 15.9.88, בשעה 15.00 אחה"צ בבית־העלמין בחולון.

נפגשים ליד השער הישן.

המשפחה האבלה

דבר DAVAR

מאוחד עם "למרחב"

העורכת חנה זמר

משנה לעורך דוד פדהצור

מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי

המו"ל - "דבר" בע"מ

נדפס בדפוס "דבר" בע"מ

המערכת וההנהלה תל־אביב רח' שינקין 45, ת.ד. 199

מיקוד 61001

טלפון 286141 (6 קוים)

מחלקת המודעות

טלפונים ישירים

286156, 281860, 298032

סניפים:

ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45

טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:

המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16

בית מאזיה קומה ג'

טלפון 242203, ת.ד. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27

טלפונים 642111-2-3, מ. 33104

נופשי הכנרת עושים 'שבוע־גשר'; גל הצתות באיזור גוש דן

מאת שמעון ויים ואריאלה ראובני, סופרי „דבר"

תנועה ערה של מטיילים ומתרחצים הורגשה בימי החג סביב הכנרת. מעריכים כי רבים מקרוב למאה אלף הנופשים שסבבו את הכנרת ימשיכו לשהות באיזור עד סוף השבוע. ממשטרת מרחב העמקים נמסר, כי זולת שני מקרים של היעלמות גולשים ושייטים, לא נרשמו אירועים מיוחדים.

במקרה אחד פתחה משטרת טבריה בחיפושים אחרי תייר מגרמניה, שעקבותיו נעלמו לאחר שהחל לשייט בגלשן מים באיזור חוף אמנון, בצפון הכנרת. בה בעת החלה המשטרה בחיפושים אחרי שני בני משפחה אחת, אמיר וליאור אורן, בני 22 ו־20, שנעלמו גם הם תוך כדי שיט בספינת „קטאמרן" באזור חוף החלוקים במזרח הכנרת. החיפושים החלו ביום שני בצהריים ונמשכו כמעט יממה. במהלכם שיתפה המשטרה ניידות, ספינות שיט ועשרות רבות של שוטרים ואנשי מג"ב ומתנדבים. אתמול בשעות הבוקר המוקדמות נתגלו שלושת המתרחצים האובדים בריאים ושלמים במרחק רב מהמקומות בהם נראו לאחרונה.

המשטרה פנתה לציבור הרחב בקריאה להגביר את הזהירות בעיקר בעת שיט בגלשנירות ורחצה בכנרת בשל הרוחות העזות והגלים הגבוהים האופייניים לימה בתקופה זו של השנה ומסכנים את שלום המתרחצים.

תפוסה מלאה בחיפה

בתי המלון בחיפה היו במשך החג כמעט מלאים. התפוסה הממוצעת הגיעה, כדי 90 אחוזים. מרבית האורחים היו מקומיים ומיעוטם מחו"ל. רבבות נופשים ומטיילים בילו במשך החג את חופי הרחצה, החורשות והגנים הציבוריים. בפארק הכרמל ערכו אלפי מטיילים פיקניקים.

החג בתל־אביב

כשש מאות בתי־הכנסת בתל־אביב ובשכונותיה מלאו המוני מתפללים, בהם גם תיירים רבים שעשו את החג בתל־אביב.

המועצה הדתית בתל־אביב שיגרה בחג בעלי תקיעה לבתי־החולים העירוניים כדי לזכות את המאושפזים במצוות שמיעת קול שופר. בבתי כנסת רבים השמיעו רבנים לפני תקיעת שופר דרשות בענייני היום וקראו להתעוררות ולשיבה אל ערכי ישראל.

ביום הראשון של החג, בשעות בין הערביים, פנו אלפים לחופי הרחצה לאמירת תפילת 'תשליך' המסורתית.

דליקות בתל־אביב

נזקים ברבבות דולרים נגרמו למשתלה גדולה בקרית־שאול המייצאת פרחים מיובשים וצמחים מלאכותיים, לאחר שנשרפה כליל בצהרי יום ב'.

סמוך לאחת בצהרים נקראו הכבאים לטפל בשריפה ענקית במשתלת 'אדיר' בקרית־שאול. למקום הגיעו ארבע כבאיות, אמבולנס וכוחות משטרה שסגרו את האזור לתנועה. 14 הכבאים עמלו בשלוש שעות כדי לכבות את השריפה.

סמוך למשתלה יש שדה קוצים שבו התפשטה האש.

הכבאים התאמצו להשתלט על הדליקה בשדה הקוצים כדי למנוע התפשטותה לבית מגורים סמוך ולמפעל תעשייתי, שבו חומרים כימיים מסוכנים. למרבה המזל, השתלטו הכבאים על הדליקה מטרים ספורים לפני פתח המפעל.

הועלתה השערה, כי קצר חשמלי גרם לשריפה.

ביום ב' סמוך לחצות ארעה שריפה בבית מלאכה לדברי נחושת ברחוב יהודה מרגוזה ביפו. נגרם נזק לרכוש. הרקע לשריפה אינו ברור.

אור ליום ג' עלו באש חנות צעצועים וחנות גלידה ברחוב ההגנה באור־יהודה.

בצהרי יום ג', סמוך לשעה אחת, עלו באש משרדים השייכים למועצה המקומית יהוד והממוקמים מול חזית בנין המועצה. נגרמו נזקים לרכוש. הרקע לא ברור.

הצתה בגלבוע

(ע.י.) – בשריפה שפרצה על הר הגלבוע ביום א' של ראש השנה נשרפו עשרות דונאמים של עצי אורן, כנראה כתוצאה מהצתה.

נעצרו חשודים בהצתה

300 דונם של יער סבכי עלו אתמול באש מדרום לכפר שייח' דנון, שבגליל המערבי, כתוצאה מהצתה. נעצרו שני חשודים.

האש פרצה בשעות הצהריים ולמקום הוזעקו כבאיות, שהתקשו לכבות את השריפה עקב תנאי קרקע קשים ורוחות שנשבו באיזור. רק בשעות החשיכה כובתה השריפה. חוקר של מכבי האש קבע, כי מדובר בהצתה. משטרת מרחב הגליל עצרה שני רועים ערבים משייח' דנון.

חדשות בעתיקות: נבון מציע רשות עתיקות במקום אגף

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, הודיע בישיבת הממשלה שהתקיימה בערב ראש השנה על החלטתו לפעול לביטול אגף העתיקות במשרדו ולהקמת רשות לעתיקות במקומו.

על־פי הנחיות השר כבר גובשה הצעת חוק למימוש ההחלטה. ההצעה הוגשה על־ידי מר נבון לעיונו של שר האוצר, משה נסים.

החלטת השר, העשויה להביא לסיפור משמעותי בכל הטיפול בנושא העתיקות בישראל, נתקבלה בתום דיונים שקיים באחרונה בהשתתפות מנכ"ל המשרד, ד"ר שמשון שושני, ראש מינהל התרבות, אבנר שלו, המנהל החדש של אגף העתיקות שנתמנה לאחרונה אלוף (מיל.) אמיר דרורי, יועצים משפטיים ופקידים בכירים.

השר הסביר בממשלה כי הגיע למסקנה, שהמבנה הנוכחי של אגף העתיקות אינו מסוגל לתת תשובה הולמת לכל נושא העתיקות בארץ בתחומי הפיקוח, השימור, השיחזור והאחזקה, החפירות והמחקר הארכיאולוגי. לדעת נבון, רק שינוי קיצוני בדרך הטיפול הממשלתי בנושא זה עשוי להביא לשיפור המצב.

בדיונים פנימיים שקיים השר לאחרונה התגבשה ההצעה להקים רשות עתיקות, שתפעל על־פי חוק העתיקות שישונה בהתאם. הקמת רשות כזאת, סבור שר החינוך, היא הדרך הנאותה להמשיך ולטפל בכל נושא העתיקות בישראל. יתרונותיה העיקריים של רשות חדשה כזו יהיו: גמישות פעולה בתהליך הפיקוח והאחזקה של העתיקות: אפשרות לגיוס משאבים ותרומות מחוץ לתקציב המדינה לשם מימון פעולות הרשות: מתן סמכויות פיקוח ואכיפה לאנשי רשות העתיקות ולפקחיה: סיוע למוזיאונים בענייני עתיקות וקידום המחקר הארכיאולוגי בעזרת תרומות וקרנות.

○ בחירות 88 ○ בחירות 88 ○ בחירות 88 ○

למרות שמערכת הבחירות גוזלת זמן רב מממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, מקפיד מר פרס לפנות מקום גם לתכנון הימים שלאחר ה־1 בנובמבר. ערב החג כינס השר בלשכתו את „צוות מאה הימים", השוקד על הכנת תכניות אופרטיביות בתחומי השלום, החברה והכלכלה. הצעותיו של הצוות ינחו את צעדיו של פרס במאת הימים שלאחר היבחרו לראשות הממשלה. בראש הצוות עומד ד"ר יוסי ביילין ובין החברים בו: תא"ל (מיל.) אפרים סנה, ד"ר נמרוד נוביק, ד"ר אהוד קאופמן, אמנון נויבך, פרופ' שמשון דלינקר, פרופ' דוד חן, פרופ' דן מיכאלי, ד"ר אהוד טולדנו ויעקב בורק. בתצלום, מימין: ד"ר נוביק, פרס, ביילין ונויבך (צילום: חנניה הרמן)

שמיר: יזמת השלום הישראלית תצא לדרך אחרי הבחירות

(ע).– ראש הממשלה יצחק שמיר אמר בראיונות ראש השנה בקול ישראל וגלי צה"ל, כי במסגרת יזמת השלום הישראלית, שתצא לדרך ככל הנראה אחרי הבחירות לכנסת, צריכה הממשלה לשאת ולתת בעת ובעונה אחת עם מדינות ערביות שכנות – מצרים וירדן, ועם נציגים של ערביי ארץ ישראל, שאינם נמנים עם אש"ף.

ראש הממשלה הטעים, כי אין פתרון צבאי לסכסוך, וכי מצד ישראל נעשים כל המאמצים לקצר את תהליך המו"מ המדיני, כדי להגיע לפתרון. „אני משוכנע שאנחנו מתקרבים לשלום" – אמר – „ככל שעוברות השנים תסיסות הערבים לתקוף את ישראל ולשבש את חייה נכשלים. זה מקרב את שעת החשבון מצדם".

לשאלה אם הוא מעדיף את הסטאטוס־קוו בלי מו"מ, שכן מו"מ מזמין ויתורים והרי הוא דוגל בארץ־ישראל השלמה, השיב: „זוהי עלילה, שאני דוגל בסטאטוס־קוו. אבל לא נכון גם לומר, שכל שינוי במצב יהיה יותר טוב מהמצב הקיים, שהרי עלולים להיות גם שינויים לרעה".

ראש הממשלה חזר ואמר, כי אש"ף לא ייזכר ולא ייפקד בכל מו"מ עמנו, לא רק בגלל „המעשים הטובים" שאיפיינו אותו כל השנים, אלא בגלל העובדה היסודית, שאנשיו אינם רוצים בשלום, אלא בחיסול מדינת ישראל. אם יהיה עמם מו"מ – הרי כל מה שיוסכם יהיה במסגרת 'תורת השלבים' שלהם, שמטרתה ידועה.

ראש הממשלה דחה הצעות שהושמעו במפלגתו לבצע אוטונומיה חד־צדדית ביו"ש, „שהרי צעד כזה מוציא אפשרות למו"מ ופירושו: כפייה נגד רצון התושבים. שאיפתנו היא להגיע לשיתוף והבנה הדדית, כפי שנקבע בהסכמי קמפ־דייוויד, ורק באווירה של אמון הדדי ניתן להגיע למו"מ על פתרון הקבע".

50 יום לבחירות

מר שמיר ציין בהקשר זה, שהרעיונות השונים המושמעים במפלגתו, הליכוד, רק מוכיחים, שאנשים מחפשים דרך כיצד לקדם את השלום. „הבעיה אינה קלה" – אמר – „והפתרון אינו קל. אני דוגל במו"מ ישיר על בסיס הסכמי קמפ־דייוויד עם שכנותינו המדינות ושכנינו הערבים ביו"ש".

משנשאל מה הוא מוכן לתת במו"מ כזה השיב: „נדבר על כך כשנגיע לשולחן המו"מ, שיתנהל בשני שלבים: שלב האוטונומיה ולאחר מכן, אחרי תקופה מסויימת יהיה מו"מ על מעמד הקבע, מו"מ ללא תנאים מוקדמים. אם נלך בדרך זו, אני משוכנע שנגיע לפתרון שיהיה מקובל על כולנו".

בנושאי כלכלה ומשק הבטיח ראש הממשלה, כי אין מתכננים בתקופה הקרובה „גזירות" על הציבור, ולא הכבדה במיסים או כדומה, אבל יתכנו „יישורי קו" מסויימים, גם לפני הבחירות.

שמיר במדרחוב בירושלים

רבין: אני מעריך שהמנהיגות הפלשתינית תצמח מהשטחים

(ע).– בתום תשעה חודשים של התפרעויות והפרות־סדר מאז פרצה האינתיפאדה, ניתן למנות כמה הישגים חשובים מבחינת פעילות צה"ל וכוחות הבטחון בשטחים. אבל צריך להיות ברור לכל, שפתרון הבעיה אינו ניתן להשגה באמצעות כוח צבאי בלבד, אלא בדרך מדינית – אמר שר הבטחון, יצחק רבין, בראיון ראש השנה לגלי צה"ל.

השר מנה תופעות שהן כבחינת הישג בפעילות כוחות הבטחון בשטחים: ההפגנות האלימות הגדולות, שאיפיינו את פעילות הפלשתינים בתחילת האינתיפאדה ועוררו הדים רבים בעולם – כמעט לא קיימות היום. „אני רואה תופעה של עייפות מסויימת אצלם, ציפייה מצדם לאיזה 'הישג' שניתן להצביע עליו, ובכך להגיע לסיום המאמץ, ההולך ומכביד עליהם".

עדות נוספת לשינוי רואה שר הבטחון בהתמתנות תביעות מנהיגי המתקוממים מהציבור שלהם, שבאה לביטוי גם בנוסח הכרוזים המפורסמים: אם בתחילה דיברו בכרוזים על מרי אזרחי – היום זה כמעט נעלם.

עם זאת, ציין השר, טרם השגנו מטרה חיונית במאבק נגד ההתקוממות: רמת האלימות הקיימת עדיין גבוהה וצריך להורידה משמעותית.

עוד אמר, ששלום בגבולנו המזרחי לא ניתן להשיג בלי מו"מ עם חוסיין מלך ירדן ופתרון הבעיה הפלשתינית. „אני מקווה שיהיה אפשר לעשות זאת במשותף, עם משלחת ירדנית־פלשתינית", הדגיש השר והוסיף, עם זאת, כי מהלכיו האחרונים של המלך חוסיין שינו את מצב העניינים. „אש"ף לא יקבע לנו דבר", הבהיר רבין, „אך עצם העובדה שאינו מסוגל לכנס את 'המועצה הלאומית הפלשתינית' מצביעה על מצבו. לכן, כל ההכרזות המתונות האחרות של מנהיגים שונים של ארגון זה אינן רלוואנטיות".

בתשובה לשאלה אמר מר רבין, כי הוא מפריד בין פסילת אש"ף כשותף למשא־ומתן לבין הצורך לשתף בו את הפלשתינים.

בהקשר זה סיפר, כי בתקופה האחרונה נפגש עם עשרות מנהיגים פלשתיניים מכל גוני הקשת ביו"ש ובעזה, כולל בעלי־נטיות אש"פיסטיות. השיחות נסבו על כל הבעיות, מן הקשיים היום־יומיים, דרך המניעים שהביאו אותם לפעול ועד כיווני הפתרון האפשריים. השר הדגיש, כי היו אלה שיחות חופשיות ולא מו"מ, אבל ניתן להבחין בקרבם בהתחזקות התחושה – לראשונה מאז שנת 1948 – של מובילים במאבק על הנושא הפלשתיני. „הם עדיין לא הגיעו לכלל מנהיגות מובילה", אמר, „אבל אני מעריך ומאמין שלטווח ארוך יותר תצמח מהם המנהיגות העתידה של הפלשתינים".

ראש מועצת מצפה־רמון ערק מהמערך לליכוד

(ע).– „הפיכת חצר" בוצעה בסוף השבוע שעבר במועצה המקומית מצפה־רמון. ראש המועצה וסגנו עזבו את מפלגת העבודה, הצטרפו לליכוד ויצרו רוב של הליכוד במועצה המקומית.

בליכוד בוחנים אפשרות לשתף את ראש המועצה, שמואל כהן, בתשדירי הבחירות.

שמואל כהן ניהל בעבר את סניף בנק הפועלים במצפה־רמון. פעמיים נבחר כראש מועצה מטעם מפלגת העבודה, ולקראת מערכת הבחירות הנוכחית לכנסת החל בפעילות לשילובו במקום ריאלי ברשימת מועמדי המפלגה לכנסת, כנציג עיירות הפיתוח והנגב. לבסוף הובהר לו, כי לא נכלל ברשימה.

לפני כחודשיים ניחתה על כהן הפתעה שניה: מזכיר מועצת הפועלים בישוב, סמי שושן, נבחר כמועמד הסניף להתמודד על ראשות מועצת מצפה־רמון בבחירות הקרובות.

שבע אכזבות ממפלגתו, החל כהן בפעילות לקראת התמודדות על ראשות המועצה, מחוץ לשורות מפלגת העבודה.

ביום פתיחת שנת הלימודים ביקר פרס במצפה־רמון וביקש מכהן שלא לפעול נגד מפלגתו.

שבוע לאחר מכן חתם כהן על הסכם עם סיעת הליכוד במועצתה ועבר לשורותיה עם סגנו שמעון בן דוד, איש תנועת 'יחד'.

עם מעברם עבר הרוב במועצה לידי הליכוד – חמישה חברי מועצה מתוך תשעה.

הוקם 'אגרוף הסברה' של המערך בנגב

מטה ההסברה של מפלגת העבודה הקים לאחרונה „אגרוף הסברה" של שבעת מועמדי המפלגה לכנסת, מבין תושבי הדרום והנגב.

ראש מטה ההסברה של 'העבודה' בנגב, ראש מועצת אופקים, יחיאל בנטוב, מסר על פעילות הסברה, שבמהלכה יפעלו בו ביום כל שבעת המועמדים בישוב אחד. כך יעברו המועמדים בכל ישובי הנגב והדרום וייפגשו עם הציבור ברחובות, בחנויות, בשווקים, בבתי־הספר ובמקומות העבודה. לעת ערב יקיימו השבעה עצרות עם בהשתתפות תושבי היישובים.

TWA

איזו חברת תעופה משלמת לאנשים כדי שיטוסו איתה?

חברה אשר מנסה לענין לקוחות חדשים. אבל לשלם לאנשים שיטוסו איתה? לא רציני...

למעשה, אנשים אלה מקבלים מאיתנו שכר מלא. עבודתם היא מן החשובות בחברה. הם מזמינים כרטיסי טיסה כמו כל נוסע. הם מגיעים לדלפקי הטיסה ככל נוסע. ואף־על־פי־כן, איש אינו יודע מי הם. במטוס הינם נוסעים רגילים.

זהו מקצועם, להיות נוסע מן השורה.

השוני בטיסותיהם נעוץ בעובדה שהם רושמים הערות החוברות לדו"ח מפורט הנותן מושג כיצד נראית טי.וו.א ממושב הנוסע החל מהזמנת הכרטיס, דרך הרישום לטיסה וכלה בטיסה עצמה.

הדו"ח נותן תמונה מדוייקת על השירות עד אחרון הפרטים, לטוב ולרע. לדוגמא, אם משקה קר איננו קר דיו, מישהו יקרא לסדר על כך.

לאחר שהושלם הדו"ח, אין הוא צובר אבק על המדף. הוא יקרא על ידי גורם אשר יפעל ויתקן את הטעון תיקון.

מאחורי קו המחשבה הגורס שהדרך הטובה ביותר לענין לקוחות חדשים היא לראות את הדברים מנקודת המבט שלהם, עומד האיש החשוב בחברה.

יושב ראש מועצת המנהלים של ט.וו.א.

TWA

ט.וו.א. אל כל טוב אמריקה.

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

שגעון המוסיקה הקלאסית

מספר רוכשי המנויים לתזמורות השונות מצביע על עלייה במספר חובבי המוסיקה הקלאסית בארץ

תודעת צריכת המוסיקה הקלאסית עשתה דרך ארוכה בישראל. התזמורות השונות מביאות לכאן אמנים־נגנים, מנצחים, זמרים ועם ישראל חוגג. בכל התזמורות מעידים שבשנים האחרונות עלה מספר רוכשי המנויים, בחלק גדול מהן אף באופן משמעותי.

בתזמורת חיפה הספיקו כבר למכור את כל כרטיסי המנוי. רותי קוסיק, דוברת התזמורת, מדברת על 5000 מנויים השנה בסידרה למבוגרים, הכוללת 12 קונצרטים. הנוער החיפאי הולך כנראה בדרכי הדור הוותיק וגם הסידרה לנוער מתפארת כבר ב־5000 מנויים שיזכו לשמוע חמישה קונצרטים. את האולמות ממלאים תמיד ולפעמים מוכרים גם כרטיסים לישיבה על הבמה. הסוד להצלחה מורכב, לדעת קוסיק, משני גורמים: שיפור ברמת התזמורת ואימוץ שיטת שיווק אגרסיבית.

התזמורת הסימפונית של ירושלים עדיין לא סיימה את המכירות לעונה שכבר נפתחה. לעת עתה ידוע שהמכירות עולות על אלה של שנה שעברה (בשנה שעברה היה מספר המנויים 1500). תכנית התזמורת למנויים כוללת 11 קונצרטים בנוסף לסידרת „קלאסיקל" לנוער.

מהתזמורת הקאמרית הישראלית מדווחים על עלייה משמעותית במספר המנויים. בת"א נרכשו עד עתה 2800 מנויים (ביחס ל־2300 בשנה שעברה) וצופים עלייה נוספת של כ־20 אחוז. בחיפה גדל מספר המנויים ב־50 אחוז (600 מנויים) ובירושלים יש כרגע 500 מנויים וצופים עלייה של כ־25. כל הנתונים הללו מתייחסים לסידרה העיקרית – „קולות וגוונים" הכוללת שמונה קונצרטים ואופרה אחת. השנה גם הוסיפו סידרה שנקראת „אמני ישראל", במסגרתה שלושה קונצרטים ואופרה אחת. כל קונצרט ינוגן פעמיים. 1000 כרטיסי המנוי לסידרה נחטפו כמו לחמניות בשוק. את העלייה המשמעותית במספר המנויים מייחסת אילנה פרגס, דוברת התזמורת, להיכנסותו של שלמה מינץ לבעלי המנהל היועץ המוסיקלי של התזמורת. אולם, המגמה הכללית של עלייה במספר רוכשי המנוי מורגשת כבר בארבע השנים האחרונות. כפי הנראה אין מנוס מלתלות זאת בסיבה הפרוזאית, אך המעודדת, שעם ישראל פשוט נעשה תרבותי יותר, וצרכיו לספיגת תרבות, צומחים בהתאם.

התזמורת הפילהרמונית, שהיקף פעילותה ומספר מנוייה אינם דומים בשיעורם לאף תזמורת אחרת בארץ, הוציאה השנה כ־30,000 מנויים בתל־אביב, 4,500 בחיפה ו־1,500 בירושלים. יעקב דרזי, חשב התזמורת: „כל המנויים של התזמורת הם מין מועדון סגור השומר על המקומות שלו". גם מי שכבר אינם מעוניינים בחידוש המנוי לא יזרקו אותו כך סתם וישתדלו להעביר אותו לקרובי משפחה או חברים.

הדס מגן

קרית האמנים של צפת מחדשת ימיה כקדם

אמש נערכה בצפת הפתיחה הרשמית של „גלריה מרזר", שחידשה פניה לאחר שנים רבות בהן היתה סגורה. הגלריה נפתחה מחדש על־ידי הציירת חוה לבנת־מרזר, בתו של האמן אריה מרזר ז"ל, אמן ריקועי הנחושת, שהגיע לצפת ב־1948 והיה בין מקימי קרית האמנים.

במסגרת המאמצים להחיות את הגלריות בעיר האמנים, ביוזמתו של איש האמנות אבריה לירז ובתמיכת העיריה, פנה לירז למשפחות אמנים רבים כדי שאלה יפתחו מחדש את הגלריות שנסגרו במהלך השנים. מאמציו של לירז נשאו פרי וגלריות רבות פתחו מחדש את שעריהן. בין הנענים ליוזמה הברוכה היתה גם חוה לבנת־מרזר שחזרה לבית הוריה, שיפצה ושיחזרה את הסטודיו של אביה וכעת היא מציגה במקום את עבודותיו ואת עבודותיה, לצד מוצגים מעזבונו של אריה מרזר.

קרית האמנים זוכה בימים אלה לעדנה מחודשת שקיבלה תנופה עם הצלחת פסטיבל הכליזמרים שנערך, גם הוא ביוזמת לירז, בסמטאותיה. הסמטאות הוארו מחדש והגלריות השונות פתוחות עד השעות הקטנות של הלילה. אם יתגשם במלואו חזונו של לירז, תחזיר צפת לעצמה את מעמדה כעיר תיירות ואמנות מהמובילות בארץ.

15 וידאו־קליפ יתחרו בפסטיבל הסרטים בחיפה

15 קליפים מתוך 42 נבחרו כמצטיינים לשנת 1988 על־ידי צוות שופטים של פסטיבל הסרטים החיפאי. מאלה, ייבחרו שלושת הזוכים, אשר יוקרנו ב־27 בחודש, בר־אמניות, על שלושה מסכי ענק שיוצבו במרכז הכרמל. הפרס הראשון יהיה ציוד מלא וחומר גלם להפקת קליפ, פרס שני יצטמצם לחומר גלם בלבד וכך גם הפרס השלישי.

בין ה־15 שנבחרו על ידי אילת מנחמי, מנחם גרנית, דני מנג'ה ויוסי מר־חיים, שבעה עדיין לא הוקרנו בטלוויזיה והם כוללים כאלו של זמרים בלתי ידועים.

ואלה הם ה־15: *„אור" של דני סנדרסון, „אחרי אטום" של קרן, „אני מדבר" של אסתי כץ, „בובה מדברת אנגלית" של דן תורן, „גיבור גדול" של סי הימן ולהקה מקומית, „הייתי אוהבת לו" של מתי כספי, „התחנה הקטנה טרבלינקה" של יהודה פוליקר, „זריחה לבנה" של אבנר סלבה, „טנגו בלבן" של שלמה ידוב, „ינטע" של דורית לוברנק, „ילד אסור, ילד מותר" של ריקי גל, „מים, מים" של להקת „פנצ'ר", „מנגדי" של די.אמ.אקס, „ערבב את הטיח אחמד" של אהוד בנאי ו„שני חלקים" של אלון אולארצ'יק.*

הקליפ לשירה של סי הימן „יורים ובוכים" נפסל פה אחד לתחרות בטענה ש„אין הוא קליפ", שהשיר אינו מוגש ברצף ומשובצים בו נאומים ודברים שנאמרו בעת הפגנת האמנים „קו אדום".

ורדה צימרמן

הולכים על בטוח

באך, בטהובן ושוברט „מככבים" בתכניות „מוסיקה דה קאמרה" שתיערך ביפו בסוכות

„פסטיבל" נוסף עומד לצאת לדרך בסוכות, ביפו העתיקה. „מוסיקה דה קאמרה", ארוע מקומי עם מבצעים אורחים מחו"ל וישראלים, שיתקיים בפעם השניה ויימשך ארבעה ימים בחוה"מ סוכות, הוכן במתכונת מקובלת לפי הקו המנחה של „הולכים על בטוח". עיון בתכניות הקונצרטים מראה שהרכב היצירות הוא ללא חידושים העזה בתחום היצירה. בלי פריצת דרך משמעותית. מה יותר בטוח מאשר לכלול סדרות שלמות מיצירותיהם של באך, בטהובן ושוברט.

למען ההגינות יאמר שרבים מהמבצעים הם מוסיקאים טובים מהשורה הראשונה שאפשר, ללא היסוס, להמליץ עליהם. בולטים בין המבצעים: חברי השמיניה הוינאית המורכבת מרביעיית כלי הקשת הוינאית ותגבורת של נשפנים וקשתנים לפי הצורך; מרי קלר אוזן – מגדולי נגני העוגב בזמננו (המוסיקה לעוגב של באך); זמרי לידר מנוסים כיוזף פרוטציקה והוברט הל במחזורי שירים של שוברט; ארוע מבטיח הוא ביצוע כל עשר הסונטות לפסנתר ולכינור של בטהובן עם בוריס ברמן ומריק לוברצקי; הצ'לן עוזי ויזל בסויטות לצ'לו סולו של באך ויחד עם בנו הפסנתרן ארנון ויזל בסדרת כל היצירות לצ'לו ולפסנתר של בטהובן.

במהלך ארבעת הימים תוגשנה תכניות יומיות של גיטרה קלאסית בהשתתפות גיטריסטים ישראלים מנוסים. ערבי שלישיות ורביעיות בביצוע שלישיית אמאטי ונוריו מונצ'נה. בארוק בכלים עתיקים.

מומלץ במיוחד הקונצרט יוצא הדופן של להקת „מוסיקה טובה" בביצוח נעם יינני עם הזמרת מירה זכאי כסולנית ביצירות של שנברג, הוברך ומחזור שירים של המלחין הישראלי דן יוהס, נגן הטובה של התזמורת הסימפונית ירושלים וחתן פרס ראש הממשלה למלחינים לשנת תשמ"ח. שירים אלה הם התרומה החשובה של המוסיקה הישראלית. הרי מה חלקו של היצירות הישראליות כמעט למרי.

תכנית אחרת הראויה לציון תכלול את המנחה המוסיקלית של באך (בעיבוד של יואב תלמי), בביצוע אנסמבל של שמונה נגנים. המארגנים מציגים כחידוש סדנא למוסיקה סינטיסייזרים ומחשבים בהנחיית נעם שריף, המנהל המוסיקלי של „מוסיקה דה קאמרה" שתכלול הדגמה וביצוע של יוצרים ישראלים ואורחים מחו"ל.

אם כבר מוצאים לנכון להוציא כספי ציבור על „פסטיבל" מוסיקלי נוסף מן הראוי היה להביא גם בשורות חדשות בתחום היצירה המוסיקלית בימינו בארץ ובעולם בשילוב עם הרפרטואר הרגיל. בעריכה מגוונת ניתן גם למשוך קהל להאזין למוסיקה פחות מוכרת.

ישראל דליות

200 כרוזים בתערוכת יודאיקה שתיפתח בירושלים בחודש הבא

תערוכת יודאיקה שבסיומה תיערך מכירה פומבית של הפריטים, תיפתח באמצע אוקטובר במלון הילטון בירושלים. יימכרו ספרים וכתבי יד בנושאים עבריים ויהודיים, חפצי אומנות, כרוזים, תמונות ועוד. אוסף הכרוזים יהיה נקודת משיכה מרכזית בתערוכה. כרוזים המבשרים על אירועים הסטוריים חד־פעמיים בקהילות שונות. הודעה על מלחמות שפרצו במאה ה־18, כרוזים הקוראים ליהודים לצאת לשער העיר לקבל פני נפוליאון ועוד. רובם כתובים עברית וחלקם באידיש ובלאדינו. סך הכל 200 כרוזים המוערכים במאות אלפי דולארים.

עוד בתערוכה אוסף של פנקסי קהילות יהודיות בהם פורטו תקנון המקום, אירועים חברתיים, מחירי בתים, תקנות נישואין, יחס השלטון לקהילה, ועוד. הפנקסים מגיעים מאיטליה, הולנד, הונגריה ורומניה של המאות ה־17 וה־18. נכללים באוסף גם כמה פנקסי חברות ירושלמיות וצפתיות מן המאה ה־19. שווי כל פנקס בין עשרות אלפים ל־70 אלף דולאר.

הספרים שבתערוכה נעשו במאות ה־17 וה־18 על פי הזמנתם של אספנים אמידים. במרכז ארבעה ספרים שהגיעו ממשפחות אנוסים בספרד בשם דה־פינטו. הם נשלחו לתערוכה על־ידי צאצאי המשפחה המפוארים בעולם. הם מאויירים בציורי שמן וכתובים על קלף. המחיר המוערך בין 100 ל־150 אלף דולאר.

עוד בתערוכה גביעי קידוש, הדסים לבשמים, קישוטים לספרי תורה, תבית איירה לפורים מכסף טהור (בתמונה) שנוצרה ברומניה במאה ה־19.

ורדה צימרמן

מצלמים, מצלמים

סרט מעורר מחלוקת חדש בארה"ב

סרט אמריקאי חדש – *„צבעים"*, בכיכובם של שון פן ורוברט דובל ובבימויו של דניס הופר (סרטו האמריקאי הראשון מאז 1971), מעורר מחלוקת, הפעם לא על רקע דתי, כמו „הפיתוי האחרון של ישו", אלא על רקע חברתי. המתנגדים לו טוענים כי הוא מאליל את כנופיות הרחוב ומעודד אלימות. כמה בעלי אולמות קולנוע מסרבים להקרינו, אבל הביקורות אוהדות, והקהל נוהר. עד כה גרף הסרט 40 מליון דולאר.

סיפור הסרט עצמו מתמקד בשני שוטרים בלוס אנג'לס. משימתם נראית בלתי אפשרית: להילחם ב„קראק" ולהחזיר למוטב את אלה העומדים להצטרף אל הכנופיות.

רשתות הטלוויזיה בארה"ב מול שביתת תסריטאי הטלוויזיה

השביתה המתמשכת של תסריטאי הטלוויזיה בארה"ב (חמישה חודשים) מעוררת סקרנות באשר לתוכניות הסתיו של הרשתות הגדולות. אין תסריטים מקוריים, אין סדרות חדשות. מה יעשה האן.בי.סי מצאו פתרון בדמותה של קריינית החדשות קוני צ'אנג. היא תנחה סידרה שכל פרק בה יעסוק בנושא מסויים ויימשך שעה. רשת א' גם מתכננת רכישת תסריטים ממדינות אחרות דוברות אנגלית, כמו קנדה או בריטניה. עוד מתכוננת אן.בי.סי. להחזיר את ליזה בונר לסידרה של ביל קוסבי. תסריטים נכתבים עתה, בזכות הסכם עצמאי. אנשי איי.בי.סי. אומרים, נשמעים מבולבלים. מדברים שם על סרטים ועל חידוש צילומי הסידרה „משימה בלתי אפשרית" באוסטרליה. אולם גיוס הצוות החל רק עתה. בסי.בי.אס מסתמכים בעיקר על סרטי טלוויזיה שונים. הסתיו יהיה אפור מאוד גם בטלוויזיה האמריקאית, מסתבר. אבל תוכניות יש ויש. למשל, מייקל ג'קסון מתכנן סידרה לסי.בי.אס שבה יהפכו שירי החיפושיות לתוכניות טלוויזיה בנות חצי שעה. אבל יש התנגדות לתוכנית מצד פול מקארתני ויוקו אונו. אדי מרפי, לעומת זאת, מתלבט אם להפוך את סרטו „מגלים את אמריקה" לסידרה טלוויזיונית. הוא יפיק ויכתוב תוכנית ניסיון לאן.בי.סי.

סקורסזה מדבר

מרטין סקורסזה (במרכז), במאי הסרט השערורייתי „פיתויו של ישו", ערך בסוף השבוע מסיבת עיתונאים בנוגע לסרטו המדובר, במסגרת פסטיבל הסרטים של ונציה לשם הגיע בחברת כוכבי הסרט ברברה הרשי (המגלמת את דמותה של מגדלנה) ווילם דפו המגלם את דמות ישו. צילום רדיו של א.פ.

סרט חדש של קוסטה גברס בנושא הגזענות באמריקה

„בגנד" הוא שמו של סרטו החדש של **קוסטה גברס**, העוסק בגזענות באמריקה. והגיבורה היא סוכנת אף.בי.איי (דברה וינגר) המתאהבת בנושא חקירתה (טום ברנג'ר) הנחשד ברצח מתוך גזענות. המקרים המתוארים בסרט אמנם מבוססים על אירועים שהתרחשו בשנים האחרונות בארה"ב אולם הסרט, לדברי הבמאי, אינו כרוניקה של עליית הגזענות המאורגנת או קבוצות ניאו־נאציות בארה"ב, אלא תיאור אנשים רגילים, הנראים מכובדים ואחראים הנסחפים אחרי רעיונות גזעניים. זו, לדעתו, היא הסכנה הגדולה ביותר.

רוברט דה־נירו – סרטים חדשים

שני סרטים חדשים לשחקן רוברט דה־נירו. האחד – היוצא בקרוב למסכים – קומדיה בה הוא מככב לצידו של צ'ארלס גרודין, על־פי תסריט של ג'ורג' גאלו ובבימויו של מרטין ברסט („השוטר מבוורלי הילס"). הסרט השני, שצילומיו עומדים להתחיל בקרוב, הוא „סטנלי ואיריס", בו מככבת, לצד דה־נירו, ג'יין פונדה.

דה־נירו מספר, אגב, כי מרטין סקורסזה הציע לו את תפקיד ישו בסרט הפרובלמטי „הפיתוי האחרון של ישו", אבל הוא סירב. הסיבה: „לא ראיתי את עצמי כישו".

ורדה צימרמן

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 תולדות הישוב „ארץ מולדת" בפתח התקופה (ב).
08.40 אנגלית (ו').
09.00 מדעי הטבע (יסודי) 1) השמש, 2) השתברות והשתקפות קרני אור (ב).
09.15 רחוב סומסום „בגעגועים לתבריס".
10.30 מדעי הטבע (ד־ו) גוף האדם – יציבה (ב).
11.00 חשבון (ו') השבר העשרוני.
11.15 יהדות „קשת הענן" יום תרועה (ב).
11.40 אנגלית (ז').
12.00 מושגי יסוד ביהדות: בסוכות תשבו (ב).
12.25 ארחות (על יסודי) כללי המשחק – קצה החוט (ב).
12.50 צרפתית.
13.05 אנגלית (ט').
13.30 מדעי הטבע (על־יסודי) – מזכוכית מגדלת למיקרוסקופ אלקטרוני.
14.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
14.05 – האוניברסיטה הפתוחה: אמנות בעידן הטכנולוגי – פרשת פרסל דושן (חלק ב'); מדעי הטבע – גלים עומדים.
15.00 הי בובה; „בגן השעשועים", בלבבה, בובי נפן פן מבלים עם קוקי בלגמה ואהרל. הבילוי הוא כמעט מושלם.
15.10 נילס הולגרסון (פרק 45) „הגן של רוח הרפאים". למרות ההזהרות יצאו נילס ואגוני בליל ירח מלא לבקר בבית עזוב – ביתו של קרל, כשנכנסו לחצר הגדולה הופיע לפניהם קרל וביקש שיעזרו לו לעבוד בגינה. נילס האווז הצליחו לברוח.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאתיים שנות לבית־ספר לטיעוד – דפי מידע טלטקסט.
15.55 פיצוחים – שעשועון טלוויזיה בנושא פרסים.
16.25 פני הארץ – ארץ עתיקה.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 עליסה בארץ הפלאות – סידרה חדשה ב־4 פרקים, עפ"י ספריו של לואיס קרול. על הרפתקאותיה של אליס, בת השבע, בארץ הפלאות ובארץ המראה, ועל היצורים המשונים שהיא פוגשת. הספרים של לואיס קרול זכו להסברים ופרשנויות רבים ולדורות של קוראים נלהבים – צעירים ומבוגרים. יש שראו בספרים סאטירה על חינוך, פוליטיקה, ספרות, החיים באנגליה הוויקטוריאנית – ומה לא?! במשתתפים: סקוט באיו, ארנסט בורגנין, בו ברידג'ס, סמי דיוויס ג'וניור, פאטריק דאפי, קארל מלדן, סאלי סאבאלס, רינגו סטאר ועוד. נטלי גרגורי, בת תשע, היא אליס. ביים: הארי הארים. (פרק ראשון): אליס יורדת במאורת השפן ופוגשת את העכבר, החזכסית, ואת הכובען המטורף ואת ארנב האביב. אחרים מהם שרים למענה (עברי־ערבית).
18.20 הוא או לא הוא – „פורה באזורי". סיפור תחילתו ונפילתו של זיאק אלכסנדר שאול, פולוגצי המשפטים בכדור פורח. מספר: שמעון יקותיאל.
18.30 קימור חדשות.
18.32 הקלטות היום – עניני הקלטות. 1. פרט על חגות מתנותיו, תמציג מירות וחנים הדשים. 2. אורחים באולפן: [illegible] המחקר [illegible] [illegible] וריד עבדאללה מדבר מטכון הלקוואי (תרגום עברי).
19.00 ברטמות חזוני (פרק ב') – על מיפוח היופי והתוזצי בריאות אחדים, כמו: תאונה נכונה, פעילות ספורט ועוד.
19.30 חדשות (ערבית)
20.00 מהדורת מבט
20.02 עד פה.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 המגזרי שירות.
21.35 המורקים אל המערב (פרק שני) „הצד השלישי של המטבע". סיפורו של סטניסלב לבצינקו, קצין הק.ג.ב בעל הדרגה הגבוהה ביותר שערק למערב, אשר מאס בחיים במרגל (עברי־ערבית).
22.05 הבטחה – סרט טלוויזיה. בוב, רווק תחי בחופש ובלא אחריות מיוחדת, מוצא עצמו נאלץ לטפל באחיו הסכיזופרני אחרי מות אמו, מכיוון שלפני 30 שנה הבטיח לה שכך יעשה. בוב נאלץ להתמודד עם האת, לאחר שכל השנים התעלם מקיומו. נוכחות האח בחייו משנה את סדרי חייו ואת תכניותיו לעתיד, הוא נער באנני ידידה מימי בית הספר. ג'יימס גארנר הוא בוב, ג'יימס וודס הוא האח, ופייפר לורי היא אנני. ביים: גלן ג'ורדן. הופק בשנת 1986 (עברי־ערבית).
23.45 פסוקו של יום; חדשות בלילה.

ערוץ 2

18.30 מה משדר הערב.
18.35 „נגאי תקראוזסי".
18.57 רגע לפני... על התחביב מזור – איסוף נורות חשמל.
19.00 „להקת המחול של רבקה קלי". בניו־יורק יש יותר להקות מחול מבכל מקום בעולם. מבין מאות הלהקות המופיעות בעיר מדי שנה, בולטת במיוחד להקתה של רבקה קלי. להקתה שהוקמה ב־1979, מבצעת ריקודים אשר הכוריאוגרפיה עבורם נכתבה בידי קלי לאחר שבילתה בסודאן. בין המחולות שההשפעה המזרחית ניכרת בהם: „אור הלילה", „בדידות הליפורמי" ועוד. כן ישודר ראיון עם רבקה קלי.
19.30 „סיפורה של אלכוהוליסטית" – דרמת טלוויזיה. הדמותה העצמות של בריוג בת ה־15 שלילות ורחוים עם חבריה ללימודים אינם תקינים, בריו מתוודעת אל דייב, נער חדש בעיר, אשר גורר אותה אל ההתמכרות לטיפת המרה. בעקבות ההדרדרותה מוצאת פייבר באנשים שאוהבים. לבסוף, בעזרת מורה, אלכוהוליסט שנגמל, היא לומדת לדעת כי האלכוהול אינו הפתרון לכל. במאי: אנטוני לבר. מככבים: מארי דוצ'ווי הצ'ארלי לגנ.
20.41 מה משדר מחר.
20.45 „אנחנו והבלבולר" (פרק ארבעה עשר) והפעם: מתמקדת התכנית בשימושים המסתוריים שעושים ארה"ב וברוזים בחלל, בהקימן לוויני תקשורת ותחנות חלל.
21.15 „אוסף שירים" של קיילי מינו.
21.30 „קרול ברנט מארחת" – בתוכנית מתארחים: סאלי פילד, קנט פרוק וקריונג רוס'ארד גלטון. טיים ושאלי גרים יחדיו. סאלי מבקשת מטים שיעזוב את הדירה המרווחת. סאלי פוגשת בגבייקל בדרכון. מייקל עבר ניתוח לשינוי המין והפך לבר, אך חברו לשעבר שעמד לשאת אותו לאשה, ייאלץ עתה לשנות את מינו או לוותר על תוכניותו...
21.52 „שירים" של הגדולדהזית.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 באזאוב נימוחה – בתוכנו: הפתיחה קוריולאן; ברהמס: מחולות הונגריים, בורודין: סימפוניה מס.2, ברטוק: קונטרסטים.
09.00 קונצרט בוקר – באך: וריאציות גולדברג; ברהמס: קונצרטו מס. 2 לפסנתר ותזמורת; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס. 4.
11.57 פינת השיר – משירי רבי שמואל הנגיד.
12.00 אמנים באולפן רובי חוד, חליליות / ד. שטר צ'מבלו – קטעים מאת דוהדלגות, תירהות, הוסטר, ואן איק, ויואלדי ועוד; באך: פרלוד ופוגה בסי מינור „על נהרות בבלין" (רודולף היינמן – עוגב).
13.05 באזאנה נינוחה – היידן: שלישיית בריטון; סונאטה לפסנתר; שלישיית פסנתר; קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת; סימפוניה מס' 87.
15.00 שעה עם הפסנתרן סביאטוסלב ריכטר.
16.00 מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשות־השידור: הנדל: 3 פרקים מתוך המשיח; איפוליטוב־איבנוב: מלכוּתיים (גברתנית); היידן: קונצ'רטו בדו מז'ור לאבוב ותז. (ג' האס / ס.סטפרבר); יחזקאל בראון: קונצ'רטו לחליל וכלי קשת (ר.טל / מ.רודן); גרשווין: קטעים מתוך „פורגי ובס" (סולנים, מקהלה, קאנט, שליד האקדמיה רים / סטנלי ספרברי).
18.00 מוסיקה וזית.
19.00 מוסיקה אהובה עליכם – תצ'יטוריאן: „גאיאנה" המוסיקה לבאלט (חלק שני). (חפיל, הלאומית / ל. טייקנבריאן).
20.05 אינטרלוד.
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו – התז. הפיל. הישראלית / מנצח: אבין מהטה, סולן: יצחק פרלמן. ברוך: פנטסיה סקוטית; מאהלר: סימפוניה מס. 1.
22.30 ג'ז.
23.00 מתאורי יצירות – בתוכנו: הרביעיות לכלי קשת.

רשת א'

13.30 האוניברסיטה הפתוחה „שיטות מחקר במדעי החברה" והפעם: משרד מבוא.
16.05 משעים – והפעם: „על נסיונות לאוטופיה בגליל" עם הלן חדיד דורון, ממצפה הררית ועם איתן ורדי, מוסיקאי מידעת (ש.ש.).
17.05 צבע הקשת והפעם: „שירי עמינד".
22.05 „חבר מאותו כוכב" – תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי.

רשת ב'

16.05 שעה קלה עם מוני כספי.
18.06 יש שאלות.
20.05 ציוצוקים ושקרים – מבחר שירים ביידיש. והפעם: שירים בין כוסה לעשור.
22.05 להיאחז בחלום – מחרוזת שירים.
23.05 מחפשים את המטמון.

רשת ג'

16.05 פופ 89.
18.06 מקום בצמרת – מצעד הפזמונים הישראליים.
21.05 מגיני ב"ז.

גלי צה"ל

10.05 מכת שמש – שירים ומערכונים.
16.05 ארבע אחר הצהריים.
18.05 משמר גבול הצפון – 24 שעות עם יחידת מג"ב בצפון.
18.45 משהו עולמי.

צה"ל 1

19.05 שירים מכאן.
19.57 הודעות לחיילים.
20.05 שירים בנושא אחד – סתיו.
21.30 לילה לא שקט.

צה"ל 2

19.05 הרדיו הישן.
20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים הממוחשב.
21.57 הודעות לחילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הגיז הזה.

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר.
20.27 פינת השיר.
23.30 פרסים על התזמורת.

רשת א'

06.00 התעמלות בוקר.
06.15 [illegible]
06.30 סיכום המשפט [illegible]
06.50 דף [illegible]
07.30 יומן בוקר.
08.05 הפותח מתואר.
09.00 סלידי
[illegible]

רשת ב'

06.00 [illegible]
[illegible]

רשת ג'

06.00 שיר בבוקר בבוקר.
08.05 המהירים המאוחרים.
09.05 שלום טרבות.
11.05 30 בגל.
13.05 עם כל הלב.
14.05 בניך גב.
16.05 כאן עכשיו.
17.05 שיר הגל.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באמון השלום – פותח של האבות שור.
[illegible]
14.05 [illegible]
16.05 [illegible]
17.00 ערב טוב ישראל.
19.00 מבט יומיים.
19.57 הודעות לחיילים.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדרך הבלא ביסם.
23.05 [illegible]
00.05 אחרי חצות.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

לשכת ההוצאה לפועל בחיפה — תיק הוצל"פ 28913/88

מכרז למכירת דירה

1) מתקבלות בזה הצעות למכירת דירה בת 4 חדרים הידועה כחלקה 19/2 בגוש 19002 בשטח של 74.78 מ"ר המצטמה בכרמיאל.
2) ניתן לראות את הדירה וכו' בתיאום מראש עם הח"מ ע"י יוסף סגל.
3) הצעות יש להגיש בכתב אל הח"מ במשרדו עד ליום 30.10.88 בשעה 12.00 בצירוף המחאה לפקודת הח"מ בגובה 10% ממחיר ההצעה.
4) סכום זה ייגבה, יחולט וייזקף לזכות הזוכה, אם יחזור בו הזוכה מהצעתו לאחר שתאושר.
5) אני הח"מ מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
6) המכירה כפופה לאישור ראש לשכת ההוצאה לפועל חיפה.

יוסף סגל עו"ד
כונס נכסים
רח' ירושלים 21 חיפה 33131
טלפון 04-660479, 04-643188

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר ומרגרת אוריון הגישו לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת שמוש חורג בבנם גוש 30024 חלקה 110 ברחוב הרל"פ בירושלים והיינו: שימוש חורג ל־5 שנים להפעלת דירת מגורים למשרד עבור כשרי לעו"ד.
את ההתנגדויות להתרת שמוש חורג הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 25, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום, פרט ליום ו' בין השעות 14.00–12.00.
אברהם כליפא, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

פקודת החברות (נוסח חדש)

קבלת החלטה מיוחדת לפי סעיף 25 ו־118 לפקודת החברות (נוסח חדש) תשמ"ג 1983 ח.פ. 51-117716-4 כ.ש.ב.ר. במעלים בניה תיעוש והשקעות בע"מ.

ניתנת בזה הודעה עפ"י סעיפים 25 ו־118 לפקודה כי באסיפה הכללית שהתקיימה ביום 7.9.88 התקבלה החלטה בדבר שינוי שם החברה ושינוי הוראת תזכיר החברה כהחלטה מיוחדת:

1) השם החדש של החברה יהיה כ.ש.ב.ר סוכנות לביטוח (1987) בע"מ.

2) התזכיר ישונה באופן שכל מטרות החברה הכתובות בו יימחקו ובמקומן תבוא המטרה „תיווך לעניני ביטוח כפוף לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח תשמ"א – 1981".

דייר יוסף רוזנטנשטיין

קולנוע

■ **תל־אביב**

אסתר: מפגש להוט 9.50, 7.30, 5.00
אורלי: עליה מזרחי 9.30, 7.15, 5.00
בית ליסין: 23.30 מנגני פייסון והגנים בהוליווד
בן־יהודה: האגדות של ג'ידיוך 9.30, 7.15, 5.00
בורדון: החגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5.00
גת: בוקר טוב וייאטנם 9.45, 7.40, 5.00
דיזנגוף 1: קפה בגדאד 9.45, 7.30, 5.00, 1.00, 11.00
דיזנגוף 2: פקין בלוז 9.45, 7.30, 5.00, 3.00, 1.00, 11.00
דיזנגוף 3: זאן דה פלורט 11.00 בבוקר מאנון 1.30 הקיץ של אביה 7.30, 5.00, 3.00
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
דרייב־אין: מנפיים להוטים 9.30, 7.30, סקס 12.00
הוד: מגלה את אמריקה 9.30, 7.10, 5.00
הקולנוע (בית ציוני אמריקה) סגור
חן 1: פרנטיק 9.50, 7.30, 5.00
חן 2: הקיסר האחרון 9.50, 6.30
חן 3: בעקבות הארגואה המוזלה 9.50, 7.30, 5.00
חן 4: נשרים בהשאלה 9.50, 7.30, 5.00, 2.00, 11.00
חן 5: תרגילים ברישול 9.50, 7.30, 5.00, 2.00, 11.00
לב 1: הנסיכה הקסומה 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לב 2: אהבנו כל כך 9.45, 7.15, 4.45, 2.00
לב 3: זה אצלה בדם 9.45, 7.20, 2.00
לב 4: החבר של החברה שלי 5.00, 7.40, 9.55, 2.00
ליבונה: מנפיים להוטים 9.30, 7.15
הסינמטק: 7.00 הבורג מודזה 9.30 לו היית כאן
מקסים: מצלמה בלי בושה 9.30, 7.15, 4.30
מיון (לשעבר אלנבי): צוללת צהובה 9.40, 7.30
סינילת 1: שם המשחק 9.45, 7.30, 5.00
סינילת 2: 9.45, 7.30, 5.00 מוכת ירח
סינילת 3: מחיר הבגידה 9.45, 7.30, 5.00
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: כח משיכה – בסודה ארציתנ9.30, 5.00, 7.30
פריז: לידי אייב 9.30, 7.15, 4.00, 2.00, 12.00
מופע הקולנוע של רוקי 11.30
צפון: כפר קטן שלי 9.45, 7.30
שחף: הקולות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
תמוז – רמת־אביב: נישואין פיקטיביים 9.40, 7.30
תכלת: פרוזים בעליית הגג 9.50, 7.30, 5.00
תל־אביב: מחיר הבגידה 9.40, 7.15, 5.00

■ **ירושלים**

אורגון: מגלה את אמריקה 9.00, 7.00, 4.30
אדיסון: פרנטיק 9.15, 7.00, 4.30
אורנה 1: מצלמה בלי בושה 9.30, 7.30, 4.30
אדר 2: מנפיים להוטים 9.30, 7.30, 4.30
אדר 3: הנסיכה הקסומה 9.30, 7.30, 4.30
אדר 4: עיניים שחורות 9.30, 7.30, 4.30
אדר 5: נישואים פיקטיביים 9.00, 7.00
אורגיל: בוקר טוב ויאטנם 9.20, 7.00, 4.30
אימפריה 1: פקין בלוז 9.30, 7.15, 5.00
אימפריה 2: 9.30, 7.45, 5.00 לול
אימפריה 3: הפתיחה בקרוב

■ **חיפה**

אור 1: קרוקודיל דנדי 2 9.15, 6.45, 4.30
אור 2: תרגילים ברישול 9.15, 6.45, 4.30
אור 3: נישואין פיקטיביים 9.15, 6.00, 4.40
ארמון: קפה בגדד 9.30, 7.15, 4.30
אורליה: החבר של החברה שלי 9.15, 7.00
אמפי־תיאטרון: סגור
ארמון: סגור
חן: עליה מזרחי 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 1: מצלמה בלי בושה 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: הקולות הבלתי נסבלת של הקיום 8.20, 5.20
א מוריה 4: הפתיחה בקרוב
בית אבא חושי: 6.15 קיץ 8.00 שובו של ברונו עד 10.15 תמונה
גלריה מיליבוד 9.30, 7.00, 4.30
מירושלה: פרוזים בעליית הגג 9.00
סמדר: הקולות הבלתי נסבלת של הקיום 9.30, 6.45
פאר: עליה מזרחי 9.00, 7.00, 4.30
פנורמה: מפגש להוט 9.00, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: השוקת באמריקה 9.30, 7.00, קפה בגדד 7.00, הקיץ של אביה 7.00, 5.00, עולם נפרד 9.30
עצמון 3: שם המשחק 9.15, 7.00, 4.30
מעין סינמה: 9.15, 6.45
קריות 1: 9.15, 7.00, 4.30 הגרנה של
תיקו: מגלה את אמריקה 9.15, 7.00
רב גת 1: בוקר טוב ויאטנם 9.15, 6.45, 4.15
רב גת 2: פרוזים בעליית הגג 9.15, 7.00, 4.30
כנפי 1: הפתיחה בקריב 24.9
כנפי 2: הפתיחה בקריב 24.9
כנפי 3: הפתיחה בקריב 24.9
כנפי 4: הפתיחה בקריב 26.9

■ **קריות חיפה**

סביון: כח משיכה 7, 9.15
סביון: פרנטיק 7, 9.15
[illegible]: מצלמה בלי בושה 7, 9.15
[illegible]: מגלה את אמריקה 6.00, 8.15
[illegible]: בולימים קיינים 9.15
[illegible]: מגלה את אמריקה 7.15, 9.30

■ **אשדוד**

[illegible]: מצלמה בלי בושה 7.15, 9.30
[illegible]: [illegible] 7.15, 9.30

■ **אשקלון**

אביבה: מצלמה בלי בושה 7.30, 9.30

כנפיים: מגלה את אמריקה 7.15, 9.15
ירוק: המסיכה הגמטרי 7.30, 9.30

■ **באר־שבע**

קרן: גם מחר 8 7.15, הרכה 9.30
[illegible]: מוכת ירח 7.15, 9.30

■ **הרצליה ■ רמת השרון**

דוד: מצלמה בלי בושה 9.30, 7.15, 5.00
היכל: הקולות הבלתי נסבלת של הקיום 6.00, 9.00
מגדל: מיאלה שם המשחק 7.15, 9.30
כרכור: סלחה 7.15, 9.35, שלושה החקים
תינוקת 7.15, 9.35
[illegible]: מעשרים חרשה 7.15, 9.30

■ **כפר־סבא ■ רעננה**

כרמל: 9.30, 7 חשוד
תל: 9.15, 7 מצלמה בלי בושה
אורות: סגור

■ **עפולה**

מאמינות: מכנס להוט 9.30

■ **חולון ■ בת־ים**

אורלה: מצלמה בלי בושה 7.15, 9.30
ארזים: כח משיכה 7.15, 9.30
מגדל: פרנטיק 7.15, 9.40
[illegible]: מגלה את אמריקה 7.15, 9.30

5.00
מוכר: מגלה את אמריקה 9.30, 7.15, 5.00
מגדיים: קרית שרונה סגור
רונה: מצלמה בלי בושה 9.30, 7.15

■ **חדרה**

חרמון: 9.30, 7.15 הקיץ של אביה

■ **לוד ■ רמלה**

אורליה: סגור
אורון: סגור
מה דוד: קרוקודיל דנדי II 9.15, 7.00

■ **נהריה ■ עכו**

היכל: פושע מבטל וילדה קטנה 9.00, 7.00
רוזן: סגור
אורגשוריה: סגור

■ **נתניה**

אסתר: מגלה את אמריקה 9.30, 7.15, 5.00
מגדלית: פרנטיק 9.30, 7.15
שרון: מצלמה בלי בושה 9.15, 7.00, 5.00
זהרה: חול סגרים 9.30, 7.15

■ **קרית אונו**

סובאים: רמבו 3 9.15, 7.00

■ **פתח־תקוה**

היכל 1: מצלמה בלי בושה 5.00, 7.15, 9.40
היכל 2: מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.40
היכל 3: הנסיכה הקסומה 5.00, 7.15, 9.40
שלום: כח משיכה 7.15, 9.30

■ **ראשל"צ ■ רחובות**

בית העם: שלושה גברים ותינוקת 9.15, 7.15

■ **רמת־גן וגבעתיים**

אורדים: פרנטיק 9.30, 7.30, 5.00
ארמון: סגור
ליליה: כוח משיכה 9.30, 7.15, 5.00
הדר: מגלה את אמריקה 9.30, 7.15, 5.00
רב גן 1: בוקר טוב ויאטנם 9.55, 7.25, 5.00
רב גן 2: מפגש להוט 9.50, 7.30, 5.00
רב גן 3: משודרים חרשות 9.55, 7.20, 5.00
רב גן 4: פרוזים בעליית הגג 9.30, 7.25, 5.00
שביט: הקיץ של אביה 9.30, 7.15

הדר ביפל: 9.15, 7.15
דן: מצלמה בלי בושה 9.15, 7.15
ג.ג. רמן 1: מצלמה בלי בושה 9.40, 7.15, 5.00
ג.ג. רמן 2: מגלה את אמריקה 9.40, 7.15, 5.00
ג.ג. רמן 3: טירונות 9.40, 7.45, 5.00
נופר: החגיגה של באבט 9.30, 7.00
ראשון: כח משיכה 9.30, 7.00

■ **קרית שמונה**

שניר: לולי 9.00, 7.00

משולש בצבת הקינאה

שיקולי־בחירות שקופים, בתוספת הצבעה בנובמבר, השפיעו על החלטתו של נשיא ארצות־הברית. שמו היה הרי טרומן והוא החליט להכיר במדינת ישראל מייד לאחר ההכרזה על הקמתה. הנשיא הבא היה דוייט אייזנהאואר וגם הוא עמד להיבחר לארבע שנים נוספות בנובמבר, מה שתרם להחלטת ישראל (וכן בריטניה וצרפת) לפתוח במבצע סיני־סואץ בשלהי אוקטובר. נשיא אחר ישב לא בוושינגטון, אלא בקאהיר, והוא פתח במלחמת אוקטובר שלושה שבועות לפני הבחירות בישראל. אותו אנואר סאדאת שימש כעבור שתי כנסות כלי בידיו של מנחם בגין, שנפגש עימו בשארם־א־שייך כשלושה שבועות לפני הבחירות ושלושה ימים אחר־כך הפציץ את הכור העיראקי – פעולה שגרתה, בין השאר, עד לאחר הבחירות לנשיאות בצרפת.

עם רקע היסטורי כזה, קצת תמוה מצידו של ראש־הממשלה יצחק שמיר להתרעם על המפגש האמריקאי־ישראלי־מצרי שמארגן שר־החוץ ג'ורג' שולץ עם עמיתיו שמעון פרס ועיסמת עבד אל מגיד, בחסותו הנשיאותית של רונלד רייגן. מה לעשות ובראש המשלחות לעצרת הכללית של האו"ם עומדים שרי־החוץ ולא ראשי־הממשלה; מה לעשות וגם לו היה שמיר בניו־יורק במועד העצרת (ואולי ראוי לדעתו לבטל השנה גם את עצרת או"ם, פן תשפיע על הבחירות לכנסת) ספק אם היו המצרים נכונים לפוגשו. שמיר, שהתנגד להסכמי קמפ דייויד, מתמרמר עתה על שלא הוא המוזמן לציין עשור לחתימתם – ולנסות מאמץ מחודש להנעת התהליך המדיני.

אם לא רק קינאה בפרס מדריכה את שמיר, קשה להבין מהו החשש העינייני המציק לו. בתגובת הליכוד על המפגש המשולש יש סתירה: מחד גיסא, טוענים דובריו כי רייגן ופרס לא יוכלו לעשות דבר קודם לבחירות במדינותיהם, ומאידך גיסא נשמעת בקולם בהלה, שמא בכל זאת יופשר הקפאון המדיני וההפשרה תיזקף לזכות פרס ומפלגתו, בדרך שתעשה ללעג ולקלס את לחש־הקסם "רק הליכוד יכול". זהו עונשה של דבקות בסטטוס־קוו, המותירה את היוזמה לזולת: אצל האמריקאים עוד מסוגל שמיר למצוא מען לקבלת־הקיפוח שלו, אך מה יעשה אם גם גורבצ'וב יחליט להזמין את פרס עוד קודם לבחירות? יגייס בממשלה רוב נגד אישור הנסיעה למוסקווה?

בנוסף למחלוקת הדו־צדדית על טאבה, שפסק בוררויה יפורסם שלושה ימים לאחר המפגש המשולש, מסוגלים שרי־החוץ לדון בנוסחאות שונות לקידום התהליך. בניגוד לשמיר, מסכימים שלושתם לעקרון "שטחים תמורת שלום", אך בכך אין די, כל עוד מתחמק אש"ף מעמידה בתנאי ההידברות האמריקאית והישראלית איתו וכל עוד ממתין חוסיין להגמשה ישראלית ופלשתינאית שתאפשר לירדן לשוב לתהליך שממנו ניתקה עצמה רק לכאורה.

רונלד רייגן לא הצליח לחרות את שמו על הישג דומה לזה של קודמו קארטר. קמפ דייוויד של רייגן יהיה, לפיכך, "סוכת דוד" צנועה, תמונת־מצב שתותחם את סרטו המדווח־תדמיתי של המימשל הנוכחי ותהווה פתיחה אפשרית לפרס הבא, של דוקאקיס ועוד יותר מכך של בוש.

יש מים אין בנזין ללא בנזין הפכה הריקשה המודרנית – תלת־אופנוע מיופיף – לכלי חסר תכלית. המחסור בבנזין משתק את התחבורה בבנגלה־דש. עד כה נהרגו כ־1,300 איש בשטפונות ו־30 מיליון נותרו ללא קורת־גג. צילום רדיו: אי. פי.

השטחים / דני רובינשטיין

ההזמנה שבוטלה

ערבים, שבעבר התחננו לעיתונאים שיבואו לבקרם, מתחמקים. מפחד נערי האינתיפאדה ומפחד הצבא

ע.ח. משכם, איש הגיש נעים הליכות, מפציר בי, מיום שהכרנו, לפני עשר שנים ויותר, לבקר בביתו. ישראלים רבים זכו להזמנות דומות ורבים אכן התארחו – בעיקר בשמחות משפחתיות – בבתי ערבים בגדה וברצועה. ע.ח. הפציר בי אפילו שאלון אצלו ימים. ואכן, את המשפחה משום מה לא יצא הדבר אל הפועל. התארחתי בבתים אחרים. גם לבתו כמה פעמים אצל משפחות ערביות.

בשבוע שעבר חשבתי, שאולי אנצל את ההזמנה הישנה. מעניין לראות את אורחות החיים בבית משפחה בשכם, בנסיבות הקשות של האינתיפאדה והמהומות המתמשכות. מה קורה בבית כאשר אין לימודים במשך חודשים והילדים לא הולכים לבית־הספר? איך מסתדרים עם ימי השביתות והעוצר הממושכים, איך דואגים למצרכים שחסרים? מה עושים כאשר השירותים השונים – חשמל, טלפון, מים, בריאות, סעד – משובשים.

טלפנתי לע.ח. ושאלתי אם אוכל לבוא אליו באחד מימי השבוע. אבוא בערב, אמרתי, ואולי אשאר לילה אחד. הוא היה נבוך והתנצל ללא הרף. מוטב שלא תבוא, אמר. הוא ביקש שלא אפגע. אם אבוא, השכנים עלולים להבין זאת לא נכון. כל ערב, כל לילה, בונים ברחוב שלו מתרסים ובבוקר יש מהומות. נערי השכונה עושים זאת וכל זר שמופיע – במיוחד ישראלי – מעורר חשד, שמא הוא מרגל, מלשין. ספק בצחוק ספק ברצינות, שאלתי אולי יש ברחוב איזו ועדה עממית, שתאשר לי ביקור כזה. אולי, הוא אמר.

אחר־כך ניסיתי מכרים אחרים מעזה ומטול־כרם. בעבר הם ממש התחננו שיבואו עיתונאים, שיראו ויכתבו עליהם. עכשיו כולם התחמקו. לא רק מפחד הסביבה, השכנים ונערי האינתיפאדה, אלא גם מפחד החיילים והממשל הצבאי. אמרו לי, שאם אנשי הבטחון הישראלים יגלו את הביקור, אולי יראו בו משהו עויין, מתגרה, ואחר־כך יזמינו אותם לחקירה. הם חוששים.

ידיד ישראלי מתל־אביב סיפר לי, שסידר בשביל פועל שלו מעזה תור לבדיקה רפואית מסובכת בבית־החולים בתל־השומר. הפועל שאל מה יקרה, אם בדיוק באותו יום יהיו אצלו ברחוב בעזה מהומות או עוצר והוא לא יוכל לצאת את הבית ולנסוע לתל־השומר. הישראלי אמר לו במקרה כזה, אם אראה שאתה לא בא, אסע עם המכונית שלי ואבוא בעצמי לקחת אותך. לי יתנו לעבור. הערבי הביט בו נדהם וענה חס וחלילה, אם תבוא לבית שלי בעזה, לא אצטרך כבר שום רופא, פשוט יהרגו אותי ברחוב.

כל אלה מסימני המצב החדש בשטחים.

דת / צופיה מלה

אשמנו, בגדנו

רגשי אשם חריפים ובריאות נפשית הם תרתי־דסתרי. כיצד יכול היהודי החרדי שלא להיות אשם אם הציוויים המוטלים עליו מקיפים את כל תחומי חייו?

"אשמנו, בגדנו", אומר היהודי ביום הכיפורים בבקשו לכפר על חטאיו ולהתגבר מרגשי האשם הנלווים להם. אולם יש כיתות יהודיות שהבריותן שוקדים על כך שסאת החטאים תשוב ותתמלא במהרה, שאלמלא כן – על מה יבקש כפרה ביום הכיפורים הבא עלינו לטובה?

רגשי אשם חריפים ובריאות נפשית הם תרתי־דסתרי. דת או כת, המטפחת בקרב מאמיניה רגשי אשם נצחיים, מחבלת בנפשו של הפרט, מסרסת ומשתקת אותו, ועושה אותו עבד נרצע לצווים זרים לאופיו ולצרכיו הקיומיים.

החיים המשותפים בחברה האנושית גוזרים מעצם טבעם איסורים על הפרט ושוללים את חירותו כל אימת שיש בה כדי לפגוע בזולתו. סייג לפניו מסייג הוא גבול מוסרי אסתטי או אינטלקטואלי, שאנשים מטילים על עצמם על־פי בחירתם ובהתאם לאישיותם. כת או דת שאין באלה לא די לה, המטילה על מאמיניה גזירות ואיסורים נוספים, פוגעת לא רק בזכויות היסוד האנושיות לחופש ולביטוי עצמי, אלא מסתבכת ביצירת עיוותים בנפש מאמיניה, ברגשותיהם, ואף בכושר שיפוטם וביכולתם האינטלקטואלית.

פלו קנורי וג'ים זיגלמן פרסמו ב־1982 מחקר מקיף על השפעתן ההרסנית של הכיתות על חבריהן ופליטיהן. בין השאר מצאו השניים, כי שני שלישים מחברי הכיתות סבלו מהפרעות רגשיות לטווח ארוך; למעלה ממחציתם סבלו מהפרעות בתפיסה ומסיוטים; רבע מהם גילו נטיות התאבדות והרס עצמי; למעלה משליש מהם נזקקו לטיפול נפשי עד כדי צורך באישפוז. השניים גם מצאו קשר ברור בין משך הזמן שהוקדש בכת לאינדוקטרינציה ולטכסים פולחניים לבין דרגת הנזק הנפשי.

ממצאי המחקר הבין־משרדי בנושא הכיתות בישראל (דו"ח תעסה־גלזר) כוללים שורה של מאפיינים הרסניים המשותפים לכל הכיתות המיסטיות. בין אותם מאפיינים יש בעלי השלכות חברתיות־ציבוריות כלליות, ואחרים שנוקשים חלים על חבר הכת ובני משפחתו בלבד; עם האחרונים ניתן למנות את ההשפעה השלילית של הכת על אישיותו של האדם, או, כמצויין שם: "רבים מהעוזבים מתקשים לשוב לחיים נורמליים, ומתארים את מצבם כריחוף בין שני עולמות. אחרים לוקים בדכאון מתמשך, ברגשי אשם, בחוסר אמון קיצוני בסובב אותם, באיבוד כושר ההבחנה בין טוב ורע ובהתפרצויות כעס תכופות".

מטעמים פוליטיים לא כללו מחברי דו"ח תעסה־גלזר את "כת התשובה" בין שאר הכתות המיסטיות, בעיקר משום יומרתה של כת זו לייצג את היהדות, הדתי לא את השולחן היהודי, אף לא את הדת היהודית, אלא – חד־משמעית – את היהדות, לא פחות ולא יותר.

כיצד יכול היהודי החרדי שלא להיות אשם כל ימיו, אם שורת ציוויי ה"עשה" וה"לא תעשה" היום־יומיים שלו מקיפה את כל תחומי חייו? כיצד יוכל שלא לחטוא יום יום ושעה שעה אם "האח הגדול" עינו פקוחה לא רק על הדרך שבה יכין את מאכלותיו או ירחץ את בשרו, אלא גם על מחשבותיו והרגשותיו בשעה שהוא עושה או חושב לעשות את שנצטווה לעשות?

לצוות על אדם לאהוב את אלוהיו או "לשמש (לשון נקיה ליחסי מין) כמי שכפאו שד" – שתי אלה הן תביעות שמחוץ לטבע: אהבה היא רגש שאפשר לטפחו אך לא לצוותו, ואיסור על ההנאה ביחסי המין הוא עיוות וסירוס גופו ונפשו של האדם. הגדיל בעל "שולחן ערוך" לעשות בהורותו לאדם את אשר עליו לחשוב, למשל, בעת עשותו את צרכיו: "בבית הכיסא אסור להרהר בדברי תורה, לכן בהיותו שמה, טוב שיהרהר בעסקיו ובחשבונותיו שלא יבוא לידי הרהור תורה או הרהור עבירה חס ושלום". יצירת רגשי אשם בעקבות "עבירות" שכאלה וכפיית הצורך לכפר עליהן, היא הגורמת לפתולוגיות הנפשיות שקנורי וזיגלמן התריעו עליהן. אלא שאין צורך להיות פסיכולוג כדי לדעת את שידוע היום כל הורה נורמלי, שאיסורים והאשמות בכל הקשור במין כלפי ילד בגיל רך עלולים להפכו לנכה מיני תפקודי בגיל הבגרות.

בתחום היצר הצליח "האח הגדול" להפוך תופעה טבעית ("השחתת זרע") לא רק למקור לתחושות חטא אלא גם להשראה לאמונות תפלות, ויצירת מצבי חרדה חסרי בסיס וצידוק: שדין, רוחין ולילין הקמים, כביכול, בדמות בניו הדמוניים של בעל הזרע הנשפך ומתאנים לבניו החוקיים ביום מותו – זהו מקורו של "מנהג ירושלים" האוסר על בנים ללוות את גופת אביהם לבית העלמין.

"הלכות" מעין אלו אינן נשארות בגדר תורה שבע"פ. בכתבות שהתפרסמו בספטמבר אשתקד תואר טכס מיסטי שנערך לאב שנפטר על־ידי בנה. "צרבו את רגלו, השליכו עליו קיסמים, הניחו חוט על צווארו והילקו אותו קלות בחגורת עור". טכסים מעין אלה אינם מוסכמים, כמובן, על כל פלגי היהדות, ואולם זה ארבע מאות שנה, היינו מאז ה"שולחן ערוך", הוכנס הפולחן היהודי למיטת סדום של דקדוקי־עניות, סייגים ואיסורים, תכתיבים והפחדות, שמטרתם אחת: יצירת פחד ורגשי אשם כדי להבטיח תלות והזדקקות למחילה, ובעקבותיה את שליטתו המוחלטת של הממסד הדתי על ציבור מאמיניו.

כיצד יוכל אדם בשר ודם שלא להיכשל בעבירות, אם הציוויים והאיסורים לא רק שהם רבים כחול אשר על שפת הים, אלא שכאשר מתלווים להם סימני שאלה, נענה השואל בציווי: "ובמופלא ממך אל תדרוש"? מלכתחילה נדרש האדם לפעילות מוכנית־רובוטית, ללא ביקורת וללא הבנה.

דיכוי הסקרנות והספקנות, כמו טיפוח הפחד ורגשי האשם, הם אמצעים רבי עוצמה להבטיח כניעה ושיתוק יוזמה של מתמרדים פוטנציאליים בממסד הרבני. כך הזיל גיוונו של היהודי הגלותי כפרט וכחברה. כך נעורה הקהילה היהודית לכליה לאומית, אלמלא באה הציונות וזקפה את קומתו של היהודי, ביטלה את פחדיו והשיבה לו את כבודו ואת בריאותו הנפשית. שחרור היהודי מעניבת החנק של רגשי האשם ותחושת החטא היה עבורו יציאה מאפילה לאור גדול. ה"שולחן ערוך" שיעבד את היהודי ועשאו לעבד. הציונות – הוציאה אותו למרחב. החרדי מוסיף, גם לאחר התחיה המדינית, לקבל את העבדות וקורא לה "חופש". ל"מצוות", שמקורן בצו חיצוני, הוא קורא "ערכים", ומלכתחילה מבטל עצמו כעפרא דארעא בפני בני אדם רק משום שחיו מאות שנים לפניו וגורס: "אם ראשונים בני אנשים אנו כחמורים" (שבת קי"ב).

הכוונות להכביד בחטאים ובטעויות היא חיובית ובונה, משום שבה טמונים הסיכויים לתיקון וממילא לקידמה. ואולם מי שמקדש את העבר, ומתנגד לקידמה בעולמנו זה – לא בבא – ממילא ממית כל סיכוי לעתיד ומבטל את טעמה של הכפרה מיסודה: מי שמכחיש עובדות ונתונים של עולמנו הארצי, כדי לחיות בעולם של דמיון והזיה, אינו יכול להיות בריא בנפשו וברוחו, והפולחנים והטכסים שאימץ באמצעות כת זו או אחרת, כולל כיתות יהודיות, אינם אלא ביטויה המעשי של פתולוגיה זו.

"אשמנו, בגדנו" אומר היהודי ביום הכיפורים, ומבקש לכפר על חטאיו, ואולם על הרדות חסרות שחר מאיד־סוף חטאים מדומים ותחושת אשם נצחית – גם 365 ימי כיפור בשנה לא יוכלו לכפר!

קולומביה / "אקונומיסט" ל"דבר"

מלחמת הקוקאין

אנשי הכנופיות עושים את מה שמשטרת קולומביה לא הצליחה לעשות. לפחות 80 איש נרצחו השנה בקולומביה במהלך המלחמה בין כנופיות מדלין וקאלי

בפעם הזאת מאחלת משטרת הלוחמה בסמים הצלחה לגאנגסטרים. שני הקארטלים הגדולים של הקוקאין, מדלין וקאלי, נלחמים זה בזה. כנופיית מדלין, שהשתלטה על שוק הסמים של מיאמי לפני עשר שנים, רוצה נתח מן השוק הניו־יורקי של אנשי קאלי. לפחות 80 מעשי רצח שבוצעו השנה בקולומביה מיוחסים לריב שפרץ בין שתי המשפחות. אף אחד מן המנהלים הבכירים של שני הארגונים לא נרצח עד היום, אבל היריבות המסחרית הפכה למלחמת נקם עקובה מדם.

לפני ארבע שנים התחילו פאבלו אסקובאר גאווירייה וחבר מרעיו בקארטל מדלין במדיניות של רצח שרים, שופטים, שוטרים ועיתונאים קולומביאניים שהעזו להפריע להילולת הקוקאין שוות מיליארדי הדולרים. החברה הקולומביאנית קרסה תחת ההסתערות. בשנה שעברה השעה בית־המשפט העליון את הסכם ההסגרה שנחתם בשנת 1979 בין ארה"ב וקולומביה. עד אז, משפט ומאסר בארצות־הברית היו דאגתם היחידה של סוחרי הסמים. השנה, כשכמות הקוקאין המיוצאת לארה"ב ולמערב אירופה גדולה מתמיד, נראה שהממשלה ויתרה על הנסיון לתפוס את ה"בארונס". עכשיו מסייעים לה הסוחרים בכך שהם הורגים זה את זה.

מבסיסם במדלין השתמשו אסקובאר, חורחה לואיס אוצ'ואה וגונזאלו רודריגז גאצ'ה בכספם ובנשקם כדי לכונן מדינה־בתוך־מדינה. קבוצת קאלי פועלת מאחורי מערך של עסקים חוקיים. אחד ממנהיגי קאלי, גילברטו רודריגז אורחואלה, זוכה מאשמת סמים לפני שנתיים, ועכשיו הוא פועל בגלוי. הוא ובעל־בריתו העיקרי, חוזה סאנטקרוז לונדונו, חושבים שאלימות מזיקה לעסקים.

אבל קארטל קאלי מגן על העשב שלו. בנובמבר שעבר נאסר אוצ'ואה, איש כנופיית מדלין, כשעה שביקר בטריטוריה של מתחריו. הוא "קנה" את דרכו אל מחוץ לכלא כעבור חודש, ולדעתו סוחרי קאלי הם שמסרוהו לידי המשטרה. ההמשך היה במדלין בפברואר השנה, כשמכונית תופת התפוצצה ליד ביתו של אסקובאר. הוא ומשפחתו לא נפגעו, אבל הנקמה לא איחרה לבוא. במאי תפסה המשטרה האמריקאית מטען קוקאין, ארבעה טון משקלו, של קאלי שהיה בדרכו לפלורידה. הטענה היא שאנשי מדלין סיפקו את האינפורמציה שהביאה לתפיסה. כמה יחידות הרג של קאלי נתפסו ונרצחו לאחר מכן במדלין, כאשר שכירי הרג פוצצו סניפים מקומיים של רשת בתי־מרקחת ותחנת רדיו השייכים לרודריגז אורחואלה.

יש כאן יותר מהתמודדות של טינה. אספקת הקוקאין גדלה והולכת, המחירים יורדים, והתחרות נעשית עזה יותר. את הגידול בסחר הסמים אפשר לבחון לפי הגידול במספר תפיסות הקוקאין בצפון אמריקה, במערב אירופה ובאמריקה הלאטינית, ולא רק לפי ירידת המחירים. הרווחים הטמונים בעניין זה משכים משתתפים חדשים. יותר קוקאין בוליביאני נשלח עתה דרך פאראגואי, ברזיל וארגנטינה.

מידע

קובה

קובה היא המדינה המיליטאריסטית ביותר בעולם, ולה 250,000 חיילים ו־1,500,000 אנשי מיליציה. גם בצבאה של ברזיל יש כ־250,000 חיילים, אבל אוכלוסיית ברזיל גדולה פי 13 מזו של קובה.

לקובה 950 טאנקים ו־250 מטוסי קרב סובייטיים, בעוד שלקנדה יש 114 טנקים ו־45 מטוסי קרב בלבד.

כ־60,000 חיילים קובנים מוצבים באנגולה. כמו כן מוצבים יועצים צבאיים קובנים בניקראגואה, דרום תימן, גאנה, אלג'יריה וסוריה.

פוליטיקאים / שלמה גינוסר

שיהיו בריאים

כשאני חושב על כל ראשי הממשלות שהכרתי, כתב ליאונרד וולף, נראה לי שחוסן פיסי הוא אולי הנכס היחיד שצריך להיות למי שמבקש להיות ראש ממשלה

כשאני רואה את הח"כים של הכנסת הבאה מזיעים במערכת הבחירות (וזה כאין וכאפס, בינתיים, לעומת מה שהזיעו רובם במערכות הבחירות הפנימיות), אני חייב להתייחס בהערצה לכושר ולחוסן הגופני שלהם. בשולי עבודתי בכנסת למדתי להעריך חוסן גופני של פוליטיקאים, מה גם שאצל אחדים מהם (ויש כאלה בכל כנסת) החוסן הגופני – ולא כישורים אינטלקטואליים מפליגים – הוא המסייע להם להגביה את אפם מעל לגלים הסוערים. אמנם, אחרים כושלים פה ושם, אבל לאחר התאוששות קצרה (והרי אינם יכולים להרשות לעצמם יותר מזה), הם עולים מאוב וחוזרים לתפקיד. עד לאיוושה הבאה כלב.

אם סטאמינה זאת אינה ראויה להערצה, אינני יודע מה כן ראוי להערכה אצל. לא מעט פוליטיקאים שאישיותם החיוורת לא הותירה אחריה עקבות לא בפרלמנטים עתירי שנים אף לא בכנסת שלנו. רבים מהם (אני מהסס לומר רובם) החזיקו מעמד בזכות חוסנם הפיסי, אך בלכתם בדרך כל בשר נשתכחו והיו כלא היו. אמנם, הנשיא טרומן (ששפר בתקופת כהונתו לא מעט לעג על כישוריו כמדינאי שנאלץ להיכנס לנעליו של רוזוולט הגדול) אמר פעם, שפוליטיקאי הוא מי שמסוגל להבין שלטון ולנהל אותו, ואילו מדינאי הוא פוליטיקאי שמת לפני עשר שנים לפחות. אבל טרומן לבטח לא התכוון שכל פוליטיקאי הופך כמה שנים לאחר מותו למדינאי.

נזדמן לי בימים האחרונים לקרוא כמה תיאורים מרהיבים על חוסנם הגופני של כמה דמויות בהיסטוריה המדינית של בריטניה. זאת באמת היתה הארה. בזכרונותיו כותב ליאונרד וולף (כן, בעלה של וירג'יניה) כיצד פגש את ראמזי מקדונאלד כאשר זה הגיע ללונדון אחרי נסיעת לילה ברכבת מסקוטלנד. מקדונאלד התוודה באוזני וולף שהוא חולה בשפעת ושיש לו חום גבוה. אף על פי כן, לאחר פגישה עם וולף על ארוחת צהריים שבה דיבר מקדונאלד בלי הפסקה, הוא פנה הישר לפרלמנט לשאת נאום.

"כשאני חושב על כל ראשי הממשלה שהכרתי, נראה לי שחוסן פיסי הוא אולי הנכס היחיד שצריך להיות למי שמבקש להיות ראש ממשלה", כותב ליאונרד וולף, עדיין כנראה תחת הרושם של מקדונאלד החולה־הבריא־כשור.

בתיאור אחר, המזכיר להזר הראשונות הסותף שלבנו [illegible] 80 יושב ליד שולחן האוכל שתי צלחות של מרק צבים, צלחת של ביצי דגים ברוטב צרפתי, צלחת פאטה, מנה של כבש צלוי, מנה אריות ממרים של בשר חזיר, מנה של פאסיון ועוד ועוד; בסך הכל – ארוחה המורכבת מתשע מנות. לא רק פאלמרסטון, גם צ'רצ'יל לא אהב במיוחד את אלה שריכזו אותו על כולסטרול, אם בכלל.

כיום זה כבר אחרת. פוליטיקאים צריכים לחשוב גם איך להכניס את כרסם למרקע הטלוויזיה. לכן הם מרבים לדבר על ספורט. מדיבורים אלה הם לא נעשים רזים ויפים יותר. אז יש תור־ריכשר (אחד כזה גם היה בפעולה סמלית במשכן הכנסת) או שהם עושים ג'וגינג או שוחים, מה שעוזר להם לנשום יותר טוב כשהם נואמים. או – ולזה צריך באמת כושר – שהם נאלצים לרוץ אחרי חברי המרכזים של מפלגותיהם.

כשאתה מגיע ל"טופ", אין לך ראש לשימור החוסן הפיסי. בכל זאת, פלדנקרייז העמיד את בן־גוריון על הראש, רבין שיחק טניס ושמיר צועד ברגל. גולדה החולה והחלושה היתה זקוקה רק למנה של אהבה מחברי מרכז "העבודה" לאחר מותו של אשכול, כדי שתתאושש פלאים ותתפקד כראש ממשלה כמה שנים טובות, ואיני מתכוון "טובות" מבחינה היסטורית דווקא.

כושר פיסי לא עושה פוליטיקאים לנבחרים, למחוקקים או למדינאים יותר טובים. אבל, לעומת זאת, הוא מאפשר להם לנהל סדרי־יום שאותי, למשל, היה משכיב על הקרשים כבר בחצי הראשון שלו. שלא לדבר על כך, שאילו הייתי צריך לעמוד שעות על הדוכן ב"פיליבאסטר" רצוני כמו, למשל, דוד מגן בסוף הכנס האחרון של הכנסת הי"א, הייתי נזקק להנשמה מלאכותית. טעות לחשוב שרק בעלי עבר של קצונה קרבית כמו מגן יכולים להפגין מאמץ פיסי מרשים (והרי ב"פיליבאסטר" לא חייבים לדבר לעניין, דווקא). כבר ראיתי ח"כים קשישים ולא אתלטיים במיוחד מוחים קצף קל משפתיהם החיוורות וממשיכים לדבר ולדבר. אין ספק: יש כאלה שהבריאות שלהם הורגת אותנו.

החוסן הגופני של פוליטיקאים הוא, ללא ספק, מרכיב אחד במערכת ההישרדות. כאשר המרכיבים האחרים נפגעים, גם מרכיב זה לא נשאר שלם. הוא אינו יכול להבריז על אוטונומיה חד־צדדית. הארולד מקמילן התפטר בעקבות פרשת פרופיומו לפני 25 שנים מחמת בריאות רופפת. אבל, אלמלא קריסטין קילר ומיודעתנו מאנדי רייס־דייוויס, אין ספק ש"בריאות רופפת" לא היתה משמשת לו סיבה מספקת להתפטרות. רק לפני שנים ספורות, כאשר היה קרוב לתשעים, נשא מקמילן את נאום הפתיחה של בית הלורדים. נאום מזהיר, צלול, מרגש. בעל פה. בלי להיעזר אפילו ברשימות.

הדוגמה הפרטית העגומה שלנו היא מנחם בגין. ועל כך מיותר להכביר מלים.

שיהיו בריאים הפוליטיקאים. בעיקר אלה שאנחנו מעוניינים בבריאותם. גם קצת ספורט לא יזיק. אם הם יהיו רציניים – ירגישו שם כמו בבית. ספורט רציני, אומר ג'ורג' אורוול, אין לו דבר וחצי דבר עם משחק־הוגן. ספורט כרוך בשנאה, בקנאה, בהתרברבות, בהתעלמות מכל הכללים [illegible] סאדיסטי מאכזריות. במילים אחרות, אומר אורוול, ספורט זה מלחמה מינוס יריות.

מזכיר לכם פוליטיקה?

משק / דוד מושיוב

שנה גרועה לחקלאות

סיכומים ראשונים מראים כי התפוקה החקלאית הכוללת ירדה השנה ב־7.5 אחוזים. בשנת תשמ"ט לא יהיה כנראה טוב יותר

החקלאים, במיוחד בצפון הארץ, אינם רווים נחת משפע יבול הפירות. עצי השזיף, למשל, עמוסים בפירות, אבל כמעט לא כדאי לקטוף אותם. מאחר שאין מעבדים כמעט שזיפים לתעשיה נאלצים החקלאים להשמיד כמויות גדולות של פרי כדי למנוע הצפה של השוק בשזיפים. תמורת קילוגרם שזיפים שהושמדו מקבלים החקלאים ממועצת הפירות 40 אגורות.

בשווקים יש שפע של פירות. אפשר להשיג שזיפים ותפוחי עץ במחיר של שקל או שקל וחצי לקילוגרם, בעוד שאשתקד נמכרו פירות אלה במחיר שניים ואף שלושה שקלים. אבל מתברר כי שפע הפירות והירקות, אשר הציל את מדד המחירים לצרכן בחודשים יוני ויולי וגרם לדחיית תשלום תוספת היוקר למשק, היה קללה לחקלאים.

אפשר להגדיר את שנת תשמ"ח כשנה גרועה ביותר לחקלאים. סיכומים ראשונים שהכינה המחלקה הכלכלית של המרכז החקלאי מראים, כי התפוקה החקלאית הכוללת בשנת תשמ"ח ירדה בהשוואה לשנת תשמ"ז במונחים ריאליים ב־7.5 אחוזים. מקורה של הירידה בגורמים הכלכליים השוררים במשק, ואשר לא רק שאינם מעודדים צמיחת ענפים חקלאיים, אלא לעתים גם אינם מאפשרים שמירה על הקיים. כמו כן נפגעו החקלאים משפע היבול במקצת הענפים, וממכות טבע שפגעו בענפים אחרים.

בענף האבוקדו, שמרבית תוצרתו מיועדת לייצוא, חלה ירידה גדולה ביבול. בשנת תשמ"ז נאספו יותר מ־100,000 טון אבוקדו והייצוא הסתכם ביותר מ־100 מיליון דולר. בשנת תשמ"ח נאספו 35,000 טון אבוקדו בלבד, כלומר ירידה של 70 אחוז, והייצוא הסתכם ב־35 מיליון דולר בלבד.

הברד והגשמים הרצופים פגעו בענף ההדרים והקטינו את יבול ההדרים ב־300,000 טון בקירוב. כתוצאה מכך ירדה כמות הפרי שסופקה לתעשיה המקומית ויוצאה לחו"ל. במקום 39 מיליון תיבות שתוכננו לייצוא, נשלחו לחו"ל רק 33 מיליון תיבות הדרים. דבר זה הקטין את ההכנסות מייצוא הדרים בשנת תשמ"ח לכדי 180 עד 185 מיליון דולר, וזאת בשעה שהתחזית דיברה על יצוא ב־210 מיליון דולר.

יבול החיטה בשנת תשמ"ח היה נמוך ב־40 אחוז בקירוב מהיבול שנאסף שנה קודם לכן, וזאת בגלל חלוקה לא טובה של הגשמים.

כאשר משקללים את הירידה הריאלית בתפוקת שלושת הענפים האלה, המהווים יחד כ־20 אחוז מתפוקת ענף החקלאות כולו, מתקבלת ירידה ריאלית כוללת של כ־35 אחוז בתפוקתם.

בענף הכותנה היה גידול בשיעור של 20 אחוז בשטחי המזרע, אבל שטחים אלה עדיין קטנים משטחי המזרע שעובדו שלוש שנים קודם לכן ואשר צומצמו בגלל הירידה במחירי הכותנה בשוק הבין־לאומי.

ענף הירקות גדל בשיעור של 4 אחוזים. העליה בייצוא הירקות באה בגלל פעולות עידוד מיוחדות שנקטה הממשלה. לרשות מגדלי הירקות הועמד אשראי במחיר סביר להרחבת שטחי המזרע, כדי שאספקת הירקות תהיה מספקת לאורך כל חודשי השנה.

גם בענף הפרחים ידעו החקלאים עדנה. התפוקה גדלה בשיעור של כ־20 אחוז, ומגדלי הפרחים מכרו השנה את תוצרתם ב־158 מיליון דולר בקירוב.

השנה נמשך הגידול בענפי החלב וביצי המאכל, אך חלה ירידה ריאלית בענפי הבקר, העופות והדגים. מגמה זו משקפת את תגובת החקלאים למדיניות הממשלה. יצור החלב והביצים מוסדר בהסדרים לאבטחת המחיר על־ידי הממשלה, ואילו ענף הבשר סובל מיבוא בשר קפוא, הגורם לא אחת להסטת הביקוש לכיוון הבשר המיובא, דבר המקטין את הייצור המקומי.

הגורם העיקרי לקשייהם של החקלאים הוא הריבית, אותה מכנים החקלאים רצחנית. הריבית הריאלית הממוצעת ששילמו החקלאים על סל האשראי הבנקאי היתה בשיעור 14.7 אחוז בשנת תשמ"ז. צריך לזכור שלעתים נזקקו החקלאים לאשראי שיקלי לזמן קצר, אשר הריבית עליו היתה בממוצע ובמושגים ריאליים בשיעור 30 אחוז בשנת תשמ"ז.

השנה חלה ירידה מסויימת בשיעור הריבית הריאלית ששולמה על רכיב זה, והיא היתה בשיעור ממוצע של 30 אחוז, אבל נפח האשראי שהחקלאים נזקקו לו היה גדול יותר ולכן הריבית הריאלית הממוצעת ששילמו החקלאים בשנת תשמ"ח עלתה על זו של השנה הקודמת והגיעה ל־15.1 אחוז. בשנת תשמ"ז שילמו החקלאים 360 מיליון דולר ריבית, לעומת 269 מיליון דולר ריבית ששילמו בשנת תשמ"ו, וזהו אמנם גידול בשיעור 34 אחוז בקירוב.

נתוני הפתיחה של שנת תשמ"ט אינם טובים וזאת בגלל השרב הכבד שפקד את ישראל בחודש מאי 1988 ואשר פגע קשות בהדרים, באבוקדו, באפרסמונים ובמוצרים אחרים. החקלאים אומדים את הנזק הישיר והעקיף שנגרם להם בסכום של 450 מיליון שקל. פגיעה זו תקטין מאוד את יצוא האבוקדו והאפרסמון, ותגרום למגדלי ההדרים לנזק הנאמד ב־100 מיליון דולר.

هكذا من الاصل

[illegible] מן העיתון

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

לשון ארוכה

הנשיא מובארק חרג ערב ראש השנה מהרגלו ובנאום שנשא לפני המוני פלאחים, בכפר קטן באזור הדלתא – תקף בחריפות את הקולונל קדאפי, וכינה אותו „שקרן, גס רוח, ובעל לשון ארוכה". בדרך כלל מתגאה מובארק בכך שהוא נמנע מלהגיב על התקפותיו שלוחות הרסן של קדאפי נגד השלטונות המצריים. הפעם הזהיר הנשיא את קדאפי שאם לא יחדל מהתקפותיו נגד המנהיגות המצרית – הוא, הנשיא, עשוי לאבד את סבלנותו... באותו נאום כינה מובארק את ראשי קרן המטבע הבינלאומית (הנושים הגדולים של מצריים) רופאי אליל, המבקשים לרפא את הכלכלה המצרית במינון תרופתי כה גדול שיביא להתמוטטותה. (הוא התכוון לדרישת הקרן, שהסובסידיות למזון במצרים תצומצמנה באורח דרסטי).

דן אבידן

תרגיל לא מוצלח

קאזל עסיראן, שר ההגנה הלבנוני הישיש (למעלה מ־80), נחטף אתמול במזרח ביירות ע"י לוחמים נוצריים ושוחרר לאחר כמה שעות. חוטפיו נמנו עם תומכי ציר הפרלמנט הנוצרי באזור ג'זין, פריד סרחאל, שנחטף לפני חמישה ימים על ידי אנשי מיליציה פרו־סוריים בדרכו מביירות לג'זין. סרחאל, רופא במקצועו, מוחזק במעצר בית במלון „בריסטול" במערב ביירות, ודומה כי אוהדיו, בסיוע לוחמי הפלנגות, ניסו להביא לשיחרורו, ע"י חטיפת שר ההגנה המוסלמי עסיראן. „התרגיל" לא הסתיים בהצלחה, משום שמפקד הפלנגות, סמיר ג'עג'ע, לא תמך בחטיפת שר ההגנה ובקושי עלה בידו למנוע התלקחות קרבות בין אנשי הפלנגות לחיילי צבא לבנון הממלכתי שערקו אחר השר שנחטף וגילו נכונות להפעיל כוח כדי להביא לשיחרורו.

דן אבידן

לראשונה בעברית

„ברוך יעקב ברוך" הוא שמו של מחזה פנטומימה מאת הפנטומימאי צבי בנר בבימויו ובביצועו שיועלה לראשונה על קרשי הבמה בחג הסוכות הקרוב במסגרת הלא תחרותית של הפסטיבל לתאטרון אחר בעכו. בנר, שפעל שנים רבות בחו"ל ושב לאחרונה ארצה, חווה את מוראות השואה כילד והצליח לשרוד לאחר ששהה כשישה מחנות ריכוז והשתתף במצעד המוות המפורסם. את זכרונותיו מאותה תקופה ואת כמיהתו כילד לעלות לא"י העלה במהלך השנים ברחבי העולם במחזה זה, שבו משתתף גם קריין המספר לצופים את העלילה. המחזה הועלה בשפות שונות ועתה יוצג לראשונה גם בעברית.

עודד בר מאיר

„הייתי רוצה שי לראש השנה, שתארגנו לי פגישה עם שחקני מכבי חיפה שאני מעריץ", ביקש דן מאיר בן ה־9, שנפגע לפני שבועיים בפיצוץ במדרחוב בחיפה ומאושפז עתה בבית החולים רמב"ם, פצוע בראשו וקטוע רגל. הפתעתו היתה משלמת, כאשר מעבר לחודה הגיעו כל שחקני מכבי חיפה, המאמן לבקוביץ והנהלת הקבוצה, והצטרפו כולם לצילום למזכרת עם שי, במסגרת ביקור חולים של הקבוצה וחלוקת שי לחג ופרחים במחלקות לילדים ולחיילים. הביקור נתאפשר בהדרכתו של ד"ר ברישי, מראשי בית החולים.

לנקוט צעדים

נשיא הארגונים היהודיים בצרפת עורך הדין תיאו קליין פנה במכתב לשרי המשפטים והפנים של צרפת ותבע לנקוט צעדים שיאפשרו לעצור ולהעמיד לחקירה את האנשים החשודים בהשתתפות במעשי טרור על אדמת צרפת אשר עלולים להשתתף במשלחת אש"ף שתבוא לפרלמנט האירופי בסטרסבורג בראשות יאסר ערפאת (בתמונה). במכתב אחר ליו"ר הסיעה הסוציאליסטית בפרלמנט האירופי הגרמני רודי ארנדט, גינה קליין בחריפות את הזמנת ערפאת על ידי הסיעה. הסיעה הליברלית בפרלמנט האירופי בראשות המדינאית סימון וייל הודיעה כי לא תשתתף באירועים שבהשתתפות ערפאת בסטרסבורג וכי היא רואה את הביקור „לא בעתו ולא מסייע לתהליך השלום במזה"ת".

בושה

למעלה משלוש מאות ל"ש נמצאו בכיסיהן של רות רייס, בת 32, וניצה בדימנתם, שתי מורות ישראליות, לאחר שנתפסו, הואשמו ונשפטו על גניבת עשרה פריטי קוסמטיקה מחנות ברחוב אוקספורד שבלונדון. השתיים נקנסו כל אחת במאה ל"ש, וכן נוספו להן הוצאות משפטיות בסך 20 ל"ש.

פרידות

הקונסול הכללי בניו־יורק ד"ר משה יגר ורעייתו הזמינו ביום ד' את כל ידידיהם לקונצרט פרידה עם התקרב מועד סיום שירותם בסוף חודש אוקטובר. בקונצרט הופיעו בהתנדבות אמנים ישראליים ובסיומו הושמעה יצירה בשם „פרידה" שהולחנה במיוחד לאירוע זה ע"י הפסנתרן איתן רבטמן. אולם הקונצרטים ע"ש מרקין שבמנהטן היה מלא מפה לפה בידידים ומכרים של הד"ר יגר. בין האורחים היו ראשי הארגונים היהודיים, אנשי ציבור ופוליטיקה, אנשי דת וכמורה וידידים רבים מקהילת הישראלים בניו יורק. להפתעתו הרבה של הקונסול הכללי הוגש לו העתק החלטה שהתקבלה פה אחד ע"י בית המחוקקים שבמדינת ניו יורק המציינת לשבח את הקונסול הכללי של ישראל לרגל סיום תפקידו. „במרת הגוף המחוקק" נאמר בהחלטה „לציין לשבח אדם שהפך דומיננטי בתחומו ואשר נתן הרבה מעצמו למולדתו האהובה ולמדינת ניו יורק".

מ"ע בוקר, ניו־יורק

★

מרגרט תאצ'ר (בתמונה) תעניק לשגריר ישראל בבריטניה, יהודה אבנר, מתנת פרידה בשם „ידידי ישראל במפלגה השמרנית". תאצ'ר, הנמנית עם החברים המייסדים של אגודת „קונסרבטיבס פרנדס אוף ישראל" CFI, הציעה לקיים את טקס הפרידה בביתה ב־15 בספטמבר. היא תגיש לו דסקית ועליה יהיה כתוב „מתנת CFI לשגריר". בטקס ישתתפו גם הנשיא [illegible] של האגודה, סיר [illegible], ד"ר [illegible] בלקנהיין, יו"ר הקבוצה הפרלמנטרית [illegible] האגודה, מייקל פידלר. פידלר ציין כי זהו מקרה נדיר שרה"ב עורכת טקס בביתה לשגריר המסיים את תפקידו.

[illegible], בריטניה

ברוכים הבאים

שנה חדשה בארץ חדשה. המחלקה לעלייה ולקליטה ציינה את כניסת השנה החדשה באירועים חגיגיים בברכוני קליטה בארץ. בצילום: אורי גורדון ראש המחלקה לעלייה וקליטה במפגש עם עולים שהגיעו השבוע לישראל במרכז קליטה ברעננה.

ביום ההולדת ללאונרד ברנשטיין שנחוג בחסות קרן ירושלים, קיבל לני מתנה מטדי קולק, תמונה של האמן יוסי שטרן.

המדור נערך ע"י אורה זהביצקי

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

עירבב מין בשאינו מינו

ב„דבר" מיום ב', ט"ו באלול תשמ"ח (29.8.88), פורסם מאמר „עקור עץ על שם" מאת סדי פרוים ובו מתרעם הכתב על כי נשיא המדינה אינו נושא קולו כנגד עקירת עצים ששימשו מסתור לזורקי בקבוקי תבערה ביהודה שומרון וחבל עזה, כפי שגינה בחריפות את הצתות היערות על־ידי גורמים העוינים את המדינה.

כמו כן מתרעם הכתב במאמרו על כי נשיא המדינה „לא אמר דבר על שריפת אנשים חיים".

עירובו של כב' נשיא המדינה במאמרו של סדי פרוים הוא סר טעם ומעליב.

ההשוואה אותה עושה הכתב בין מעשי הצתה בזדון של יערות ומטעים ובין עקירה מבוקרת של עצים על־ידי כוחות הביטחון, עצים שבחסותם הושלכו בקבוקי תבערה ורימוני יד שמטרתם היחידה היא לפגוע בחיי אדם, ילדים ומבוגרים, היא עירוב של מין בשאינו מינו.

חמורה לא פחות היא קביעתו של הכתב, כי כב' הנשיא לא גינה את מעשה הפשע הנתעב בו נשרפו למוות שלושה תושבי רצועת עזה.

מניין למר פרוים כי נשיא המדינה לא גינה את המעשה הנתעב הזה?

כמה חבל שהכותב הנכבד לא טרח לבדוק קודם כתיבתו את הנקודה הזאת וכן את נאומיו של נשיא המדינה בהם הוא מוקיע אלימות וגזענות וחוזר ומדבר על צורך הסובלנות ואחוה, להתרחק מן הקנאות ומן הקיצוניות וללמוד מתינות, דרך־ארץ ואהבת־הגר.

גיורא פורדס
דובר הנשיא

בניגוד לחוקי המדינה

פסיקתו של הרב עובדיה יוסף בדבר „איסור בתכלית האיסור" על בנות להתגייס לצה"ל, על פיה „תנודה כל בת ודתית המבהירה שבכוונתה להתגייס לצה"ל או לשירות לאומי. לפי הפסק יאסר עליה לבוא במגע עם בנות גילה ואף היכנס (והיקשל הרחקתה!!) בבית הספר" – („דבר" 30.8.88) עומדת בניגוד גמור לחוקי המדינה, ובמהותה אינה שונה במאומה מסירוב לשרת בשטחים או מכל סירוב אחר לשרת בצבא.

לא ברור מדוע במקרה האחר אין נוקטים צעדים כנגד מי שכותב – לא – אוכר – לקיים את חוק המדינה בדבר שירות בצבא, בעוד שלגבי המקרים האחרים נוקטים צעדים חוקיים, כולל [illegible].

הפסיקה הזו, כנוסח שהתפרסם ב„דבר" איננה בהירה דיה לספק ולהתפשרות, מאחר שהיא קובעת במפורש את עליונות הפסיקה הרבנית על חוקי המדינה. איננו סבורים, שניתן לעבור על פסיקה זו של מי שכיהן כרב ראשי לישראל ללא תגובה. הננו פונים לכנסת ישראל, לשרי הממשלה, למנהיגי המפלגות הציוניות ולכל אותם שחוקי המדינה חשובים ויקרים לו, לפעול בכל הדרכים החוקיות על מנת להעמיד לדין כל מי שעבר על חוקי המדינה, [illegible] להם אותם.

פרופ' דן מלר
צוות התנועה
„אגודה ליהדות הומניסטית חילונית"

אות קין

לגבי פרשת השחיתות המבוצעת של הנפקת פטורים מצה"ל תמורת תשלום, אפשר לומר כבאב „אבן מקיר תזעק". פרשה זו היא אות קין המבוצעת בבזיונו של כל סדרי ממשלות ישראל, ובעיקר בראשם של שרי הביטחון מאז קום המדינה שתרבו ואיפשרו את החטא הקדמון של הפטור הנתעב מגיוס לתלמידי ישיבות, [illegible] של נוכלים שקבלו בשוחד [illegible] על מנת להתחמק מגיוס לצה"ל לצד 50 אלף בחורים [illegible] שכלל אינם מצויים בקורסי [illegible] ח"כ יוסי שריד הביא בכנסת, על סמך מיסמך

הרב עובדיה יוסף

רשמי של צה"ל שהגיע לידיו, כי קיימת חרושת של שחרור חוזרים בתשובה משירות מילואים על סמך אישור כתוב של רב העומד בראש ועד הישיבות. וכבר בעבר נתפסו פסיכיאטרים שנתנו אישורים כוזבים לצעירים דתיים במטרה לזכות בפטור מגיוס.

לא ייתכן שגילוי השחיתות העמוקה בפרשת הפטורים תפסח על השורשים העמוקים של תועבה זו המצויים כמעט בכל בית בשכונות החרדיות. ברור לכל בר־דעת, שכל עוד קיימת מערכת המספקת פטורים בחסות החוק לתלמידי ישיבות, אי־אפשר יהיה לעקור את הנגע הזה משורש.

שר הביטחון, יצחק רבין, אחראי מיניסטריאלית לגיבוי שהוא נותן לאנומליה ולהפקרות בנושא זה, והוא עצמו חייב להתייצב בפני הכנסת ולדרוש ביטולו לאלתר של הפטור מגיוס מטעמי דת, מכיוון שמהווה זו כלפי קבוצת מיעוט של הציבור היא בבחינת מעשה זנות של מערכת שלטון תקין הקונה את חסדי המיעוט הדתי תמורת האתנן – הפטור.

שושנה כהן
תל־אביב

שערוריית ההשתמטות

בצדק נזעקו כל כלי התקשורת נוכח שערוריית ההשתמטות המאורגנת מצה"ל. בצדק גינו את אלה, אשר בעבור בצע כסף, ארגנו פטורים מזוייפים, לא כשרים, מן השירות הצבאי. בצדק יובאו כל אלה לדין וירצו את עונשם.

אבל! אבל מדוע נוהגים כך כלפי 60 משתמטים בלבד? מטעם מה אין דין זה נוהג גם כלפי 20,000 משתמטים? עשים אלף בשנה אחת – ולא שישים בלבד!

כלום יש בלבוש שחור משום הגנה אוטומטית מפני החוק?

כלום לא נמצא על־ידי משרד החינוך, שלמעלה ממחצית אלה, שפנו להשתחרר מן השירות בצה"ל בטענת „אבוך הנג", כלל אינם נמצאים בישיבות?

האין גם זו מאפיה לשחרור משירות צבאית? האם רק רופא ופקיד אשמים, בעוד סרבנים ועסקני־דת יהיו פטורים מעונש?

האם אכן קדושתו של „הבחורות" תצדיק את הפשע עד כדי אי־השיפוט?...

אין משפט אחר טובל כתוקפו של משפט אחד: יובאו המשתמטים האוחזים לדין, בצדק, אבל לא ייגעו ממנו משתמטי הישיבות, הם וסרסוריהם, ומידה שכן, דין אחר במדינתנו עדיין! (כך אני מאמינה...).

יהודית גלזר
רמת גן

פסק הלכה מתועב

מר עובדיה יוסף, רב בישראל, חזר השבוע, אמנם בשינוי קל, על קביעה מתועבת שקבע לפני כ־15 שנה, כאשר פסק אז – ומשום מה קביעותיו מכונות „פסקי הלכה" – שכל בת שמתגייסת לצה"ל זונה היא. הפעם הוסיף, ושוב באמירה המכונה „פסק הלכה", שחרם יוטל על כל בת דתית אשר תשרת בשירות הלאומי („דבר" 30.8.88). כאשה לובלסקי נזדעקה ופנתה לשר החינוך „שיפעל" בגרון. מנוחה? לשר החינוך? שיפעל? עמיתו הסר לפקודתו של שמעון פרס – זה שהלך אך לפני שבוע לקנוסה וליקק לשולי אדרתו של רופא אליל בנתיבות? פיקודו של זה שמכר את עקרונות היסוד של זכויות האזרח שלנו לארכי־אורתודוכס מבעלזה? מה לגב' לובלסקי כי תצפה לישועה מבזון?

הגיע הזמן שהציבור החופשי הגדול, המהווה את רובה ככולה של אוכלוסיית ישראל, יחדל להתייחס – מוסרית ומעשית – לאמורי־הכנף ומתלות־השפתיים של „פוסקי־הלכה". הלכתם איננה הלכתנו, ופסיקתם איננה משמעותית עבורנו. לנו יש חוק ומשפט שלנו, והוא ורק הוא קובע לנו הלכות ופסיקות. היום, 1000 שנים לאחר תקופת החרמות הגדולה ביהדות, אין למונח זה כל משמעות עוד בחיינו ולא אפילו בלשוננו, אלא רק בארכיוננו. היום לא נשוא החרם מוקצה הוא מחברה ועם אלא מטילו, והחברה הישראלית הנאורה חייבת להקיא מתוכה מטילי חרמות ופוסקי הלכות כמר עובדיה יוסף, אשר במעשהו זה הוציא עצמו מכלל אלה שתואר „רב" הולם אותם.

יעל צדוק
חולון

הלקאה עצמית

„טיפשות" מכנה סדי פרוים במאמרו מיום 7.9.88 את המיבצע לבדיקת יתר לחץ דם שערכה קופת־חולים באמצעות 50 מוקדים, 200 רופאים ואחיות ובהשתתפות אלפי נבדקים. האומנם בטיפשות מדובר או בהלקאה עצמית?

כאשר קופת־חולים שלנו מגלה יוזמות ומרחיבה את פעילות החינוך לבריאות כדי למנוע מבעוד זמן מחלות ובכך לחסוך גם בסבל וגם בממון – פוסל זאת סדי פרוים.

את עמדתו מצדיק הכותב בנתונים על ממוצעי הביקור אצל רופא בשנה. אך משום מה הוא שוכח את מרבית האוכלוסיה הבריאה אשר 15 אחוזים ממנה סובלים מיתר לחץ דם. חובתנו לגלות זאת בטרם יהיה מאוחר מדי. חובתנו לפרסם את העשיה החיובית של קופ"ח ברבים, כי את השלילה דואגים אחרים לפרסם. חוששני, שבמאמרו של פרוים נתן להם תחמושת נוספת.

דוד תגר
דובר קופ"ח

לפני 60 שנה

מושבה של יהודי קהירה

מר מרדכי אירלמן, עולה מקהירה, ניגש בימים אלה להכין משטח של 400 דונם בסביבות כפר־סבא, עוסק בארגון עשרות אחרות של יהודים אמידים מקהירה להאחזות בא"י ולבנין מושבה ביחוד.

מצריים תתחרה בא"י בכדורגל

בספטמבר תבוא לארץ קבוצת כדורגל מצרית להתחרות במשחק עם קבוצה בא"י.

הקבוצה המצרית תשתתף בשני משחקים, בירושלים ובתל־אביב. הקבוצה בא"י עומדת אחר כך להחזיר ביקור לקבוצה המצרית.

דבר

לפני 40 שנה

נהרס חלק של צינור הנפט

צינור הנפט בין חיפה למוסול נהרס ע"י העיראקים באיזור נרחב.

הצינורות הוצאו מן האדמה, כדי לסכל כל נסיון מצד חברת הנפט לחדש את הזרמת הנפט העולמי לחיפה.

16 מטוסי מלחמה בריטיים לישראל

16 מטוסי חיל האויר המלכותי הוטסו לארץ ישראל בחודשיים האחרונים. לבעשה הוטסו מטוסים רבים יותר, אולם כמה מהם הוחזרו, כשנתגלה להם בכרמל, כי המטוסים נועדו לארץ ישראל. המטוסים הוטסו בקו מארסל־קורסיקה־איטליה־תל־אביב.

בין המטוסים היה גם [illegible] אחד.

בולים

שפע בולים לאולימפיאדת סיאול

מאת אריה לינדנבאום

נראה שאולימפיאדת סיאול, שתיפתח חגיגית בבירת קוריאה הדרומית, תצויין במספר בולי־דואר גדול אולי יותר מכל אולימפיאדה אחרת. קוריאה עצמה הגדילה הנפקתה לעשרות בולים ולבעצם לא היתה עוד מדינה מארחת אולימפיאדה, מאז ראשוני הבולים לכבוד האולימפיאדה שהופיעו ביוון, שהנפיקה כמות בולים כמו קוריאה הדרומית. שמחת הקוריאנים שהאולימפיאדה תיערך בארצם היא כמעט בלתי רגילה. כדי להבליט זאת הוצא בול עם תמונת נציג קוריאה בישיבת הוועד האולימפי, המודיע בקריאת שמחה בשמעו את החלטת הוועד האולימפי לקיים את האולימפיאדה בסיאול...

אבל לא רק קוריאה מפגינה אותנו בשפע בולים אולימפיים, כי יש עוד מדינות שבצורה זו או אחרת הוסיפו את סמל האולימפיאדה לפתי בולים, גם אם הם לא בדיוק בולי ספורט, ובצורה זו יצרו שפע בולים עם הקדשה לאולימפיאדת סיאול. יש מדינות שהקדישו בולים מיוחדים וגיליונות מזכרת שעוצבו במיוחד לכבוד האולימפיאדה.

בס"ה צפויים הרבה מאוד בולים וגיליונות בודדות וכמובן גם אלבומים מיוחדים לבולי אולימפיאדת סיאול.

בהכנת האולימפיאדה אירגנו הקוריאנים תערוכה עולמית של בולי ספורט, שגם לה יוקדשו בין השאר בולים.

עם אופנת ה„מחוברים"

אופנת הבולים הידועים בשם „סטנגל" בצורת שורת בולים צמודים בניקוב כשבכל בול קטע תמונה בתוך התמונה הכללית, נמשכת. בימים אלה הופיעו בכמה מדינות בולים כאלה, ביניהם גם בולים לאולימפיאדת סיאול.

באי אסנסיון הופיעה סידרת בולי־נוף של קינון ציפורים, במקרה זה שחפים. הבולים מתארים (כל אחד בנפרד) ריקוד הכלולות של הזוג.

הפיכת הביצים המוכללות בקן, הדגירה, האכלת הגוזלים והבכנת לטגורת. זו תמונה אחת המתמשכת על פני חמישה בולים. הערכים הם בכל בול – 25 פני.

עוד על יצחק גרינוואלד

לא מזמן פירסמנו תצלום של בול שוודי שהוקדש לצייר היהודי־שוודי, יצחק גרינוואלד. קוראים ביקשונו פרטים על האיש ועל־פי בקשה מיוחדת קיבלנו מידע מהשגרירות בשוודיה את קורות חייו של גרינוואלד. והופיעו שני בולים – דיוקן הצייר ויצירת נוף של האמן.

יצחק גרינוואלד נולד בשנת 1889 בשטוקהולם, שוודיה, להורים מפולין דוברי אידיש, שהתפרנסו בדוחק רב מרוכלות שכללה גם סחר דברי עתיקות. יצחק נהג ללוות את אביו בנדודיו בחודשי הקיץ ובך ספג את יפי הנוף השוודי לראשונה. בגיל צעיר מאוד הוכיח יצחק גרינוואלד כשרון לשרטוט וציור וכבר בהיותו בן 16 זכה להערכת ציוריו הראשונה. ממכירות מעט התמונות הצליח לשכור לעצמו חדר ששימש לו גם סטודיו לציור. בראשית שנות ה־20 נסע להשלמת לימודי הציור בפאריס באקדמיה על שם הצייר מטיס. חזר לשוודיה ונשא לאישה את הציירת המפורסמת השוודית סיגריד הירדקן ושניהם חזרו להיות בפאריס. משם חזר לשטוקהולם כדי לשמש פרופסור באקדמיה לאמנויות. בתפקיד פרופסור באקדמיה שימש בין השנים 1932–1942 ואחר־כך ניהל בית ספר פרטי שלו לציור.

יצחק גרינוואלד זכה להכרה בינלאומית ונחשב לראשון בין ראשונים באמנות המודרנית בשוודיה. אהבתו הגדולה של הצייר לתיאטרון גרמה לו ליצור הרבה גם בשטח זה והוא הכין את התפאורה לאופרה „שמשון ודלילה" ואת האיורים לספרו של המשורר היהודי־שוודי המהולל אוסקר לוין [illegible].

לאחר גירושיו מסיגריד הירדקן נשא גרינוואלד לאישה את [illegible] [illegible] 1946.

[illegible]

מעוניין בהחלפה

ANASTASIOS VAFIDIS
FILIPOU 11
VEKIA 59100
GREECE

Ing. Andrzej Sieczkowski
P.O. BOX 69
PL-09-405
PLOCK 7
POLAND

SARCLETTI ROMAN
Schumpeterstr. 29
4040 LINZ URFAHR
AUSTRIA

בשעה טובה ולשנה טובה

ממשלת ישראל בישיבתה
מיום א' ערה"ש תשמ"ט
הכירה במכללה כמוסד להשכלה גבוהה
והסמיכה אותו להעניק תואר אקדמי
"בוגר הוראה" (B.ed)
אנו מודים לנותנים בנו אמון
ובטוחים, כי לא נאכזב.
איחולי שנת לימודים טובה ועבודה פוריה
לכל תלמידנו מורינו ועובדינו

מכללה לחינוך
סמינר הקיבוצים ת"א

14.9.88

נהג! עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

מודעון

[illegible] – 02-446223
תל־אביב – 03-5461111
ק. ביאליק – 03-261113
ירושלים – 02-227171
חיפה – 04-672222
נתניה – 053-355516
כרמיאל – 04-988410
[illegible] – 052-913990
באר־שבע – 057-415111

אלמקס
תורנות בתי מרקחת
[illegible]

עליצות פריסאית

מאת ורדה צימרמן

תצוגות האופנה לבגדי גברים לקיץ הבא נסתיימו זה עתה באירופה. נפתחה תקופה חדשה, אומרים שם. אבל ההבדלים בין לונדון ופאריס די משמעותיים. לונדון, למשל, מאמינה בז'קטים קלים, כתף רכה, מכנסיים רחבים בעלי מותן גבוהה, חולצות פולו עם יותר כפתורים מהמקובל (עד שמונה), שורטס צמודים מלייקרה ומכנסי ברמודה. באריגי פשתן ארוג וקרפ־כותנה, פסים והדפסים צבעוניים. וכשמתגלות הרגליים מתגלים גם הגרביים. ואלו בצבעים חזקים המזכירים את העידן ההיפי, או שקטים בחומים וקרמל. הז'קטים הבריטיים נוטים לסגנון הספארי, כולל חגורה למותן. הז'קטים לחליפות ארוכים יותר ומדגישים את הירכיים. הזיווגים הלונדוניים בין הפריטים השונים מנקרי עיניים. פסי סיכה בכחול וצהוב לז'קט עם חזייה בהדפס ענפי דקל, חולצה לבנה ומכנסי ברמודה, למשל.

בפאריס לעומת זאת שולטת החליפה. את הוואריציה החדישה לחליפה משווים שם ל„מטבח החדש" הצרפתי. חליפות נחות יותר, צבעוניות בשורת כפתורים ארוכה יותר ויחידה, חזיה מתחת. קנזו, למשל, הציג חליפות בצבעי משקה ה־אבסינת, המלון או הכחול־לגונה. על מערכות החוף הוא הדפיס את ציורי הבריכה של דייויד הוקני. דיור העלים לחלוטין את קפלוני המכנסיים ומצר אותם בסביבת הקרסול. באופן כללי הצבעוניות חוגגת. ורוד, צהוב, כתום, ירוק וגם חום ואפור. הרבה פשתן, כותנה ומשי מעובד בויסקוזה. הדפסים סוריאליסטיים או קוביסטיים לחולצות טי. במשפט אחד: קיץ עליז ונוח.

בצילומים: ההומור של האופנאי הפריסאי ז'אן־פול גוטייה, לדוגמה. מימין לשמאל: הבוקר דה־לוקס, עם מכנסיים מוזהבים, כובע מקושט גדילים וצמידי זהב; הגבר־הנמר עם בירית תחרה שחורה מעל לברך; המכסיקני־דעול־הפנים עדוי תכשיטים ואוחז בעדינות במניפה. כל הדגמים, אגב, הוצגו בתצוגת פרט־א־פורטה, כלומר „קונפקציה" !

בכל אשמים הקיבוצים

(מסקנה הגיונית ממסיבה משונה)

באופן עקרוני כל תחרות בין נותני שירות היא לטובת הצרכן. ולכן שמחתי לשמוע במסיבה של בעלי תחנות דלק, שאליה הוזמנו גם עתונאים שהתקיימה במסעדה „הקומה השניה" שבמלון „אסטור", שהנה, הנה, קם ארגון ששם לו למטרה לשפר את השירות הניתן בתחנות הדלק, על־ידי יצירת תחרות בין התחנות. תחרות על משיכת קונים.

ארגון שנקרא „שילה" פנה באופן פרטי, לא דרך חברת האם, לתחנות „דלק", „פז" ו„סונול" ומציע להם תכנית נושאת פרסים כדי למשוך את המתדלק הפוטנציאלי.

הרעיון הוא נחמד והמטרה היא חשובה והאוכל גם הוא היה לא רע – ואז קם אחד מבעלי התחנות וקונן על מר גורלם של בעלי תחנות הדלק.

ובתוך ותוך כדי הקינה הוא הזכיר את השר שחל, שאיים לפי דברי בעל התחנה, שהוא יתיר לתחנות של הקיבוצים לפתוח את התחנות שלהם לציבור הרחב, כדי שהצרכן יקבל שירות טוב יותר וזול יותר.

והייתם צריכים לשמוע ולראות את גל השנאה שפרץ מכל פינות האולם ושטף בהסכמה את בעל התחנה שפתח את הסיבר.

כי לנאספים כולם היה ברור, שהקיבוצים, אותם הפרזיטים שחיים על חשבון המדינה כבר הרבה זמן, עומדים עכשיו לגזול מחלוצי הדלק במדינה, אנשים שהקריבו את כל חייהם בשביל שהדלק יימכר ויהי מה, אנשים שמי יודע מה המדינה היתה עושה בלעדיהם – לגזול מהם, כאמור, את מפעל חייהם, שגם כך בלאו הכי הם מפסידים כסף כשהם מקריבים את עצמם יום יום כדי להחזיק אותו ממש בציפורניים.

אז הבנתי שכדי לקיים שירות טוב לצרכן, ראשית כל צריך לחסל את הקיבוצים.

וגם המדינה כולה תרוויח מזה...

ויפה שעה אחת קודם.

איזי לרנר

דיאטה שלא מרמים בה

למעוניינים להיפטר מכמה קילוגרמים מיותרים, אך לא מוכנים להשקיע בכך אנרגיה פיסית/רוחנית, מציעה חברת „דיאט קל" ארוחות מוכנות בכלים חד־פעמיים. על־פי הזמנה טלפונית, מתקבל הביתה קלקר המכיל ארוחות בוקר/צהריים/ערב קפואות לשבוע שלם (ולכל יום יש הארוחות המיוחדות שלו). מוציאים מהפריזר ומחממים. מה שצריך להוסיף מהמקרר הפרטי הם רק פירות וירקות. אפילו את פרוסות הלחם/הפתית מקבלים. ב„דיאט קל" מבטיחים ירידה בין קילו וחצי לשלושה בשבוע.

בתפריט: ביף סטרוגנוף, בשר ברוטב אננס, עוף סיני, דגים בתנור (סול), מרק ירקות, אטריות, אורז, ירקות מבושלים, פשטידות, פרפה, גלי. לצמחונים מוסיפים גם בשר צמחי, בישולי ירקות, אומלטים, מרקים ומנות אחרונות. הפשטידות שטעמנו במסיבת העתונאים היו טעימות ביותר וגם עוגת הגבנות לא היתה רעה. אז, יאללה, לעבודה, אבל בלי „לסבן". לאכול רק, אבל רק, מה שכתוב. מחירים: 150 ש"ח תפריט לשבוע. תפריט צמחוני: 180 ש"ח. פרטים והזמנות טל' 484855, 5405156.

הדס מגן

ספרים עכשיו

מאת אבי טנא

חינוך

היועץ

שעות קבלה / מאת חגית בנזימן. / מודן / 95 ע'

סדרת פגישות בין יועצים חינוכיים ובין המחברת, שהיא פסיכולוגית במקצועה, העלתה שורה של בעיות הקשורות במלאכת הייעוץ בבית־הספר. בכלל: הניגוד בין יועצים ופסיכולוגים, הניגוד בין יועצים ומנהלים (ומורים), תשתית הידע של היועצים, הפגישה עם המוות, הוראת השואה והדמוקרטיה וכל כיוצא בזה. הדברים הועלו עלי ספר להסביר לנו איך „ניסינו בקבוצה לעמוד על שיקול דעתו של היועץ... אם אמנם יישם בעשייתו את עקרונות היסוד של הגישה הייעוצית" וגם כדי להאיר דרך לכל הבאים עם היועצים במגע – „מורים, מנהלים, הורים ופסיכולוגים". בסוף הספר ביבליוגרפיה מפורטת.

בריאות

המיתוסים

מזון (ובריאות) / מאת ארנולד בנדר / תרגם מאנגלית פנחס דנציגר / מודן – ספרי שדה פרידמן / 216 ע'.

אומר יהודה פרידיס בהקדמה לספר הזה: „תכשירי לציטין נמכרים ב„בתי־טבע" במחיר מפולפל, לפחות פי שמונה ממחירו של אותו חומר בבית־מסחר לכימיקלים! השוני העיקרי הוא, כמובן, באריזה ובהילה של מסתורין פסבדו־מדעי האופף את התכשיר ה„בריאותי". כן הדבר בעשרות תכשירים אחרים... הצרכן רוכש לא רק מוצר מוזר לחלוטין (מבחינת ערכו התזונתי) אלא משלם על כך כפל־כפליים ממחירו האמיתי בשוק". זה, בתמצית, הרעיון העיקרי – להפריך כמה וכמה מיתוסים האופפים את המזונות הבריאים ואת דיאטות הפלאים, ללמדנו כי מיץ סלק אינו מונע אנמיה ואשכולית אינה שורפת שומן. לדידי, בדפדוף ראשון, עבר הספר את המבחן בקביעתו שכולנו אוכלים חלבונים בכמות מספקת.

פנאי

מצווה לשנות

מסיבא לי לשחק / מאת תמר טשיר / כתר / 114 ע'.

כדברי ההקדמה: „ספר זה מציע מגוון משחקים ל„מצבי צבירה" שונים: משחקי היכרות, משחקי תחרות, משחקי חשיבה וידע, חידונים, משחקים לקבוצות קטנות וגדולות (עד 40 משתתפים), משחקי תחרות ליחידים, משחקים משותפים להורים ולילדים. משחקי חדר שאפשר לשחק בבית־הספר ובבית ומשחקי חוץ". בהתאם לכך יש כאן שמונה פרקים הכוללים את המשחקים לקבוציהם. בתחילת הספר מופיעה טבלה המכילה את כל 90 המשחקים בסיווגים שונים – מגיל ועד מידת התכונה. בסופו כמה מפתחות המקילים על ההתמצאות. ומה שאלי חשוב מכל: „כל משחק אפשר לשנות. אם חוקי המשחק אינם נראים לך, או שכבר שיחקת במשחק בצורתו זו ואתה רוצה לגוון, אדרבה – שנה את חוקי המשחק". המחברת, בת מעלה החמישה, מלמדת „תכנון משחקים לימודיים" בסמינר הקיבוצים.

גידול ילדים

בלי עצות

סבתא יודעת הכל אבל לא שואלים אותה / מאת מרי מקברייד / תרגמה מאנגלית סמדר שיר / מודן – ספרי שדה פרידמן / 160 ע'.

בין הכותרות הרבות שבעצם מדובר בגידול נכדים. מכיוון ש„סבתא היא המטפלת היחידה המתקבלת לעבודה ללא המלצות" (כפי שנקרא הפרק השלישי של הספר) ומכיוון ש„העצה הטובה ביותר היא לא לתת עצות" ומכיוון שסבתא איננה אמא ואיננה מורה וגם איננה בית־חרושת לכסף דומה שיש טעם לקבץ את כל הלקוחים הללו יחדיו ולהנחות את מי שזקוקה להנחיה. למשל, לסבתא המתקשה להסביר לדור השלישי איך באים תינוקות לעולם מוצע כאן לשלוח את השואלים אל הסבתא השנייה ואילו לסבתא בעלת אינסטינקטים חינוכיים מוצע לו לגעור בנכדים על נימוסיהם בעת שפיה שלה מלא באוכל. יש גם איורים עליזים.

אהבה

כשהפה מריח

נערה ונער / מאת סמדר שיר / ספרית מעריב / 176 ע'.

„באהבה אין חוקים, אין כללים ואין נוסחאות... כל מערכת יחסים בין שני אנשים היא סיפור יחיד ומיוחד". לכן, „אם תטמינו את הספר הזה בתיק או בכיס [לא נכנס], תלכו אתו לפגישותיכם עם המין השני ומדי פעם תשלפו אותו ממחבואו בתקווה למצוא בו ישועה – זה יהיה פספוס רציני". לעומת זאת אפשר לקרוא בו לפני ואחרי וכך אפשר ללמוד בקווים כלליים מה עושים עם לחצים (ועם התנגדות) של ההורים, איך לנסח את ההזמנה, איפה להיפגש, איך להרוס סיפור אהבה, מה עושים כשהפה המנשק מריח לא עלינו, וגם שתים־עשרה סיבות לומר „לא" ומה לעשות כדי שה„בן" לא יוליד תוצאות. פשוטו כמשמעו.

ספרי עזר

האדמה והמים

מין ואסטרולוגיה בכף היד / מאת גדעון גלבוע / המודיעין / 127 ע'.

אומר המחבר: „כשם שכל מזל מגלגל המזלות נושא ומייצג תחום מוגדר כלשהו ממרכיבי האישיות כך גם אזורי כף היד השונים. וכשם שאין צורך להאמין באלי ואלות המיתולוגיה היוונית כדי להשתמש בכינויים והגדרות כגון ,פסיכולוגיה' ו,היפנוזה' – כך גם אין צורך להאמין באסטרולוגיה כדי להוסיף ולכנות את אזורי כף היד השונים בשמות הלקוחים מן המיתוס שלה". כל היותר, אם כן, הוא מה שבינו לבינה. לשם דוגמה, אם את בת אדמה (והסימנים המתאימים נתונים בספר) בן זוגך האידיאלי הוא בן יסוד המים – לאמור, בין השאר, מי שגבעות כף ידו ואצבעותיו המפותחות ומלאות. הוא „יוכיח לך השכם והערב, כי כסף אינו נקנה למען עצמו וכי יש לבזבזו תמורת מנעמי החיים". יש, כמובן, עוד דוגמאות וציורים.

אומנותו של בצלאל

מאת ניצה גורביץ'

מה שבצלאל עדאקי עושה ממקלות של ארטיקים, אלה דברים שאתה רואה, ופשוט לא מאמין. בתים ציוריים, שעונים, קופסאות תכשיטים מגוונות. אמנות מסוג חדש לגמרי המציא באקראי בצלאל עדאקי, בנו־נוטית, שמעולם קודם לכן לא התעסק ביצירה אמנותית, ולא היה לו שמץ של מושג בגרפיקה, בארכיטקטורה או בנגרות.

הכל התחיל כמו בסיפורים. קליטה מקרית של כמה מקלות ארטיקים זרוקים בחול. רגע של השראה בלתי מוסברת. הלך הביתה – שירבט לעצמו בית חלומות, והחל לחתוך, לשייף, לחבר את מקלות הארטיקים זה לזה. למטרת כבר רכש כמה עשרות אלפי מקלות ארטיקים מהמפעל המייצר אותם, ותוך כמה שבועות, ניצב לתפארת בסלון בית משפחת עדאקי, בית מרהיב עשוי כולו ממקלות של ארטיקים. העתק מושלם מתמונת דמיונו של עדאקי שהפכה למציאות כבמטה קסמים. מאז – מקלות הארטיקים הם החומר הכמעט יחיד שבו ממש עדאקי את הכישרון העלום המקנן בו. שבע שנים חלפו מאז הגילוי המפתיע. היצירות השתכללו בינתיים, הבתים נעשו גדולים ומורכבים יותר. חייו של עדאקי קיבלו משמעות שונה.

בתים שקלטה עינו במקומות שונים על פניהם חלף בארץ או בחו"ל. לא תמיד זוכר איפה. „לקח" ארובה מפה, קיר מעניין משם, הדמיון השלים את החסר. התוצאה – בתים הנראים כמו עשויים מעץ עדין, מגולף, תחושה של כמעט שקיפות.

שכבות שכבות של ראשי מקלות עגולים, צבועים בחום, עשויים להיהפך בידיו של בצלאל לרעפיו המרשימים של בית קומות. דלתות נפתחות אל חדרי הבית, עם צירים, מנעולים וכל השאר.

החומרים היחידים הפולשים לחזקה הבלעדית שיש למקלות כאן, הם דבק פלסטי, מעט צבע פה ושם וריבועי פלסטיק קטנים הנותנים אפקט של זכוכית שקופה, אטומה. לשעונים הוא מוסיף מחוגים ובטריה, ותיבת נגינה לקופסאות התכשיטים.

דרך בניית הבתים מגשים בצלאל חלומות, מנציח מיבנה, או זכרון שאבד. פעם בנה צריף שנשרף ב„ניצנים". „אהבתי את הצריף הזה", הוא מסביר.

„הבתים בשבילי הם חלום – פינה בתוך מקום סבול בירק. שתי קומות". בקרוב עומדים בצלאל ובני משפחתו לעבור לעיר הגדולה, בינתיים הוא נהנה ב„ניצנים", מהטבע והשקט שהוא אוהב. לאשתו טובה אין לו מלים להודות. „רק בזכותה הגעתי למה שהגעתי בעבודות שאני עושה" הוא אומר.

צילום: איל פישר

בצלאל עדאקי ושתיים מיצירותיו

בצלאל עדאקי, בן 42, נולד ברמת גן והתחנך בקיבוץ „שדות ים" וב־13 השנים האחרונות, הוא תושב כפר הנוער „ניצנים" בדרום. עבד בתל־אביב, בתחנת המוניות „יצהל" ליד בית הוועד הפועל. לפני כן עבד גם עם נערות עברייניות במוסד „צופיה". טובה אשתו מטפלת כמורה לעבודתה כמטפלת בכפר. בת בצבא, בן בתיכון, בן זקונים בן חמש. אבי המשפחה בצלאל, נמצא ימים כלילות בדרכים. חיפש מתמיד אחר פרנסה. חיים של נהג מונית. עד כאן פחות או יותר שיגרתי. אבל ברגע של פנאי, כשאחרים נופשים בבית קפה בבריכה או בטיול, ממהר בצלאל לחדר המלאכה אל מקלות הארטיקים הממתינים לו. בהזדמנות כזו הוא יכול לעבוד 24 שעות ברציפות, ובזמן חופשה – גם ימים ושבועות, עד היום בנה בצלאל שבעה בתים, עשרות שעוני קיר, קופסאות תכשיטים, אפילו החל לתכנן, ספר תורה מיוחד במינו, תוכנית שהוקפאה זמנית, בשל ההוצאות הכרוכות בקלף מתאים ובקישוטי הכסף שכבר קבע אותם בדמיונו. גם ספר זה, הוא יודע, יהפוך מדמיון למציאות ברגע המתאים, ויהיה מוקדש לאביו ז"ל.

בית ממוצע ממקלות של ארטיקים עשוי לגזול מבצלאל עבודה של שבועות מספר נטו. עבודת נמלים. „ואלה לא בתי בובות", הוא מדגיש, „אלה הם בתים ממש". ביניהם מצויים בתים או חלקי

„בהתחלה היה לי קשה", מספרת טובה, „הבית היה מלא נסורת האבק של מקלות ארטיקים, עכשיו סוף סוף יש לו חדר עבודה משלו. אבל גאוותה נשקפת מעיניה כשהיא מראה את עבודותיו.

בצלאל לא מוכר את העבודות. „לא אוכל לעשות מזה ביזנס", הוא אומר, „אין מחיר ותמורה להשקעה. חוץ מזה, איך אני יכול למכור? אני מכיר אישית כל מקל ומקל, לכן אני קנאי לעבודה. העבודה היא קשה, אבל הסיום הוא הפיצוי. איזה כיף שעשיתי את השעון לאשתי, שעשיתי לילדה את קופסת התכשיטים. יותר טוב מאשר למכור למישהו שאולי יקנה ב־100 שקל, ואני „אשרוף", עבודה שאני קשור אליה כל כך. כשמכרתי, ממש הצטערתי. חלק מהאנשים לא ידעו להעריך. השעון אמר להם רק מה השעה". כמה שעונים קיבלו ממנו במתנה אנשי „מכבי" תל־אביב; בתים ושעונים נתן גם לחברים לעבודה. על רוב הבתים שומרת בשבילו אימו הקשישה, בביתה ברמת גן, ואפילו דאגה לעשות להם ביטוח.

חלום נוסף יש לבצלאל: להעביר את סוד אומנותו לכמה שיותר אנשים. „היום אני בודד בתוך זה", הוא מסביר, „איני מכיר אף אחד שעובד עם מקלות של ארטיקים בשיטה שלי. מאוד אשמח ללמד את האמנות הזו – לכל מי שמעוניין".

צילום: איל פישר

מדבקומניה

ספר המצחיקים

מאת נעמי בדגור

הבלנים של חבורת הזבל כבר צועדים בדרך אל הזבל, אך אנשי השיווק שלהם לא יוותרו בקלות על מכרה הזהב הטמון בכח הצרכני העולה – ילדים. הפעם יוצאת חברת „גימיק", מבית היוצר של „שיווק אגרסיבי", אשר דיבלה אותנו בהושע־תוקע, עם המצחיקיקים – יאנקי־פאנקי, שודד־השודדים והמוזיקה מסמפנת מאותו מבנן.

מי שחבורת הזבל עשתה לו חרדה, יקבל הפעם פיצוי הוגן. מדובר ברעיון מקורי של מנכ"ל החברה, ישראל שטרן (נכון. למה לקנות זכויות על חיסוטים באגי?), „מדבקונים חינוכיים לפיתוח היצירה של הילד", כמו שכתוב עליהם. וזה, כידוע, גורם להורה הישראלי להוציא את הכסף בזריזות.

קוראים להם „המצחיקיקים", דפי עבודה ושעשוע. זוהי סידרה בת שמונה דפים להדבקה עצמית. על דף קשיח בגודל של 20X27 ס"מ, מצויירת דמות ריקה מאבריה (אף, אוזניים, עיניים) ומאבזרים, כמו תכשיטים ושמונצעם. פריטים אלה מופיעים בדפי מדבקות נפרדים. על המדביק לשחרר את המדבקות הממוספרות ולמלא בהן את הדמות. לא חייבים להדביק לפי המספרים. אפשר להתבונן בתרשים הדמות המצורף ולהדביק בהתאם, או להדביק כיד הדמיון הטובה. הכל פתוח. ליד הדמות מופיע שיר בסגנון החבר'ה. את הדפים אפשר אחר־כך לכרוך באלבום (שתמורתו משלמים בנפרד כמובן).

רעיון יפה מאוד וכן גם העיצוב והביצוע. בת השש־הפרטית־הדביקה את פרטי־הדמות על־פי התבוננות בתרשים. הרייקנות ששזה לשבת, משימה שנראתה לנו מסובכת למדי. אחר־כך, על־פי רעיון מקורי משלה, צבעה את התרשים לפי צבעי הדמות המודבקת וזה איפשר לנו לקרוא גם את המוסף. כשסיימה, ידעתי שהדרות היצירה הזאת כבר תעלה לי ואכן, ה„אמא תקני לי עוד" לא איחר להגיע.

ההוצאה לתענוג מבוססת על שיטת המחיר הזוחל: מתחילים מארבעה שקלים לדף (דמות ומדבקות) וזוחלים בבטחון לאורך שמונה דפים בסך הכל 32 שקלים (אם לא יעלו בדרך את המחיר) פלוס הוצאות לכריכה (אם רוצים). אפשר להמשיך לזחול כך עד אינסוף, כי בקרוב תופיע סידרה ב' וכמו כן נמסר לנו כי המצחיקיקים הם מוצר ראשון בסידרת „רביקרסטיק".

הכל אותו דבר אבל...

והפעם –

„רגעים גדולים לספורט הישראלי באולימפיאדות"

בגליון מיוחד שיופיע ביום שישי הקרוב שאליו יצורף, כרגיל, העתון „דבר"

נשר סורינו, רץ מרתון מחיפה (לטבעון):

„הייתי צריך לנסוע אבל איך שגילו שאני רץ למרחקים ארוכים רצו לחסוך עלי את הכרטיס והציעו שארוץ לסיאול. אמרתי להם: „אין אני ארוץ לסיאול. אשאר פה וארוץ לכנסת."

דבר־אתי אולימפי

פרי עטו ומכחולו של דני קרמן

מדינת ישראל

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה־12

הודעה לציבור בדבר הגשת רשימות מועמדים לכנסת ה־12

עפ"י סעיף 57 (ט) לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב) 1969 ותקנה 13 לתקנות הבחירות לכנסת, נמסרת בזאת הודעה, כי רשימות המועמדים לכנסת יוגשו לוועדה המרכזית במשרדי הוועדה שבבנין הכנסת

ביום חמישי – י"א בתשרי – 22.9.88

משעה 10.00 – 13.00 16.00 – 21.00

ביום שלישי – ט"ז בתשרי – 27.9.88

משעה 16.00 – 24.00.

רשימות המועמדים יוגשו ליו"ר ועדת הבחירות.

בהתאם לחוק, בעת הגשת הרשימה, על הרשימה החדשה להפקיד בידי הוועדה ערבון בסך 12,600 ש"ח בשיק בנקאי בלבד.

קבלת מודעות 24 שעות ב„דחוף"

מודעות משפחתיות דרושות וכל יתר סוגי ההודעות ל„הלוח הכללי" „דבר"

מתקבלות 24 שעות ביממה ב„דחוף" דיזנגוף

רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)

טל. 246363 239952

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149, 920, 910 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1), (2) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה בקו בניין

דהיינו: הקמת בניין דו קומתי למגורים משולב עם מסחר בקומת קרקע וקוי בנין 4.60 מ' במקום 5.00 מ' המותרים, בצד הצפוני הדרומי.

שטח החלקה: 17 בגוש: 18166 רחוב הרצל 12 עיר: נהריה

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית בעיריית נהריה.

לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ת. לבב

יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

כתבו ברוך דגון ושמואל טל

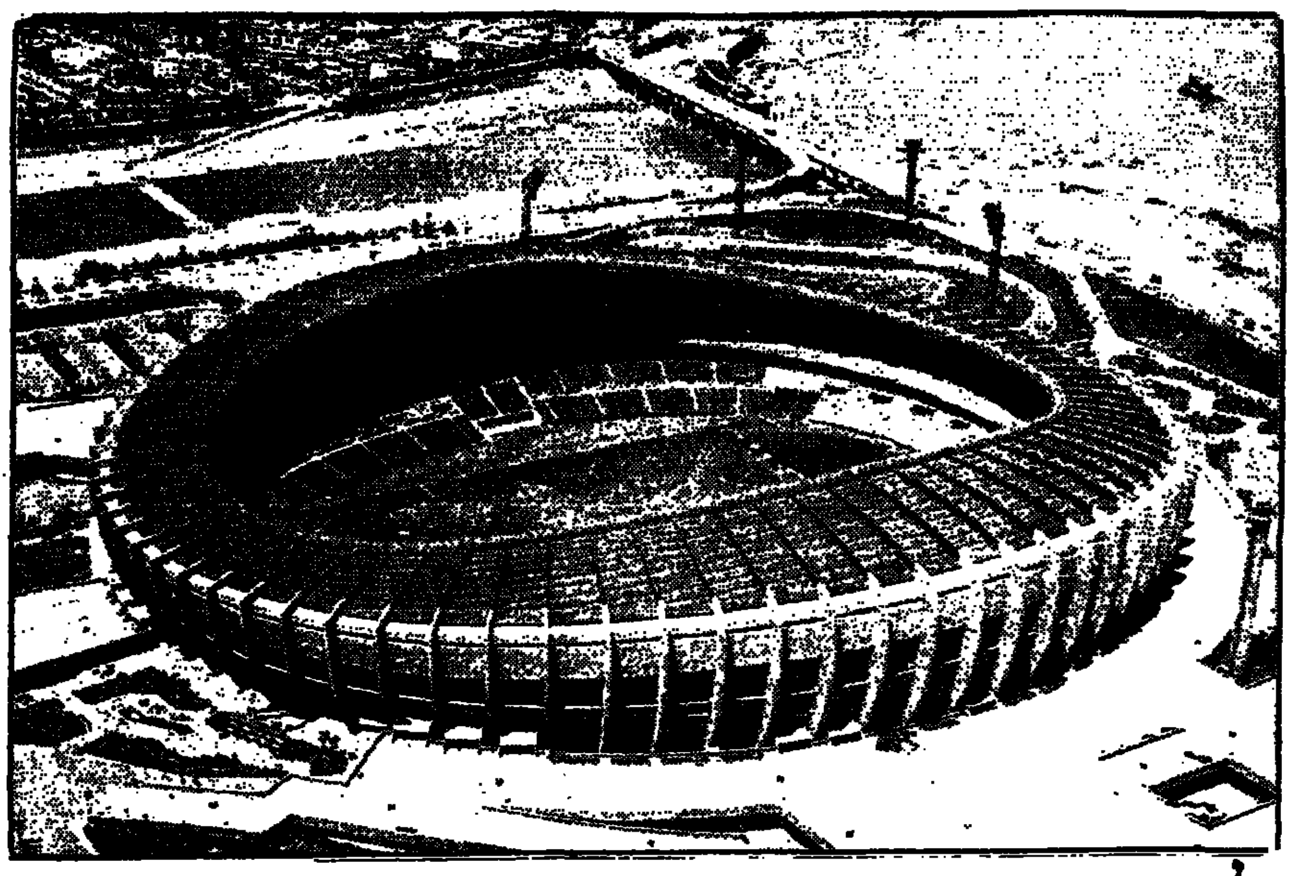

19 הספורטאים הישראלים בסיאול

המאמנים
אגרוף – פימה ליסמנוביץ
האבקות – דוד נייגוים
התעמלות אמנותית – אילנית לוי
התעמלות מכשירים – זהבה דימנט
קליעה – יאיר דווידוביץ
שחיה – בת רם
„ההולנדי המעופף" – הלל עמית
470 – אברהם פישר
טניס – שלמה גליקשטיין

רוויטל שרון
מתעמלת
בת 18

שולמית גולדשטיין
מתעמלת אמנותית
בת 20

רקפת רמיגולסקי
מתעמלת אמנותית
בת 16

יואל סלע
שייט
„ההולנדי המעופף" בן 37

אלדד אמיר
שייט
„ההולנדי המעופף" בן 27

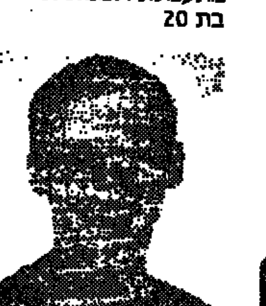

רן טורטון
שייט
דגם 470 בן 22

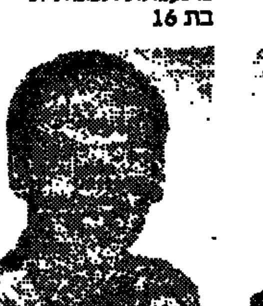

דן טורטון
שייט
דגם 470 בן 24

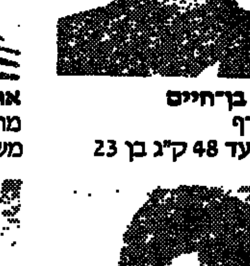

יהודה בר־חיים
מתאגרף
משקל עד 48 ק"ג בן 23

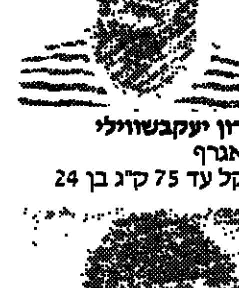

אהרון יעקבשווילי
מתאגרף
משקל עד 75 ק"ג בן 24

יעקב שמואל
מתאגרף
משקל עד 57 ק"ג בן 20

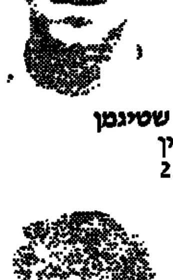

איל שטיגמן
שחיין
בן 25

עמוס מנסדורף
טניסאי
בן 22

שחר פרקיס
טניסאי
בן 24

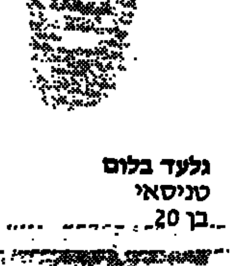

גלעד בלום
טניסאי
בן 20

אילנה ברגר
טניסאית
בת 25

דב גרוברמן
מתאבק
משקל עד 48 ק"ג בן 24

אבן ברנשטיין
מתאבק
משקל עד 90 ק"ג בן 28

יצחק יונסי
קלע ברובה
בן 26

אדי פפירוב
קלע ברובה
בן 24

קונדומים בשש שפות

מנשר בשש שפות ובו פירוש על השימוש בקונדומים יופץ בכפר האולימפי בתקופת המשחקים. המרכז הרפואי בכפר הממונה על שמירת בריאותם של הספורטאים והנציגים הרישמיים האחרים של המשלחות, ציינו כי הקונדומים ינתנו ללא תמורה לכל דורש המתגורר בתוך בכפר.

דת לכל דורש

לדתיים מבין הספורטאים שישהו בסיאול מה־17 בספטמבר עד ה־2 באוקטובר תנתן האפשרות לנצל את בתי התפילה שיועמדו לרשותם בתוך הכפר האולימפי. הוועדה המארגנת ניגרה את רתם של של המשתתפים והקימה כנסיה עבור הנוצרים, הקתולים, היוונים אורתודוכסים, בתי תפילה לבודהיסטים, מסגד למוסלמים וגם בית־כנסת למאמינים היהודים.

לאחר 12 שנה מתחדש העימות הבין־גושי בין המערב והמזרח

דרום־קוריאה, המארחת את המשחקים האולימפיים, שואפת לזכות באחת המדליות הראשונות ע"י קלעיה. הרצים האפריקאים לוטשים עיניים אל מדלית הזהב האחרונה – זו שתוענק למנצח בריצת המרתון. בתווך בין שני האירועים יערך המאבק הגדול בין ספורטאי מזרח ומערב, לראשונה מזה 12 שנה.

כאשר יינתן אות הפתיחה של המשחקים האולימפיים בסיאול, ב־17 בחודש יהיו שם יותר מ־10,000 ספורטאים שייצגו 160 מדינות. הם יתמודדו על 237 מדליות זהב ב־23 ענפי ספורט שונים החל בחץ וקשת וכלה בשייט במפרשיות.

שלושת המקומות הראשונים בטבלת המדליות יהיו [illegible] לפני 12 שנה במונטריאול [illegible]: ארה"ב, ברה"מ והמזרח־גרמניה. [illegible] מוסקווה (1980) ולוס־אנג'לס (1984) [illegible] בגלל חרם פוליטי.

למשפחה האולימפית התקבלו לקראת סיאול שני ענפים חדשים – [illegible] לאחר 64 שנה, [illegible] את משחקי 1964.

במשחקי סיאול, [illegible] האתלטיקה – [illegible] 10. [illegible] „קרב ה־100" בין שני [illegible] לכתר „האיש המהיר בתבל" – האמריקאי קרל לואיס והקנדי בן ג'ונסון. לואיס הוא האלוף האולימפי, ג'ונסון מחזיק בשיא העולמי.

לואיס [illegible] ג'ונסון את [illegible] ב־100 מ' [illegible] האולימפיים [illegible].

לואיס כבר הופיע בספרי ההיסטוריה האולימפית [illegible] שלושה [illegible] ארבע מדליות זהב באולימפיאדה אחת. לואיס עשה זאת לפני ארבע שנים בלוס־אנג'לס [illegible] ל־100 ו־200 מ', קפיצה לרוחק וריצת השליחים 4x100 מ'. [illegible] ב־1936 [illegible].

בלוס־אנג'לס [illegible] האמריקאים בראש טבלת המדליות [illegible] 174 מדליות מהן 83 זהב, אולם צריך לזכור [illegible] הקומוניסטי.

ארבע שנים קודם לכן, במוסקווה 1980, לא השתתפו האמריקאים [illegible] 125 מדליות, מהן 49 מוזהבות בעוד האמריקאים הסתפקו ב־94 מדליות. במירוץ להב הקדימו גם המזרח־גרמנים את האמריקאים כשצברו 40 מדליות מוזהבות לעומת 34 שהחזירו הביתה האמריקאים. בסיכום הכללי סיימו המזרח־גרמנים במקום השלישי עם 90 מדליות.

בסיאול מצפים המזרח־גרמנים לגרוף 100 מדליות לפחות. עפ"י תחזיותיהם 50 מהמדליות יהיו מוזהבות. הסובייטים מקווים אף הם לשלל גדול. הם מאמינים שיצליחו לזכות במדליות בכל ענפי הספורט. כדי להצליח במשימה יצטרכו להתגבר על האמריקאים וגם על ה„קומרדס" ממזרח־גרמניה. במשלחת הסובייטית יופיעו ספורטאים הנמצאים בצורה קרוב ל־10 שנים והפעם זו תהיה ההזדמנות האחרונה שלהם לזכות במדליה אולימפית.

אבל המזרח־אירופים יתקלו הפעם בנבחרת אמריקאית מעולה. ביל בראון דובר הוועד האולימפי האמריקאי הגדיר אותה כנבחרת הטובה ביותר שייצגה אי פעם את ארה"ב.

עוצמתם של האמריקאים תבוא לידי ביטוי בענפי הספורט הפופולאריים: אתלטיקה, שחיה, קפיצות במגדל ובמקפצה, כדורסל, איגרוף, האבקות חופשית, כדורעף [illegible]. בנבחרת השחיה יופיע בין היתר מאט ביונדי, [illegible] לשחזר את הישגו של מארק ספיץ באולימפיאדת מינכן 1972. [illegible] ג'אנט אוואנס, [illegible] ב־400 עד 1500 מ'. חברם גרג לוגאניס, יתחרה על מדליות הזהב בקפיצות [illegible]. אם יזכה יוסיף אותם למדליות שהשיג במונטריאול ובלוס־אנג'לס.

גם במשלחת הסובייטים כמה ספורטאים בולטים, המועמדים לזכות בזהב, בעיקר באתלטיקה. בין היתר נכללים שם הקופץ במוט, סרגיי בובקה וזורק הפטיש, יורי סדיח, שתלה כבר בארונו שתי מדליות מוזהבות.

אם נבדוק את סיכויי האתלטים עפ"י הישגיהם באליפות העולם האחרונה ברומא, לפני שנה, [illegible] לזכות המזרח־גרמנים. הם חזרו משם הביתה עם 31 מדליות מהן 10 מזהב. [illegible] גם בנבחרת [illegible].

לפני ארבע שנים היו האמריקאים הבולטים באירוע ההתעמלות. עם שובם של הסובייטים תחזור כנראה השליטה אליהם. עיקר המאבק יתנהל איפה בין מתעמלי ומתעמלות ברה"מ, מזרח־גרמניה, רומניה וסין. יתכנו כמובן גם הפתעות.

המזרח־גרמנים יצברו נצחונות ומדליות גם [illegible].

[illegible] המערב־גרמנים עשויים לשוב הביתה עם מדליות גם בזכות נבחרת הכדורגל החזקה שלהם שתצטרך להתגבר על הדרום־אמריקאיות ברזיל וארגנטינה. המערב־גרמנים מצפים ל־30 מדליות בסיאול – מחצית מהמספר אותו נטלו בלוס־אנג'לס (59).

מועמדות נוספות להאבק על מקום בעשיריה הראשונה בטבלת המדליות הן המארחת דרום־קוריאה וכמובן חברותיה ליבשת סין ויפאן. השואפת לתקן את הרושם שהותירו ספורטאיה ב־24 השנים האחרונות. בלוס־אנג'לס נימנו השלוש על [illegible] המובילה, כשהטובה מבינהן היתה סין שצברה 15 מדליות זהב, יפאן 10 והדרום־קוריאה שש.

הדרום־קוריאנים מקווים להעלות „הכיסל" ראשון משלהם כבר ביום התחרויות השלישי כאשר נציגם קוואק יונג־זון יתחרה בירי באקדח. הם מקווים גם למדליות בג'ודו, האבקות, איגרוף, חץ וקשת וטניס־שולחן.

הסינים, שישגרו משלחת גדולה, מאמינים כי יוכלו לחזור לפקין עם 8–12 מדליות זהב, הם גם מקווים לשפר את הישגם בצבירת סך כל המדליות. בלוס־אנג'לס הם זכו ב־32 מדליות.

לסינים, שהופיעו לראשונה במשחקים האולימפיים לפני ארבע שנים, יש מתעמלים מעולים, קופצים למים מצויינים, נבחרת כדורעף נשים שזכתה לפני ארבע שנים בזהב ושני סינאי עולים בהרמת משקולות. וכמובן שחקני שולחן הטובים בעולם.

היפאנים יסתפקו בסיאול בחצי־תריסר מדליות זהב כמו בלוס־אנג'לס. התקוות שלהם היא כמובן בג'ודו. כמו כן הם מקווים לזהב במרתון לגברים בזכותו של מאקיוקו נאקאיאמה.

מתחריו של נאקאיאמה יהיו כמובן רצי אפריקה השחורה. למרות שרבים מהרצים האפריקאים המצויינים לא יגיעו לדרום־קוריאה הם מועמדים לזכות בנצחונות בריצות הארוכות.

קניה תציב נבחרת רצים מצויינת ובראשם איברהים חוסיין, המנצח במרתונים של ניו־יורק ובוסטון. [illegible] אבבי בילה במרתון הגדול מכולם [illegible] ס'ילך הפעם על הריצות הבינוניות ל־800 ו־1500 מ'.

האולימפיאדה בסיאול תהיה לא רק הגדולה בכולן אלא גם המשומרה ביותר. יותר מ־100,000 אנשי צבא ומשטרה יתפרסו בעיר וישמרו על הכפר האולימפי, המתקנים ומרכזי הקניות. תפקיד כוחות הבטחון יהיה למנוע כל נסיון של פגיעה בספורטאים ובאורחים מצד טרוריסטים בני לאומים שונים שינסו לנצל את ההמון בבירה הקוריאנית.

סיאול הוציאה סכום עתק – 3.1 ביליארד דולאר כדי להיות מוכנה לטקס הפתיחה. 1.4 ביליארד נוצלו לבניה רכבת תחתית ונמלי־תעופה שימשיכו כמובן לשרת את תושבי העיר אחרי המשחקים.

כל תושבי סיאול, כמעט בלי יוצא מן הכלל, נרתמו למשחקים. עכשיו רק נותר לצפות לטקס הפתיחה, המבטיח להיות מרשים וססגוני ואחר־כך כמובן להצגה הראשית, אירועי הספורט שיפקדו אליהם את עיני מליוני חובבי ספורט ברחבי העולם.

השלישית של סלע

שייט „ההולנדי המעופף", יואל סלע בן ה־37, קיבוצניק משדות־ים, הוא המבוגר והמנוסה ביותר בחבורה האולימפית.

לסלע תהיה זו ההשתתפות השלישית במשחקים האולימפיים. לראשונה הוא נטל חלק באולימפיאדת מונטריאול ב־1976 וסיים, ביחד עם יהודה מעיין, במקום ה־17. באולימפיאדת לוס־אנג'לס שיתף סלע לראשונה פעולה עם אלדד אמיר והישג שלהם היה טוב יותר – מקום שמיני.

ההשתתפות בסיאול תכניס את סלע למועדון המצומצם של משתתפי שלוש אולימפיאדות, הכולל בינתיים רק את השחיין גרשון שפע.

מבין הנציגים לסיאול כבר טעמו טעם אולימפי המתאגרף יהודה בר־חיים, השייט אלדד אמיר, השחיין אייל סטיגמן והקלע יצחק יונסי.

שתי הופעות אולימפיות רשמו גם הקופץ למרחק דוד קושניר, הקופץ למים יואב רענן, הדיסקוכול גדעון אריאל, האצנית אסתר רוט, השחיין אברהם מלמד, ההלך ד"ר שאול לדני, הקלעים נחמיה סירקיס, הנרי הרשקוביץ, חנן קריסטל וזליג שטרוך, השחיינית שלומית ניר והסייפת גילי דרורי.

רקפת רמיגולסקי – „הבנימין" בחבורה

המתעמלת האמנותית רקפת רמיגולסקי היא הצעירה ביותר בין המשתתפים במשלחת הישראלית – בת 16.

הפארק האולימפי: עובדות ומספרים

הפארק האולימפי: 34 מתקנים יעמדו לרשות הספורטאים שיטלו חלק במשחקים האולימפיים בסיאול. המתקן הגדול ביותר הוא כמובן הפארק האולימפי המשתרע על פני 2,909,000 מ"ר רבועים. בחלק הארי של השטח ממוקמים מגרשים האולימות (1,674,000 מ"ר). לכפר האולימפי ולכפר העיתונות הוקצבו 733,000 מ"ר והיתר – 500,900 מ"ר – יהיו פארקים, גנים ושטחים ירוקים.

האיצטדיון האולימפי: המתקן שיארח את טקסי הפתיחה והנעילה הוא האיצטדיון האולימפי המשתרע על פני שטח של 132,000 מ"ר. האיצטדיון הזה המקורה בחלקו הגדול יכול להכיל 100,000 צופים. לבד מהטקסים הרשמיים יערכו בו גם תחרויות האתלטיקה והכדורגל. האיצטדיון האולימפי נמצא בתוך קמפלקס ענק ששטחו 545,000 מ"ר ואשר יכול להכיל בעת ובעונה אחת 200,000 איש.

מרכז השייט: ארבעה מנציגי ישראל יהיו השייטים. הם לא יתגוררו בכפר האולימפי בסיאול. עבורם ועבור יתר השייטים הוקם בעיר הנמל הגדולה של קוריאה, פוסאן, מרכז שייט על שטח של 231,000 מ"ר. פוסאן נמצאת אגב במרחק של 480 ק"מ מסיאול.

לוח הזמנים הישראלי בסיאול

אגרוף				
יהודה בר־חיים, יעקב שמואל, אהרון יעקבשווילי	החל בשבת 17.9.88 ועד יום א' 2.10.88		סדר התחרויות והשעות יקבעו בסיאול	
האבקות				
48 ק"ג	יום א'	18.9.88	10.00, 17.30	(מוקדמות)
	יום ב'	19.9.88	10.00, 17.30	(מוקדמות)
דב גרוברמן	יום ג'	20.9.88	10.00	(מוקדמות)
			17.30	(גמר)
90 ק"ג	יום ב'	19.9.88	10.00, 17.30	(מוקדמות)
אבן ברנשטיין	יום ג'	20.9.88	10.00	(מוקדמות)
			17.30	(גמר)
התעמלות אמנותית				
שולמית גולדשטיין	יום ד'	28.9.88	18.00–21.40	(מוקדמות)
רקפת רמיגולסקי	יום ה'	29.9.88	18.00–21.40	(מוקדמות)
	יום ו'	30.9.88	18.00–21.40	(גמר)
התעמלות מכשירים				
רוויטל שרון	יום ב'	19.9.88	11.00–11.35	תרגילי חובה
			20.30–21.05	[illegible]
	יום ד'	21.9.88	22.30–24.05	תרגילי רשות בבתים
	יום ו'	23.9.88	12.00–14.30	גמר
	יום א'	25.9.88	12.00–14.30	גמר
קליעה				
יצחק יונסי ואדי פפירוב				
60 שכיבה	יום ב'	19.9.88	09.00–10.45	מוקדמות
			12.30	גמר
רובה־אויר	יום ג'	20.9.88	09.00–11.15	מוקדמות
			12.30	גמר
שלושה מצבים	יום ה'	22.9.88	09.00–14.00	מוקדמות
			15.30	גמר
שחיה				
אייל סטיגמן				
100 מ'	יום א'	16.9.88	09.00	מוקדמים
חזה	יום ב'	19.9.88	12.00	גמר
200 מ'	יום ו'	23.9.88	10.00	מוקדמים
חזה			20.00	גמר
שייט				
יואל סלע, אלדד אמיר, דן ורן טורטון				
ההולנדי המעופף	יום ג'	20.9.88	כל יום	
	עד יום ד'	28.9.88	13.10	
470				

שיא אולימפי ראשון בסיאול: 12,000 משתתפים מ־160 מדינות

יותר מ־12,000 ספורטאים המייצגים 161 מדינות, מספר שיא בתולדות המשחקים האולימפיים, יטלו חלק במשחקי סיאול. [illegible] ב־1896. [illegible]

רשימת המדינות לפי סדר האלפבית [illegible]: אפגניסטן, אלג'יריה, אנדורה, אנגולה, אנטיגואה, [illegible] ארגנטינה, אוסטרליה, אוסטריה, [illegible] בחריין, בנגלדש, ברבדוס, בלגיה, בליז, בנין, [illegible]

[illegible] לא יהיו מיוצגות במשחקים: [illegible] קובה ואתיופיה.

נציגים ל־7 ענפים אישיים הכדורגל והכדורסל נותרו בבית

הכדורסלנים נכשלו בטורניר מוקדם בהולנד.

המשלחת הישראלית לאולימפיאדת סיאול, שתיפתח ב־17 בספטמבר ותנעל ב־2 באוקטובר, תכלול 15 מספורטאי ההתאחדות לספורט ו־4 טניסאים. רק 7 ענפי ספורט ישתלבו במשחקים האולימפיים.

גודל הסגל האולימפי הוא פועל־יוצא של שיטת הכנות שונה מהרגיל, שגובשה ועוצבה ע"י היחידה לקידום הספורט ההישגי. השיטה התבססה על פעילות רצופה שיטתית ומדעית עם תשתית רחבה של ספורטאים פוטנציאליים בכל ארבע שנות ההכנה. במסגרת ההכנות הושם דגש על שיפור שיטות ורמת האימונים וגיבוש תכניות מקצועיות בהתאמה לכישורים, אופיו ורמתו של כל ספורטאי וספורטאי.

שיטת המינימום בוטלה ובמקומה נקבעו קריטריונים ברורים של הישגיות בכל שנה ושנה וסובבו תחרויות המוגדרות בהן ניתן היה לקבוע את הקריטריון. המטרה היתה לנטרל את גורם המקריות ולהבטיח, שמשתתפי סיאול יגיעו לזירה האולימפית לאחר תהליך מיון יסודי, מבוקר ומתקדם.

ואכן, במהלך ארבע שנות ההכנה כלל הסגל האולימפי הרחב כ־50 ספורטאים ויותר, שרק מתיהם הגיעו לקו הגמר. למעשה עמדו בקריטריונים שלושה ספורטאים נוספים: הסייפים לידיה הסואל, אודי כרמי וניסן בלנק, שהופעתם נמנעה בגלל יום הכיפורים.

נבחרות הכדורגל והכדורסל נכשלו במבחנים הקדם־אולימפיים ונשארו בבית. נבחרת הכדורגל, בהדרכתו של מלינקו מיהיץ', סיימה שנית בבית האוקיאני והכרטיס לסיאול עבר לאוסטרליה.

שייט

שייטי „ההולנדי המעופף" יואל סלע ואלדד אמיר צעדו בדרך לקוריאה כבר ב־1987, כשסיימו במקום [illegible] בין המדינות המשתתפות באליפות העולם [illegible] (מקום 6 מבין 60 הסירות). הם חיזקו את אחיזתם ב־1988 בעת זכייתם במדליות כסף בתחרות קדם־אולימפית בפוסאן. שייטי דגם 470 דן ורן טורטון נהנו [illegible] באליפות העולם בחיפה לפני שלושה חודשים [illegible] לסיים בין 10 המדינות הראשונות.

טניס

עמוס מנסדורף וגלעד בלום נהנו מכרטיסי הזמנה לטורניר האולימפי הראשון בעקבות הופעת נבחרת ישראל בבית העליון בגביע דייוויס. [illegible] כרטיסים נוספים בטורניר האסייתי בטוקיו.

התעמלות מכשירים

רוויטל שרון רכשה את זכות ההשתתפות במשחקים האולימפיים באליפות העולם ברוטרדם ב־1987 והשלימה אותה בתחרויות מוצלחות בצרפת ובהונגריה. ברוטרדם סיימה במקום ה־94 מבין 180 משתתפות בהישג טוב יותר מהממוצע הנדרש – 9.2 נקודות.

אמנותית

שלומית גולדשטיין ורקפת רמיגולסקי עברו את הקריטריון (37.50 נקודות) באליפות העולם ב־1987. גולדשטיין דורגה בה במקום ה־47 מבין 78 מתעמלות, שהבטיחו לה כרטיס כניסה אולימפי [illegible]. השתיים השלימו השנה את הישגיהן בשורה של תחרויות באירופה.

האבקות

מתאבקי הסגנון היווני־רומי, דב גרוברמן ואבן ברנשטיין, השלימו באליפות הפתוחה של ארה"ב את הקריטריון, שנדרש מהם – 3 נצחונות בטורנירים בינלאומיים בהקבוצה הראשונה. גרוברמן זכה במדלית כסף בטורניר בפולין ב־1987 וברנשטיין הוכתר באלוף משחקי הפועל.

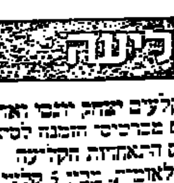

קליעה

הקלעים יצחק יונסי ואדי פפירוב נהנו מכרטיסי הזמנה לסיאול [illegible] ההתאחדות הקליעה הבינלאומית. מבין 5 קלעי הסגל האולימפי נפלה הבחירה על הצמד יונסי־פפירוב, שרשמו את מיקבץ ההישגים הטוב ביותר בשנתיים האחרונות. פפירוב [illegible] את הכרטיס לסיאול בתחרות הקדם־אולימפית בסיאול ב־1987 (במקום 9 בתרגיל שכיבה עם 597 נקודות) ואילו יונסי שיפר את שיאו באליפות העולם בהונגריה. השניים הצטיינו גם בסדרת המבחן של הנבחרת בארה"ב ובאירופה.

אגרוף

המתאגרפים יהודה בר־חיים, יעקב שמואל ואהרון יעקבשווילי [illegible] באליפות העולם בארה"ב (1987).

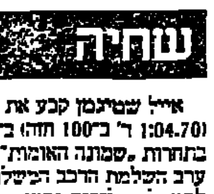

שחיה

אייל שטיגמן קבע את הקריטריון (1:04.70 ד' ב־100 חזה) ב־1987 בתחרות „שמונה האומות" וחזר עליו ערב השלמת הרכב המשלחת לסיאול באליפות גרמניה.

יומן הנמר / יעקב ברוש

הבטחון מעל הכל

(סיאול, מיוחד ל"דבר"). ארבעה ימים לפני תחילת האולימפיאדה ה־24, ממשיכים הקוריאנים בהשקעת מאמצים ומשאבים אדירים כדי שהכל יהיה מוכן בשבת לטקס הפתיחה. העם הקוריאני התגייס, רובו ככולו, לשם הגשמת מטלה זו ונבון לעכשיו ניתן לאמר כי התקלות ואי הסדרים הם ממש שוליים ומאפיינים אירועים גדולים כמו אולימפיאדה.

פרט למאמץ הגדול בארגון המפעל, שלפי כל הנתונים עומד להיות הגדול ביותר של התנועה האולימפית, הרי שהקוריאנים מתרכזים בנושא הבטחוני. ובאמת, בנושא זה לא חסך כאב ראש גדול למקומיים. צרות יש להם מזה עשרות בשנים מאחיהם בצפון. הצבא היפאני האדום כבר שלח כמה איומים בביזון לסיאול ובאופן טבעי הופכת המשלחת הישראלית לשמורה ביותר, לא מעט בגלל הטבח של הי"א במינכן.

אפשר להמשיך ולהוסיף עוד כהנה וכהנה בנושא זה, אך אם להיות הוגנים, הרי שבאמת מתרכזים בסיאול בבעיות בטחוניות יותר מאשר בכל אולימפיאדה קודמת. לזכותם של הקוריאנים יאמר כי למרות שאי אפשר שלא להבחין בנוכחות של כוחות הבטחון בנקודות הרגישות המועדות לפורענות, הרי שנוכחות זו יש בה כדי להרתיע יותר את הטירוריסטים למיניהם. אנו הישראלים כבר מתורגלים ורגילים לנוכחות מאין זו, אבל משיחות עם חברי משלחות רבות הם מקבלים את הדבר כמובן מאליו.

אבל יחד עם זאת מתנהלים החיים בסיאול בצורה שוטפת. שדה התעופה "קימפו" עמוס לעייפה באלפי נכנסים ובינתיים הכל קולח במהירות. הקוריאנים העמידו לא רק מיליארדי דולארים אלא גם אנשי שירות המסבירים במספרים שלא יאמנו. הכל כדי לעמוד באתגר הגדול: הצלחת המשחקים האולימפיים. סיאול הבירה הולכת ולובשת חג הכל אוכלים ונושמים את האווירה האולימפית. השילוט, התאורה, הקישוטים באלפים בסמלי האולימפיאדה – כל אלה משווים לעיר הנקיה הזו משהו באמת מיוחד. ניכר שהקוריאנים "הולכים" על מאה אחוזים של הצלחה. אגב, המקומיים באים במתקנים ובהדרים שכבר לתפארת וגם בעבודה השוטפת לא פחות, שלאחר 12 שנה מתקבצים והולכים ספורטאים מ־160 מדינות כולל אלה של הגוש המזרחי, מספר שישבור את שיא ההשתתפות לאחר ההחרמות שהחלו במונטריאול והגיעו לשיאם במוסקבה ובלוס אנג'לס.

בסך הכל האוירה בסיאול היא מאוד חיובית וקיימת דריכות לקראת תחילת התחרויות. הכל מחזיקים אצבעות לקוריאנים שהכל יעבור בשלום. והרגשה כאן שהמשחקים העומדים בפתח יצעידו את התנועה האולימפית לפסגה חדשה מעל ומעבר למה שהיה ידוע עד כה.

פסק זמן
עם: אהרן להב

סיאול 88' – בפעם ה־24

בשבת אחרי חצות תצא האולימפיאדה ה־24 לדרך. סיאול '88 תקרא לה היסטוריה. בפעם השניה בתולדות המשחקים האולימפיים מארחת יבשת אסיה את האולימפיאדה (אחרי יפן ב־1964). בין 161 המדינות תהיה גם משלחת ישראל עם 19 ספורטאים. בשביל ישראל תהיה זו שוב הופעה, שעיקרה השתתפות ללא שום סיכוי לזכיה במדליה.

לעומת זאת, יהיו ספורטאי ישראל חלק מהקהילה הספורטיבית השמורה ביותר במשחקים האולימפיים, אחרי האסון הכבד שפקד אותנו במשחקי מינכן 72', בהם איבדנו י"א ספורטאים בפעולה טרוריסטית נפשעת של אש"ף. אלא, שמאז הצטרפו עוד מדינות פרובלמטיות, שכקרבן או כאוירון קיימת עוינות, שאפילו מפגש ספורט כמו האולימפיאדה, אינו שם קץ לחילוקי דעות ולשנאה.

אחרי שמונה שנים שוב יתחרו אלה מול אלה ספורטאי המערב (בעיקר ארה"ב) וספורטאי הגוש המזרחי (בעיקר ברה"מ), לאחר שבאולימפיאדת מוסקבה 1980 הטיל הנשיא קרטר חרם על המשחקים בגלל פלישת הרוסים לאפגניסטן ולאחר שאת אולימפיאדת לוס אנג'לס 1984 החרימו הרוסים יחד עם הגוש המזרחי (למעט יוגוסלאויה ורומניה).

זאת תהיה פגישת פיסגה בין שיאני העולם מכל קצות עולם, אבל שוב בלי כמה מדינות מחרימות ובראשן קובה, שאחד מסמלי קופצי הגובה שלה, חאביאר סוטומאייר, ששבר לפני כמה ימים את שיא העולם (2.43 מ') לא יציג בה את יכולתו. המשחקים האולימפיים על פי מישנתו של הברון הצרפתי דה־קוברטין, שעיקרה הפלת חומות מכל סוג שהוא בין יבשות ועמים, שוב נתבסת אל צוקי הפוליטיקה.

במשך שלושה שבועות רצופים, על אף הבדלי השעות בין חלקי תבל שונים, יתותקו מיליוני בני־אדם אל כל אמצעי התקשורת כדי לצפות בשפה האוניברסלית לכולנו – הספורט. זוהי שפה שבמעשיה צריכה לאחד את כל האנושות בלי הבדל דת, גזע ולאום אל שלושה רגעי השיא "מהר יותר, גבוה יותר, חזק יותר". האלקטרוניקה המודרנית תביא רגעי שיא אלה אל כל בית בו מצוי מכשיר טלוויזיה.

השאלה הנותרת פתוחה עדיין, מתי תגיע האנושות למצב שהאולימפיאדה תהיה מיפגש השיא הבלעדי בין העמים וחזית התגוששות הבינלאומית היחידה, בלי שורות קרב, בלי מערב ומזרח ובלי שנאות, איבות ועוינות, בלי נשק מפלצתי ובלי חרדה מפני מלחמת עולם, שאחריה יצטרך מישהו להתחיל הכל מבראשית.

הפאקיסטני תוקף אותנו ללקין: נראה מה הוא יעשה

מאת יעקב ברוש
שליחנו המיוחד

(סיאול, מיוחד ל"דבר"). פרשת המתאגרפים הישראלים אינה יורדת מעל הפרק והנושא כבר חרג ממסגרת הדיונים בין נציגי ישראל וההתאחדות הבין לאומית. הפרשה ממשיכה לעניין את התקשורת העולמית ויש להודות שהמדרבן לכך הוא הנשיא הפאקיסטני של ההתאחדות הבין לאומית.

גם אתמול הוא פתח את רצועות לשונו. הפעם הוא עשה זאת בסיאול, בשיחות עם כלי התקשורת העולמית וכך, בעוד הנציגים הישראלים עושים מאמצים גדולים כדי לחסל את הפרשה הרחק מעיני כלי התקשורת, הכריז הפקיסטני שאין לעבור על הופעת המתאגרפים הישראלים בדרום אפריקה לסדר היום וחייבים להטיל סאנקציות על הישראלים. הנשיא הפאקיסטני התעלם כמובן מצעדי ההתאחדות לספורט כלפי אלה שהתמודדו שם והוא מנסה להטיל את כובד משקלו על שאר הנציגים שידונו מחר בפרשה.

מנגד נפגש שמואל ללקין, מנכ"ל ההתאחדות לספורט עם המזרח גרמני, ויד, סגן נשיא ההתאחדות הבין לאומית. במשך שלוש שעות הסביר ללקין את השתלשלות כל אותם אירועים שהסתיימו בהרחקת המתאגרפים לצמיתות. לדברי ללקין קיבל המזרח גרמני את ההסברים ואף הבטיח לעשות נפשות לעניין הישראלי, אבל ללקין סירב להשמע אופטימי: "אולי הוא אמר לי את מה שרציתי לשמוע. חשוב יותר מה הוא יעשה בעת ההכרעה ביום חמישי".

אגב, לפני כמה שנים נתפסו המתאגרפים האמריקאים בפרשה דומה, אלא שההתאחדות האמריקאית הסתפקה בהרחקה לשישה חודשים בלבד. לא מן הנמנע שהשוואה בין שני המקרים הדומים אולי תעזור למתאגרפים שלנו להופיע בכל זאת בזירה האולימפית בסיאול ולא לחזור הביתה כתיירים.

אגב, היום יפתחו שלושה קונגרסים בין לאומיים – בשחיה, כדוריד והתעמלות בהשתתפות נציגים מישראל. קונגרס ההתעמלות הוא החשוב ביותר לספורט הישראלי. לאחר שאסיה העיפה אותנו מהיבשת, צעד שאם נבקש בלשון המעטה התקבל בברכה ע"י ההתאחדות לספורט, נעשים כעת מאמצים לשילוב המתעמלים באירופה בצורה רשמית. ישראל תודיע על נכונותה לפרוש מההתאחדות האסיאתית וצעד זה צריך לקבל את אישור הקונגרס. אם אכן זה מה שיהיה, הרי שאחר כך תצטרך ישראל להגיש בקשה להסתפח לאירופה, בקונגרס, תהליך שיכול להמשך בקלות מספר שנים. הנחמה של ענף ההתעמלות היא שבכלל אין לנו מה לחפש באסיה ואולי כדאי לחכות כמו ילדים טובים עד שנסתפח.

בין מזרח למערב

השחיין המערב גרמני, יאנס פישר ברנדס אמר אתמול בסיאול כי מזרח גרמניה פנתה אל הוועד האולימפי הבין לאומי בבקשה להרחיק אותו ממשחקי סיאול בעקבות עריקתו מהמזרח למערב בשנת 1985. ברנדס מתכונן להתחרות בשני המשחים 200 ו־400 מעורב אישי. הוא אמר כי לדעתו בקשת הגרמנים מגוחכת ונעשתה רק לצורך פורמאלי. "הוועד האולימפי כבר החליט בשאלה זו".

תחי הרפואה בדיקור

עשרות ספורטאים שכבר הגיעו לסיאול והשתכנו בכפר האולימפי פנים לקבל את סיועם של הרופאים המקומיים המתמחים בדיקור. הממונה על המרכז הרפואי בכפר האולימפי, ד"ר פארק יונג בה אמר כי בצוות שלו מצויים רופאים משני הסוגים. כאלה המתמחים בדיקור וכאלה המשתמשים ברפואה המקובלת. הוא טען כי עיקר הבעיות למרכזו שלו יהיו בבעיות של מתיחות שרירים. הוא צופה כי 400 ספורטאים מרביתם אתלטים יהיו הפונים העיקריים למרכז.

יקוצר מצעד המשלחות

ככל הנראה יקוצר מצעד המשלחות במהלך טקס הפתיחה ביום שבת הקרוב. מן הוועדה המארגנת נמסר כי אותם שלא יוצגו לקחת חלק במצעד ובטקס יוכל לוותר עליו מבלי להענש. עוד נמסר מהוועדה המארגנת כי למעשה יכול כר הדשא באיצטדיון להכיל רק 8400 מתוך 17000 הצועדים הפוטנציאליים, ספורטאים וחברי משלחות. ארה"ב תורשה לשתף רק 360 מתוך 870 נציגיהם לסיאול. ברה"מ לה יש משלחת גדולה יותר מאשר לארה"ב תורשה לשתף רק 354 מתוך 875 ספורטאיה. גם משלחות אחרות נקראו לדלל את השורות.

בינתיים חל שינוי בתוכניות הוועדה המארגנת וכל ספורטאי שירצה ליטול חלק במצעד המשלחות יוכל לעשות זאת. המשלחת האמריקאית כי כל 870 נציגיה יהיו באיצטדיון האולימפי.

גראף תנוח ותבוא

סטפי גראף הטניסאית מספר אחד בעולם שהשלימה בסוף השבוע זכיה בגראנד סלאם ואשר אמורה ליטול חלק במשחקים האולימפיים בסיאול חזרה הביתה כדי לנוח לפני יציאתה לדרום קוריאה. כפי שנמסר היא תנוח בביתה שלושה ימים ואז תעלה על המטוס כדי להצטרף לחבריה במשלחת הגרמנית בכפר האולימפי בסיאול.

חולון: שנה טובה עם שני נצחונות במבחנים

מאת משה כהן

הפועל חולון גברה אמש בקושי רב בביתה על מכבי ר"ג בתוצאה 82:83 (46:34).

חולון שיחקה ללא בן מקדונאלד שאמור להגיע לארץ ביום חמישי. אולם הדבר אינו מצדיק יכולת כה חלשה של רוב כוכבי הקבוצה.

האורחים מעיר הגנים הוליכו ברוב שלבי המשחק ורק בסיום הצליחו החולונים להציל את כבודם. במהלך המשחק התחוללה תגרה בין יונתן דלול לבין סמן מאיר.

1000 צופים חזו במשחק שנערך אמש.

הרבו לקלוע לחולון: וליאמס 26, פיליפס 16, דלול 13.

הרבו לקלוע לר"ג: קילינג 25, מאיו 18, אדריטי 17.

★ בערב החג לא התקשו שחקני הפועל חולון להביס במשחק אימון את מכבי ראשל"צ 64:81 (32:40). במשחק זה לא שתף אריל ויליאמס, שהגיע באיחור וראשי הקבוצה מסרו על העמדתו לדין משמעתי.

הרבו לקלוע לחולון: ברמור 24, פיליפס 32.

הרבו לקלוע לראשל"צ: כץ 14, ולפוזר 13.

חגיגת כדורגל הערב באירופה:

וולס תתארח בהולנד

מאת שמואל טל

ארבע מנבחרות האי הבריטי יהיו הערב בפעולה במסגרת מוקדמות הגביע העולמי בכדורגל. אולם, דווקא המשחק הידידותי בין שתי המאכזבות של אליפות אירופה, אנגליה ודנמרק שיערך בוומבלי ימשך את מרבית תשומת הלב.

אצל שתי הנבחרות הללו מהפכים. וותיקים פינו מקומם לצעירים במטרה לשנות תדמית ודמה ואלה ירצו להוכיח את עצמם כדי לתפוס מקום של קבע בהרכב הראשון.

המעניין מבין המשחקים יהיה זה בו תארח אלופת אירופה נבחרת הולנד את וולס באמסטרדם במסגרת בית 4. להולנדים תהיה זו הופעת ראשונה מאז זכו בכתר האירופי והם ירצו בוודאי להוכיח את עצמם. רק פציעתו של הקפטן רוד חוליט העשויה למנוע את שיתופו תאלץ את המאמן החדש תייס ליברגטס לערוך שינויים בהרכב הקלאסי.

פרנק רייקרד ומארקו ואן באסטן מצויים בכושר טוב כמו גם יתר חבריהם. השינוי היחידי הצפוי בהרכב הוא שיתופו של סגני סילוני במקום ארנולד מירון שפרש מהנבחרת. הוולשים מקווים שיצליחו להוציא נקודה מההולנדים. הם מאמינים שאיאן ראש שחזר לשחק באנגליה יהיה בכושר הבקעה ויטריד את ההגנה המקומית.

סקוטלנד יוצאת למשימת הגביע העולמי עם נבחרת פגועה ופצועה. היא תשחק באוסלו נגד הנבחרת הנורווגית בבית חמש. ארבעה שחקנים סקוטים בינהם החלוצים סטארכן ומקויסט יעדרו מהמשחק. הנורווגים בשורותיהם משחקים חובבים ומקצוענים ישאפו לנצל את ביתיותם כדי להפתיע ולזכות בנצחון או לפחות בנקודה.

פרנק סטיפלטון שטרם מצא את מקומו בקבוצה מאז עזב את אייאקס עשוי להשוות את שיא ההשתתפות במשחקים במדי נבחרת אייר שתארח את צפון אירלנד בבית 6. סטיפלטון לא שיחק כדורגל רציני מזה זמן רב אך המאמן ג'קי צ'רלטון נתן אמון רב בנסיונו הרב. האירים מעודדים מהצלחתם באליפות אירופה האחרונה בגרמניה הולכים על נצחון אם כי ב"דרבי" כל תוצאה אפשרית.

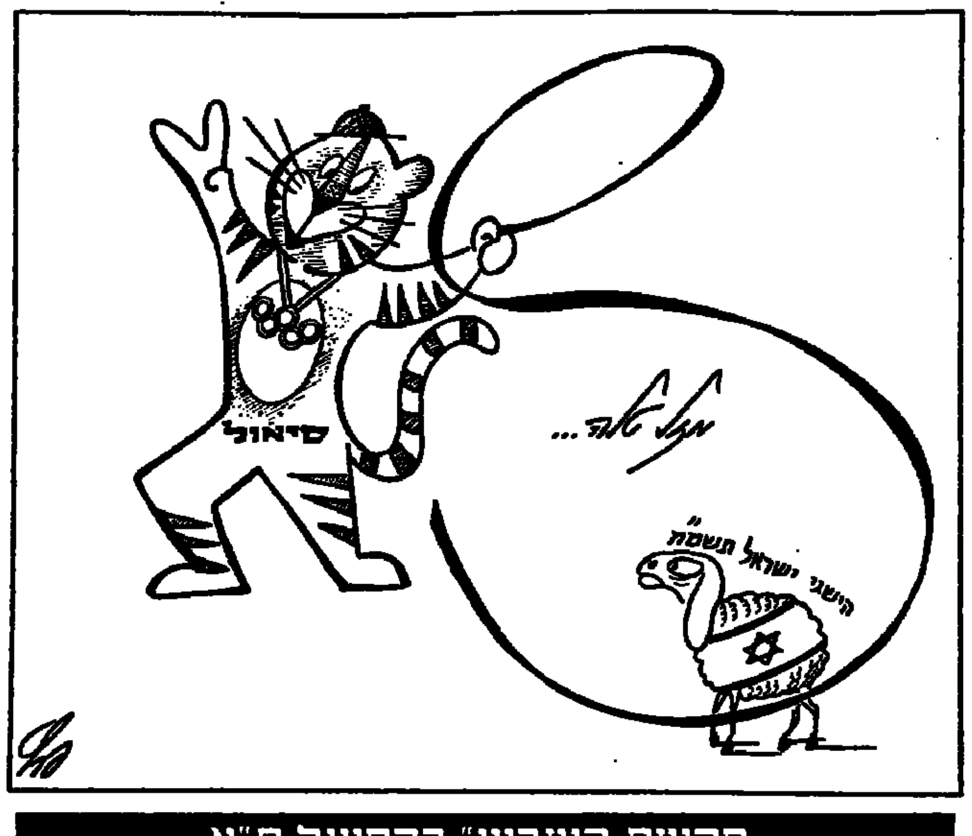

"פרשת השבוע" בהפועל ת"א

איך הועברו חלפון ורובין מהפועל ת"א להפועל בת־ים

מאת שמואל קליגר

שערוריות בהפועל ת"א רק פושטות צורה ולובשות צורה אחרת. עדיין לא נדמו הדיות במאבק הפועל ת"א – מס הכנסה – ערבויות – בנקים – מרכז הפועל וכבר צצה בעייה חדשה: "מי סמך", זו השאלה שהופנתה באצבע מאשימה כלפי אלי מילר ע"י ראשי מחלקת הכדורגל, התולה בו את הקולר בהעברת ניסים חלפון ובני רובין (ללא תמורה?!) להפועל בת־ים מליגה הארצית.

שני השחקנים כבר שיחקו בגביע הטוטו בשבת במדי הפועל בת־ים ועיקר הקצף יצא על אלי מילר שנמצא חתום על טופס מסמך ההעברה של השחקנים, שנמסר להתאחדות לכדורגל. לדברי מזכיר הפועל ת"א מאיר ברנשטיין (שעקב התפטרותו של חיים צימר משמש זמנית כיו"ר מחלקת הכדורגל) חתם מילר בסוף חודש יולי על טפסי העברת השחקנים למרות, שקיימת הוראה של שמעון מגדל פקיד ההתאחדות לכדורגל האוסרת על העברת שחקני הקבוצה ללא אישור.

בנוסף לזה קיים עיקול של מס הכנסה על כרטיסי השחקנים וכמו כן קיימת הוראה בפסק ביניים של השופטת חנה אבנ־אור מבית המשפט המחוזי המחייבת לקבל אישור בכל פעם שיתבקש להעביר שחקנים מהפועל ת"א לקבוצה אחרת.

ואם לגבי הפרת פסק הדין הנ"ל ע"י אלי מילר יש ספק, שכן הוא ניתן בחודש אוגוסט בעוד שחתימת אלי מילר על המסמכים נעשתה בסוף יולי, הרי בכל מקרה מדובר בהפרה של העיקול על כרטיסי השחקנים שהוטל ע"י מס הכנסה ובהנהלת הפועל ת"א מצביעים כאשמה גם על ההתאחדות לכדורגל, שאיפשרה את ההעברה למרות האיסורים הדו־משמעיים.

בינתיים פנה מאיר ברנשטיין במכתב ליעקב אראל מנכ"ל ההתאחדות לכדורגל אך עד היום לא נענה. גם אראל לא יכול היה להוסיף הסברים ואמר, כי המכתב הועבר לטיפולו של היועץ המשפטי של ההתאחדות לכדורגל.

"מילר חתם וביצע את ההעברה על דעת עצמו. ההתאחדות לכדורגל הפרה פס"ד בזה, שאיפשרה את ההעברה ללא הודעה לבית־המשפט. נתבע במובן הוא האורחי את הפועל בת־ים. איפה נשמע שמעבירים שחקנים ללא תמורה? אני לא מאמין שהם הועברו ללא תמורה. בנוסף היועץ המשפטי של הקבוצה יבדוק אם ההתאחדות לכדורגל לא חרגה מסמכותה, שכן במקרה כזה נתבע את החזרת השחקנים לקבוצה". כך מאיר ברנשטיין מזכיר – יו"ר בפועל של הפועל ת"א.

ברנשטיין אינו חוסך טענות מקבוצת הפועל בת־ים. לדעתו, לא נאה ולא יאה למי שנחשבת כקבוצת הבת של אלופת ישראל לנהוג כך. ראשי הקבוצה כבר הגיעו להסכם עקרוני עם "קבוצת הבת" שהם בעדיפות ראשונה בקליטת שחקני הפועל ת"א. לכן רבה התרעומת של הקבוצה ובעיקר על היו"ר שלה שלמה קורן שקלט את השחקנים כמו "במחתרת".

כמו כן נשמעו טענות בסוף השבוע במחלקת הכדורגל שחלק מכספי מענק האליפות הלך לאיבוד. לפי אותה טענה קיבלה מחלקת הכדורגל 53,000 שקלים מתוך 100,000, בסך הכל. 35,000 הועברו למחלקת הכדורסל והשאר לגורמים אחרים בהפועל. במחלקת הכדורגל שואלים, למה לא הועברו הכספים בשלמות למחלקת הכדורגל?

טרם נפתרו בעיות תשלום מלוא החובות לשחקנים שהתכוונו להמסר לידיהם היום. הצרה החדשה: בנק לאומי אינו מסתפק בבטחונות להלוואה (ערבויות של מרכז הפועל) ובינתיים מעכב ביצועה. ברור, איפוא, שהשחקנים לא יוכלו לקבל את המגיע להם היום. תאריך היעד נדחה לסוף השבוע.

בנק לאומי מצוי במלכוד באשר מצד אחד כבר הבטיח לשר האוצר שמעון פרס הדבר ואינו יכול, מוסרית, לסגת מהתחייבותו, אך מאידך אינו מסכים לבטחונות שאליהם אינו רגיל במהלך העסקי השיגרתי. ההנחה היא, כי בסופו של דבר יימצא מוצא מן הסבך שיאפשר ביצוע ההלוואה בסך 750,000 שקלים ותשלום חלק מהחובות למס הכנסה ולשחקנים.

הדעה הרווחת היא כי הכסף יומצא ע"י הבנק עד סוף השבוע. ואם לא, שאלנו את מזכיר הפועל ת"א והוא השיב: "מי שירצה לשחק – יעלה וישחק אם יקבל כסף ואם לא. צריך לזכור שבסך הכל התחייבנו לשלם לשחקנים 250,000 שקלים ומתוכם כבר שילמנו לשחקנים במוצאי שבת 100,000 – כספי הלוואה שקיבלנו מגורם פרטי. אם השחקנים יעשו בעיות בגלל 150,000 שקלים (עבור כולם) ננקוט באמצעים שבשלב זה עדיף שלא לפרסם".

כדי לא להשבית את שמחת החג קיבלו השחקנים שי לחג (רק השחקנים קיבלו וההנהלה לא קיבלה, בניגוד לעבר, הדבר נתקבל בהבנה נוכח המצב).

אתמול התנהל האימון הקבוצתי בהופעה מלאה של השחקנים לרבות הכוכבים משה סיני ואלי כהן. הקבוצה התמודדה במשחק אימון מול קבוצת הנוער. בעקוב אחרי ההכנות עד למשחק הראשון של אלופת המדינה מול אלופת השנה הקודמת בית"ר ירושלים במוקד משחקי הליגה המתחוללת בשבת בבלומפילד.

טבריה בכושר

מאת גבעתי בן־יוסף

במשחק ידידות שנערך אתמול גברה הפועל טבריה על מכבי אחי נצרת מליגה א' 1:6. השערים: עופר דן (2), מאיר עמר, יעקב לוי, משה ממן, עופר מורוי.

ברוך ממן שיחק לראשונה והיום ייחתם עימו הוסכם.

הנבחרת מתכנסת היום

מאת שמואל קליגר

20 שחקני סגל הנבחרת יתכנסו הבוקר ב־9 ליום האימון השלישי בהדרכת המאמן יצחק שניאור. בהעדרו של המאמן יעקב גרונדמן, שיצא לסיאול במסע ריגול אחרי הנבחרת האוסטרלית יהיו היום שוב 2 אימונים שבמרכזם הכושר הגופני ע"י מאמן הכושר אבי אלמוג.

למעשה, ישתתפו באימונים רק 18 כדורגלנים שכן אלי כהן וניר אלון עדיין פצועים ולגבי כהן הסובל מקרע ברצועה יש הוראת רופא האוסרת עליו להתאמן במשך 10 ימים.

לאחר האימונים ישוחררו השחקנים לבתיהם. גם בשבוע הבא יהיה רק יום אימונים אחד בשבוע בגלל החגים.

ארגון לקוי בשייט

בעיות ארגוניות מאפיינות את ההכנות האחרונות לקראת פתיחת תחרויות השייט האולימפיות בפוסאן, שם שוהים גם ארבעה נציגים ישראלים. מסתבר שהשייטים לא מקבלים את כל הצרכים שלהם ונאלצים לדאוג לעצמם עד הפרט האחרון. הבעיות נובעות כנראה בגלל חוסר ניסיונם של הדרום קוריאנים. ראשי משלחות ונבחרות מאירופה וניו זילנד תקפו את המארגנים וטענו כי בגלל חוסר אמצעים עלולים רבים מן המתחרים לסבול ממחלת ים במהלך התחרויות. מכל מקום, המארגנים משקיעים מאמצים רבים כדי להביא את ההכנות לגמר עד למועד פתיחת התחרויות. בנושא מזג האויר נמסר, כי הרוחות נושבות באזור של 12 עד 14 קשר לשעה ומבטיחות תנאים טובים לשייטים.

הטניס אינו אהוד

הטניסאים המקצוענים אינם מתקבלים בברכה בסיאול. רשמית הודיעו המארגנים כי הם שמחים שהטניס חזר לזירה לאחר 64 שנות העדרות. אולם בשיחות בלתי רשמיות הם פסלו את הרעיון וטענו כי יש לשקול מחדש שיתוף של מקצוענים במשחקים האולימפיים. כמה מן הנציגים אמרו כי שיתוף מקצוענים אינו הוגן. לדעתם יש למקצוענים את המסגרות שלהם ואין להם מה לחפש בין החובבנים.

חידוש היחסים

העובדה שמרבית המדינות הקומוניסטיות נוטלות חלק במשחקי סיאול תסייע גם לחידוש היחסים הדיפלומאטיים בין מדינות אלה והמדינה המארחת. כפי שנמסר, עומדת כבר הונגריה להודיע על חידוש הקשרים עם הדרום קוריאנים.

שר החוץ הדרום קוריאני אמר כי חידוש היחסים עם ההונגרים יהווה אבן פינה ליחסים החדשים עם הגוש הקומוניסטי.

דגים במימי סיאול

מאות דגים שמנים גורמים כאבי ראש לאחראים על ארגון תחרויות החתירה במסגרת המשחקים האולימפיים. נמסר כי יותר מ־400 דגים שהגיעו למימי התעלה מעשה ידי אדם, כדי לקלוט את כל הירוקת המצטברת ולמנוע פגיעה בצלילות המים, מפגינים פאסיביות ואינם מבצעים את מלאכתם. מאידך הם מקלים את המלאכה על תושבי סיאול המתגוררים בקרבת התעלה המבלים את זמנם בדיג.

משפחת הצלפים

שילוב של אב ובת בנבחרת הקליעה האמריקאית. זהו ויגר היא ביתו של מנהל הנבחרת האמריקאית, לנץ ויגר, שזכה במדליות זהב באולימפיאדת טוקיו 64. בסיאול מקווה הבת בת ה־22 ללכת בדרכו של אביה ולגרוף אף היא מדליות זהב. לטענתה סיפרה כי היא אחזה באקדח כבר מגיל 12. היא מקווה לראות בסיאול פרי לאימוניה הממושכים.

שיא בעולם אושר

האצנית המהירה בעולם, פלורנס גריפית ג'וינר, שאבה אתמול עידוד רב מן העובדה שהשיא העולמי – 10.49 שניות שנקבע במהלך המבחנים לקביעת הנבחרת לסיאול אושר והוכנס לטבלת השיאים. כזכור התעוררה בזמנו בעיה עם שעון הרוח במהלך התחרויות באינדיאנאפוליס ורבים טענו כי שיאה של גריפית אינו חוקי. מכל מקום, בסיאול היא מתכוונת להוכיח לכולם כי השיא אכן נקבע בזכות ולא בחסד והיא מסוגלת להגיע גם להישג טוב יותר.

הלוח

דירות למכירה · עסקים · מגרשים · הצעות עבודה · מכוניות · רוצים לקנות · רהיטים · הלוואות · דיבור והרצאה · פוליש וניקיון · צילום · נרשמו לנישואין · הכרזות · שוק המציאות · שרותים · ירושלים · עסקים · מגרשים · ריפוי והרזיה · אילת · הכרזות

לחברה תעשייתית חדשנית
המשווקת מוצרי צריכה
דרושים
מפיצים
בעלי רכב מסחרי
לאזורים: בכל חלקי הארץ
דרישות התפקיד:
★ גיל 25–50 לאחר שרות צבאי מלא
★ השכלה תיכונית – מקצועית
★ נכונות לעבודה קשה
★ מהימנות בטיפול בכספים
★ קשרים ונסיון מקנים עדיפות
★ הזדמנות טובה למועמדים
המעונינים להשתלב בחברת שיווק דינמית.
מועמדים מתאימים יפנו
טלפונית 03־661912
– סודיות מובטחת –

המועצה המקומית יהוד
דרוש
רופא שיניים
בחצי משרה
לטיפול בתלמידים
בדבר פרטים נא לפנות
לגב' לאה דוידוביץ באגף החינוך
טל' 03־363682־5
03־5364816
מ. לינק
ראש המועצה

לדיוה
דרושה
דוגמנית בית
במשרה מלאה
אחרי שרות צבאי
או לקראת שחרור
טלפון 03־839151

هكذا من الاصل

נשים ממדינות מזרח־אירופה לראשונה למכון האפרו־אסיאני

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

נשים ממדינות מזרח־אירופה ישתתפו, לראשונה מאז הוקם המכון האפרו־אסיאני של ההסתדרות, בסמינר לנשים מנהיגות שיקיים המכון בנובמבר.

הסמינר, שנרשמו אליו 25 נשים המייצגות עמדות מרכזיות בארגונים קואופרטיביים במדינות מתפתחות, ייערך בשיתוף הארגון הבין־לאומי לקואופרציה ויעסוק בין השאר בתפקידי האשה בארגון הקואופרטיבי.

המכון האפרו־אסיאני עורך השנה 14 סמינרים למשתלמים ממדינות בעולם השלישי, לעומת 12 סמינרים אשתקד ושנה בלבד לפני שנתיים. מנהל המכון, יהודה פז, חבר קיבוץ כיסופים, מסר ל„דבר" כי לשנת '89 מתוכננים 16 סמינרים.

פז הטעים כי חלק ממדינות אפריקה הפסיקו לשלוח משתלמים למכון בעקבות ניתוק היחסים הדיפלומטיים עם ישראל בשנת 73. הן מאשתקד שוב מגיעים למכון משתלמים ממדינות אלה.

עוד אמר כי במקביל לסמינרים שהמכון מקיים בארץ, ארגנו השנה מדריכיו סמינרים לפעילי איגודים מקצועיים וראשי ארגונים קהילתיים ב־12 מדינות: ליבריה, קמרון, חוף השנהב, זאיר, דרום־אפריקה (למשתתפים שחורים), סנגל, הודו, סרי־לנקה, הפיליפינים, סינגפור, פפואה־גיניאה ואיי באהאמה.

מדו"ח שהגיש פז למועצת המנהלים של המכון מתחוור כי הוא נאבק בקשיים תקציביים ועקב כך נבלם פיתוחו.

המקורות התקציביים של המכון הם: הוועד הפועל של ההסתדרות, מלגות של ארגונים הולנדיים ושל איגודים מקצועיים בעולם הניתנות למשתלמים, קרנות בין־לאומיות וכן ארגונים יהודיים, לרבות מגבית ההסתדרות בארה"ב.

טלילה שפר תבקש דיון בפני 5 שופטים בביהמ"ש העליון

טלילה שפר בבית המשפט העליון לאחר שנדחה ערעורה (צילום: יצחק הררי)

(עו).– בית המשפט העליון דחה ביום א' את ערעורה של טלילה שפר, אמה של הפעוטה יעל החולה בטיי־זקס, הקשור לסוגיה של המתת חסד.

האם בקשה מבית המשפט המחוזי צו הצהרתי, לפיו כשיוחמר מצבה של בתה עקב התפתחות דלקת ריאות, לא תחובר הילדה למכשירי הנשמה והרופאים לא יטפלו בה וכך לא יאריכו את חייה באורח מלאכותי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב דחה את הבקשה לצו הצהרתי, ואז ערערה האם, באמצעות פרקליטה עו"ד יצחק חושן, לבית המשפט העליון.

השופטים, המשנה לנשיא מנחם אלון, יעקב מלץ וחנוך אריאל, אומרים בפסק הדין: „נתנו דעתנו ולבנו לבעיות הקשות והמורכבות העולות בסוגיה מרובת אנפין זו, ולנסיבות המיוחדות שבמקרה שבפנינו. לאחר עיון ושיקול באנו לכלל מסקנה שאין לתת ההצהרה המבוקשת. אנו דוחים את הערעור".

השופטים אומרים, כי החליטו שאין זה ראוי במקרה מיוחד זה לעכב את ההודעה על פסק דינם עד לגמר כתיבת הנימוקים, לכן החליטו לתת את הנימוקים לפסק הדין בנפרד ובמועד אחר. בנסיבות העניין, לא פסקו השופטים הוצאות.

טלילה שפר אמרה לאחר ההחלטה, כי לא היתה מופתעת והכינה את עצמה לאפשרות שהשופטים ידחו את הערעור.

טלילה ופרקליטה מתכוונים לפנות לנשיא בית המשפט העליון בבקשה לקיום דיון נוסף בערעור בהרכב של חמישה שופטים, משום שבמקרה זה יש לטענתם קושיה משפטית מיוחדת ומורכבת.

בכיר במע"מ־רחובות נידון לשנתיים מאסר; ביקורת על נהלי חקירה

(עו).– ויטלי גרודזינסקי (48), פקיד בכיר במשרדי מע"מ ברחובות, ראש חוליה הממונה על אכיפת החוק, נידון ביום א' לשנתיים מאסר בפועל לאחר שהורשע בקבלת שוחד, בדרישת שוחד, במרמה ובהפרת אמונים.

השופט מתח בגזר הדין ביקורת חריפה על נהלי חקירה ופיקוח במשרדי מע"מ ברחובות.

התובעת, עו"ד דורית שפירא, טענה בכתב האישום כי הנאשם נכנס לחנות סיטונית לשיווק סיגריות בלוד וביקש לקנות קרטון סיגריות. בעל החנות, דוד אוחיון, סירב לקבל ממנו צ'ק בנימוק שאינו מכירו. בתגובה אמר לו הנאשם: „אתה עוד תכיר אותי". הנאשם שלף בפני בעל החנות את תעודת עובד הציבור שלו והזמינו לחקירה במשרדי מע"מ ברחובות.

אוחיון (בן 70) התייעץ עם מנהל החשבונות שלו בן שושן (שימש כעד מדינה במשפט) והלה התלווה אליו לחקירתו על ידי הנאשם. עם סיום החקירה, ביקש ממנו בן שושן להשאירו בחדר עם הנאשם, ולאחר הסתודדות קצרה, יצא מן החדר והודיע לסיטונאי כי הנאשם דורש 3,000 ש"ח ל„סידור העניין".

אוחיון סירב בתחילה, אולם לאחר שבן שושן אמר לו „לא כדאי לך להסתבך איתם, אם הם רוצים הם תמיד ילבישו עליך משהו", הוא הסכים ונתן לנאשם את הסכום המבוקש.

עו"ד שפירא טענה עוד בכתב האישום כי ניסיון נוסף של הנאשם לקבל בצורה דומה 4,000 ש"ח מבעל עסק סיטונאי לשיווק מזון, בתמורה על סגירת עניינו במע"מ, לא עלה יפה מאחר שהאיש סירב והעניין הגיע בסופו של דבר לידיעת המשטרה, אשר פתחה בחקירה שבסיומה הועמד הפקיד הבכיר למשפט.

שופט השלום ברחובות נסים ישעיהו מתח ביקורת נוקבת על נהלי העבודה הקיימים במשרדי מע"מ ברחובות, המטפלים בכ־20,000 נישומים. הוא מתריע על המצב בתחנה שבו לכל עובד בכיר או זוטר יש סמכות לגבות הודעה תחת אזהרה מנישומים, וההחלטה הסופית אם לפתוח בהליכים פליליים אם לאו נתונה בלעדית למנהל התחנה ולסגנו ושניהם חסרי השכלה משפטית.

השופט מותח ביקורת על כך שלעתים מקבל מנהל התחנה החלטה לפתוח בהליך פלילי נגד נישום, בניגוד לדעתו של היועץ המשפטי של המשרד. השופט מרגיש עוד כי במהלך המשפט התברר שאין נהלים קבועים וברורים לגבי הטיפול במידע או בהלשנות המגיעים לעובדי המשרד ברחובות, וכן אין תיעוד ורישום של המידע המגיע לעתים באורח אנונימי.

השופט ממליץ להגביר את הפיקוח ולקבוע נהלים מחייבים בעניין הטיפול במידע או בהלשנות. הוא מרגיש כי במשרדי מע"מ ברחובות אין מחלקת מודיעין מסודרת. לדעתו, כשמדובר במידע כה רגיש שאפשר לעשות בו שימוש רב־משמעות, ואשר עשוי להתברר בעתיד כי אין בו ממש והוא נובע רק מנקמנות או מכוונות זדון כלפי נישום מסויים, מן הדין שהטיפול יהיה מסודר ומקצועי וירוכז בידי מספר עובדים בכירים. „תיעוד המידע ימנע אפשרות של שרירות לב כלפי עוסקים, או התנהגות כמו זו שהפגין הנאשם כלפיהם", קבע השופט ישעיהו.

★ מפקח במינהל מקרקעי ישראל במחוז חיפה, שלמה עזרא (62), תושב קריית אתא, נידון ביום א' בבית המשפט המחוזי בחיפה לששה חודשים של עבודה בשירות הציבור ושנתיים מאסר על תנאי במשך שלוש שנים, לאחר שהורשע בפרשת קבלת שוחד.

(יורם לוי). – בלשי משטרת ירושלים עצרו ערב החג 30 איש בחשד שניהלו קזינו בבית המלון „רמדה רנסנס" בעיר. בחיפוש בכספות המארגנים נתפסו 33,000 דולר, עשרות אלפי שקלים ומאות אסימוני משחק ששווי כל אחד מהם 100 דולר. כל ציוד ההימורים הוחרם (בתמונה: חלק משולחן המשחקים והרולטה). נתפסה גם מערכת אזעקה בשלט רחוק שאותה אמור היה להפעיל זקיף שהוצב מטעם הקבוצה בכניסה למלון. כל העצורים שוחררו בתום חקירתם. החשודים בארגון ההימורים: רזיאל מייזל, אדוארד שאשו ומוטי פרימור מתל אביב, שוחררו בערבות בפקודת שופט. עו"ד יואל רשף אמר אמש כי הקבוצה מנתה לפחות 180 איש ששכרה 80 חדרים בכוונה לבלות את סוף השבוע והחג בירושלים. „המשטרה עשתה מהומה על לא מאומה". לדבריו היתה זו התארגנות פרטית למשחקי חברה ובעת שהגיעה המשטרה לא נערך אפילו משחק. לטענתו הכסף לא נתפס על שולחנות או אצל אנשים אלא בכספת של מייזל וברובו שייך לידידתו, תיירת בריטית. דובר המחוז הדרומי פקד רפי לוי מסר כי מנהלי „רמדה רנסנס" יוזמנו לחקירה כדי לברר אם ידעו על המתרחש במלונם. הנהלת המלון מסרה כי מעבר למה שמסרה המשטרה אין לה מה להוסיף (צילום: יצחק הררי)

100 מיליון דולר – הפסד ענף ההדרים השנה

מאת דויד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

אובדן ההכנסה של ענף ההדרים בעונת 1987/88, שהסתיימה לפני זמן מה, בגלל ירידה ביבול כתוצאה מפגעי טבע וכן ירידה במחירים עקב פרסומים על הרעלת פרי הדר ישראלי, מגיע ל־100 מיליון דולר בקירוב, בהתאם לנתוני המחלקה הכלכלית של המרכז החקלאי.

יבול ההדרים אשתקד היה קטן ב־300,000 טונות בגלל ברד וגשמים רצופים ללא ימי שמש. כמו כן חלה ירידה גדולה במחירי אשכוליות לבנות רגילות ואפילים כתוצאה מהרעלות פרי בחו"ל.

במברק ששלח מזכיר ארגון מגדלי הדרים שמואל גלנץ לשרי האוצר, החקלאות ולחברי ועדת הכספים של הכנסת, הוא מבקש טיפול מהיר בתביעות הפרדסנים בגלל ההפסד שנגרם להם.

הורים במגדל העמק קובלים על „פיתוי" ברישום ילדיהם לגנים

מאת יעל מישביץ, סופרת „דבר" לענייני חינוך

קבוצת הורים מהישוב הר אדר שמעבר לקו הירוק נפגשה ביום ו' עם שר החינוך יצחק נבון בלשכת מפלגת העבודה, בתיווכו של מזכיר מפלגת העבודה בירושלים עמנואל זיסמן. ההורים ניסו לשכנע את השר להתערב אישית בסכך שנוצר במערכת החינוך באיזור מגוריהם לאחר שהפתרון שמציע מנכ"ל משרד החינוך ד"ר שמשון שושני הוגדר על ידם כ"אלים, כוחני וגורם עוול משווע".

כ־170 ילדי הר אדר לומדים בבית ספר מאולתר שהקימו הוריהם בתחילת השנה מפני שבגלל האינתיפדה נמנע מהם ללמוד בבית ספרם הקודם בפסגת זאב. הוראת מנכ"ל משרד החינוך לפיה יש לשלוח את הילדים לבית הספר בעין הרים, המרוחק כ־15 ק"מ, התקבלה בזעם ובדחיה מצד ההורים מחמת הקושי שיש בהסעת מספר כה רב של ילדים למרחק כה גדול ומחמת העובדה שבית הספר בעין הרים לא היה מוכן, פיסית וחינוכית, לקליטתם. ההורים טוענים כי המספר הרב של הילדים בישובם מצדיק פתיחת בית ספר במקום ואף פנו בעניין זה לבג"צ, אולם בגלל איחור בהגשת הפניה נמנע בג"צ מלהתערב בעניינם.

ההורים הציעו לשר החינוך פתרון לבעייתם בבית הספר "הרי יהודה" למרות שקיומו של בית ספר זה נתון בימים אלה להכרעת בג"צ וד"ר שושני פתח בהליכים משפטיים שיכפו עליהם שליחת ילדיהם לבית הספר המרוחק בעין הרים.

בעת שהורי הר אדר נפגשו עם נבון בלשכת מפלגת העבודה בירושלים, המתינה לו קבוצת הורים נוספת מישובים סמוכים בתחום הקו הירוק, השייכים למועצת מטה יהודה, במטרה דומה: לשכנע את השר להתערב בפתרונות המינהליים שהציע המנכ"ל שושני למערכת החינוך האזורית המוגדרים על ידיהם כ"שרירותיים ושאינם לפי הצדק, החוק והמשפט".

לאחר שהשר לא הסכים להיפגש עמם, פנו ההורים ללשכת פרס ושם הובטח להם כי פגישה בינם לבין פרס תסודר במהרה.

בתגובה על נסיונות ההורים לעקוף את הכרעותיו בצינורות פוליטיים אמר ד"ר שושני: "אני פועל בדרך מקצועית. אם למישהו יש שיקולים אחרים, בבקשה שיפעיל אותם".

המשטרה טוענת: תפנית בחקירת הצתת הצריף של הערבים באור יהודה

(עו).– בידי המשטרה עדות חדשה המהווה תפנית בחקירת הצתת צריף הפועלים באור יהודה בו מצאו את מותם שלושה פועלים ערבים. לפי העדות והמידע החדש מעורבים באורח ישיר החשודים אורי דאלי ואליאס בסן בהצתת הצריף.

כך טען ביום א' בבית משפט השלום בתל אביב ראש צוות החקירה המיוחד מפקח דוד לוי. כזכור, טען מפקח לוי ביום ו' שעבר, בעת שהמשטרה בקשה להאריך בשלישית את מעצרו, כי בסן וחשוד נוסף בפרשה, אפרים בוסא (נעצר ל־10 ימים), הציתו את הצריף תמורת סמים שקיבלו משולחיהם ועשו שימוש בסמים זמן קצר לפני שהעלו את הצריף באש.

השופט יצחק ברא"ז החליט להאריך את מעצרו של בסן ב־15 יום.

אשר לדאלי (29) ציין מפקח לוי כי זו בקשה חמישית של המשטרה להארכת מעצרו. החוקר הדגיש כי בידי המשטרה עדויות לפיהן דאלי ובאג'י אצלן (מעצרו הוארך ב־10 ימים) שוחחו עם הקבלן שהעסיק את שלושת הפועלים הערבים והביעו בפניו את רצונם לקבל לידיהם את השמירה על אתר הבנייה. השופט ברא"ז החליט להאריך את מעצרו של דאלי בשמונה ימים.

שניים שוחררו בערבות

לפני כן הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב לשחרר בערבות את יעקב בכש, חייל בן 21, ובנימין סעדה (31), תושבי אור יהודה, המואשמים בתכנון לרצוח את שלושת הפועלים הערבים.

לטענת התביעה, מילאו הנאשמים שלושה בקבוקי בירה בבנזין שהביא סעדה ותחבו בראש כל בקבוק סמרטוט וניירות. סעדה אחסן את בקבוקי התבערה ורימון העשן בחנות השייכת לאביו באור יהודה.

ב־21 באוגוסט פגש סעדה את ברוך מצלאוי (הנאשם השלישי בפרשה). מצלאוי סיפר לסעדה, לטענת התביעה, כי נעל את הצריף שבו ישנו הפועלים הערבים במנעול ברזל שנתנו לו שני הנאשמים לילה קודם. מצלאוי ביקש לקבל לרשותו את בקבוקי התבערה ורימון העשן לצורך זריקתם אל תוך הצריף. סעדה נתן למצלאוי את מפתחות החנות, מצלאוי הוציא מתוכה שקית שבה היו בקבוקי התבערה ורימון העשן ולקח אותה על אופניו. בכתב האישום נאמר, כי מצלאוי זרק את רימון העשן ובקבוקי התבערה אל תוך חצר ביתו באור יהודה.

התובעת, עו"ד ברקוביץ, בקשה לעצור את סעדה ובכש עד תום ההליכים בטענה כי מדובר בקשר לאומני לרצוח ערבים בצורה אכזרית רק בשל היותם בני עם אחר. „קיים חשש שאם הנאשמים ישוחררו, יהיה ברצונם לבצע שוב עבירות מאותו סוג, שהרי שנאתם לערבים לא השתנתה ולא קרה דבר שיבטל את איבתם לערבים ולרצון לפגוע בהם", טענה התובעת. פרקליטו של בכש, עו"ד ששי גז, טען כי מדובר בנאשמים בעלי עבר נקי ואין כל אינדיקציה שיחזרו שוב על מעשיהם.

השופט אריה סגלסון ציין בהחלטתו כי השאלה אם הנאשמים אוהבים או לא אוהבים ערבים אינה רלוואנטית ואין כל יסוד לחשש שאם ישוחררו ינסו לפגוע בבני הלאום הערבי על רקע לאומני. השופט ציין, כי אומנם מדובר בקשירת קשר לפגוע בערבים באלימות ובאכזריות תוך שימוש בבקבוקי תבערה, אולם יש להתחשב בכך שמטרת הקשר סוכלה. „חומרת העבירות אינה מהווה עילה למעצר", קבע השופט, אשר ציווה על הנאשמים להתייצב בתחנת משטרה אחת לשבוע.

השופט דחה את בקשת התביעה לעכב את שחרורם של הנאשמים כ־48 שעות כדי לאפשר הגשת ערר על החלטתו.